

**ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ**

**ΘΕΜΑ: « Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΝΤΩΝ . Η
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ.
Α.Β.Ε.Τ.ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ,ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ,
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»**

Papadimitriou

**ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΙΑΝΝΑΚΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΒΡΥΩΝΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ ANNA**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**.....σελ 1
- **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ**
 - 1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....σελ 2
 - 1.2 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ».....σελ 2
 - 1.3 Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....σελ 4
 - 1.4 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....σελ 4
 - 1.5 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....σελ 5
 - 1.6 ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....σελ 7
 - 1.7 Η ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ.....σελ 9
 - 1.8 Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ.....σελ 11
 - 1.9 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ, ΑΠΕΙΛΕΣ.....σελ 11
 - 1.9.1 Πλεονεκτήματα.....σελ 11
 - 1.9.2 Αδυναμίες (προβλήματα).....σελ 12
 - 1.9.3 Ευκαιρίες (προοπτικές).....σελ 12
 - 1.9.4 Απειλές (ιδιαιτερότητες).....σελ 13

- 1.10 ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....σελ 13
- 1.11 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΟΣΜΙΣΟΥ.....σελ 15
- 1.12 ΟΔΗΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....σελ 16
- 1.13 ΤΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....σελ 21
- **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ**
 - 2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ 21
 - 2.2 ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ.....σελ 24
 - 2.3 ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.....σελ 27
 - 2.4 ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.....σελ 29
- **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ, ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ**
 - 3.1 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ.....σελ 31
 - 3.1.1 Οι Συνιστώσες του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.....σελ 31
 - 3.1.2 Αποπληθωριστής του Α.Ε.Π ή Δείκτης Τιμών Α.Ε.Π.....σελ 32
 - 3.1.3 Η θέση της Ελλάδος σε Παγκόσμιο και Ευρωπαϊκό επίπεδο.....σελ 33
 - 3.1.4 Το Α.Ε.Π της Ελλάδος και της Ε.Ε για το

2009.....σελ	35
▪ 3.1.5 Το Α.Ε.Π που παράγεται στη περιφέρεια Πελοποννήσου και συγκεκριμένα στο ν. Μεσσηνίας	σελ 36
• 3.2 ΟΙ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....σελ	38
▪ 3.2.1 Ορισμός ΜΜΕ.....σελ	38
▪ 3.2.2 Οι ΜΜΕ στην Ελλάδα.....σελ	39
▪ 3.2.3 Οι ΜΜΕ στην Ευρώπη.....σελ	40
• 3.3 ΟΙ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ (Α.Ε).....σελ	43
▪ 3.3.1 Η σύσταση της Α.Ε.....σελ	44
▪ 3.3.2 Τα όργανα μίας Ανώνυμης Εταιρίας.....σελ	46
• ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	
• 4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ.....σελ	49
• 4.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ Ή ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ	
▪ 4.2.1 Γενικά.....σελ	50
▪ 4.2.2 Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας ή Συντελεστής Κάλυψης Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων.....σελ	53
▪ 4.2.3 Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας.....σελ	56
• 4.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
▪ 4.3.1 Γενικά.....σελ	57
▪ 4.3.2 Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους επί πωλήσεων.....σελ	58

- 4.3.3 Αριθμοδείκτης Καθαρού Κέρδους ή Καθαρού Περιθωρίου.....σελ 60
- 4.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ Ή ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 - 4.4.1 Γενικά.....σελ 62
 - 4.4.2 Συντελεστής Μέσου Όρου προθεσμίας πληρωμής των υποχρεώσεων.....σελ 63
 - 4.4.3 Συντελεστής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων.....σελ 64
 - 4.4.4 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού.....σελ 66
- 4.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
 - 4.5.1 Γενικά.....σελ 67
 - 4.5.2 Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων.....σελ 67
 - 4.5.3 Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων προς Πωλήσεις.....σελ 68
- 4.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ
 - 4.6.1 Γενικά.....σελ 69
 - 4.6.2 Αριθμοδείκτης Ιδίων προς Συνολικών Κεφαλαίων και Αριθμοδείκτης Ξένων κεφαλαίων.....σελ 71
 - 4.6.3 Αριθμοδείκτης Ιδίων προς Ξένα κεφάλαια.....σελ 73
 - 4.6.4 Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις.....σελ 74

- 4.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ».....σελ 75
- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ 82
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....σελ 84
 - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΝΑ Α.Ε.Π.....σελ 85
 - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΩΡΩΝ ΑΝΑ Α.Ε.Π (ονομαστικό).....σελ 86
 - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΚΕΦΑΛΗΝ Α.Ε.Π (ισοτιμία αγοραστικής δύναμης).....σελ 91
 - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2004.....σελ 95
 - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2005.....σελ 104
 - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2006.....σελ 114
 - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2007.....σελ 125
 - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2008.....σελ 135
- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....σελ 145

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ Α.Β.Ε.Τ. αποτελεί μια από τις δυναμικές εταιρίες στο χώρο των αγροτικών προϊόντων και τροφίμων που πωλούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Συγκεκριμένα η εταιρία δραστηριοποιείται στην τυποποίηση εμπορία της σταφίδας, της μουστάρδας και του ξυδιού.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση και η εξέταση της πορείας της Παπαδημητρίου Χ.Κ Α.Β.Ε.Τ. και των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιείται.

Το κεφάλαιο 1 αναφέρεται στην ιστορία της, στα προϊόντα της, τους στόχους της και γενικά σε ότι στοιχεία αφορούν την εταιρία.

Το κεφάλαιο 2 αναφέρεται στον αγροτικό κλάδο γενικά στα προβλήματα, προοπτικές και στις ιδιαιτερότητες του.

Το κεφάλαιο 3 αναφέρεται στο Α.Ε.Π στις ΜΜΕ καθώς η εταιρία είναι μικρομεσαία και στις ΑΕ εφόσον η εταιρία είναι ανώνυμη.

Το κεφάλαιο 4 αποτελείται από την ανάλυση των αριθμοδεικτών τα έτη 2004-2008 για την εκπόνηση συμπερασμάτων.

Τέλος, παρατίθεται η οικονομική θέση της εταιρίας από τους ισολογισμούς και τον κατάλογο αποτελεσμάτων χρήσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ.

1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Εταιρία ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ. έχει τη μορφή της Ανωνύμου Βιομηχανικής Εταιρίας Τροφίμων και η έδρα της είναι στη Θουρία Μεσσηνίας. Η Εταιρία καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης με αριθμό μητρώου 10182/26/Β/86/12.. Στις 20.10.2000 με την ΕΜ. 4442 απόφαση του Νομάρχη Μεσσηνίας η εταιρία απορρόφησε (Ν. 2166/93) τις εταιρίες:

Βιομηχανική Εξαγωγική Εταιρία Παπαδημητρίου HAVEN Α.Ε με αριθμό ΜΑΕ 16716/26/Β/88/002

ΛΙΝΚΟ Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρία Τροφίμων με αριθμό ΜΑΕ 29383/26/Β/93/12

1.2 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ

Σχεδόν 70 χρόνια εμπορικής διαδρομής και τρεις γενιές βρίσκονται πίσω από την ιστορία της εταιρίας.

Την αρχή έκανε ο Χρήστος Παπαδημητρίου, το 1938 στην Καλαμάτα, ανοίγοντας το εμπόριο της σταφίδας και χτίζοντας σχέσεις εμπιστοσύνης με σημαντικούς εμπόρους της Μεγάλης Βρετανίας.

Ο γιός του, ο Κώστας Παπαδημητρίου, επιστρέφει στην Καλαμάτα το

1974, από τις σπουδές οινολογίας στο Μπορντώ της Γαλλίας, και εδραιώνει τη θέση της εταιρίας στο εξωτερικό, ως μία από τις σημαντικότερες εξαγωγικές επιχειρήσεις στο χώρο της σταφίδας και συγκεκριμένα πετυχαίνει να εξάγει έτοιμη σταφίδα σε συσκευασίες κατανάλωσης στις απαιτητικές Αγγλικές αλυσίδες. Μέχρι τότε η συσκευασία αυτή γινόταν μόνο στην Αγγλία. Στη συνέχεια πρωτοπορεί, δημιουργώντας το 1ο Ελληνικό βαλσάμικο ξύδι, το γνωστό πια «Βαλσάμικο Ξύδι Καλαμάτας Παπαδημητρίου». Παράλληλα, εξάγεται σε πολλές χώρες και εισπράττει την διεθνή αναγνώριση από chefs και opinion leaders στο χώρο της γεύσης. Το βαλσάμικο ξύδι Καλαμάτας φιγουράρει σε μερικά από τα καλύτερα καταστήματα delicatessen του κόσμου.

Πρόσφατα, η ενεργός συμμετοχή της τρίτης γενιάς οδηγεί στην δημιουργία των μεσογειακών προϊόντων «Balsamon». Το «στήσιμο» της σειράς αναλαμβάνει ο Χρίστος Παπαδημητρίου και παράλληλα ο σχεδιασμός των εικαστικών ανατίθεται στον Δημήτρη Παπαδημητρίου.

Σε όλη την ιστορική διαδρομή, η εταιρία διακρίνεται για 2 βασικά χαρακτηριστικά: Την εμμονή για την διασφάλιση της ποιότητας σε κάθε προϊόν και για τις άριστες σχέσεις της με τους προμηθευτές, τους αγοραστές και τους εργαζόμενους. Στην μελλοντική της πορεία, θα ήθελε να διακρίθει και σε ακόμα 2 : στη καινοτομία – σε προϊόν και εμφάνιση - και στην άμεση επαφή με τους καταναλωτές.

1.3 Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρίας, σκοπός της εταιρίας είναι η παραγωγή, βιομηχανική επεξεργασία και εμπόριο (εισαγωγικό και εξαγωγικό) πάσης φύσεως γεωργικών προϊόντων. Για την επιδίωξη του σκοπού της, η εταιρία μπορεί να συμμετέχει σε οποιαδήποτε επιχείρηση με όμοιο σκοπό, οποιοδήποτε εταιρικού τύπου. Δύναται να συνεργάζεται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο , να ιδρύει υποκαταστήματα ή πρακτορεία ή γραφεία οπουδήποτε και να αντιπροσωπεύει οποιαδήποτε ημεδαπή επιχείρηση, με όμοιο ή παρεμφερή σκοπό.

1.4 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η Εταιρεία **ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. ΑΒΕΤ**, διαθέτει ένα υπερσύγχρονο Εργοστάσιο παραγωγής προϊόντων που είναι εγκατεστημένο στη Θουρία Μεσσηνίας και είναι συνολικής έκτασης 10.000 τμ. Επίσης, διαθέτει το ½ οικοπέδου στην Φαρών 174 στη Καλαμάτα έκτασης 897,93 τμ, το ½ οικοπέδου στην Κανάρη 73 στη Καλαμάτα έκτασης 435,45 τμ. Επίσης, κατέχει γήπεδο βιομηχανοστασίου στη Θουρία έκτασης 17.479,20 τμ , γήπεδο έκτασης 1.251,80 τμ στη Θουρία και γήπεδο οξοποιείου στη Θουρία 4.296,28 τμ. Επιπλέον, κατέχει κατάστημα στη Κανάρη 73 500,00 τμ, ένα διαμέρισμα στην Ομήρου 12 έκτασης 80,80 τμ. Τέλος στη Θουρία κατέχει εκκλησία έκτασης 132,25 τμ, ένα κτίριο οξοποιείου 350,00 τμ και κτίριο βιομηχανοστασίου έκτασης 9.210 τμ.

1.5 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η παραγωγή και διάθεση προϊόντων υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών αποτελεί κύρια στρατηγική επιλογή και δέσμευση της ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. ΑΒΕΤ. Με απόλυτο σεβασμό στον καταναλωτή το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό της εταιρίας εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους παραγωγής, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τα Πρότυπα που αφορούν την υγιεινή και την ασφάλεια.

Η ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. ΑΒΕΤ έχει πιστοποιηθεί από την Lawlabs Ltd, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του B.R.C. – Classification A (Technical Standard for Food Safety). Επίσης, έχει πιστοποιηθεί κατά ISO 22000:2005¹ και IFS² από την TUV NORD και επιπλέον η εταιρία έχει

¹ Το iso 22000:2005 είναι ένα Διεθνές Σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων που έχει αντικαταστήσει το Ελληνικό πρότυπο ΕΛΟΤ 1416. Στόχος είναι η διασφάλιση της ασφάλειας των τροφίμων, δηλαδή η επίτευξη προϊόντων διατροφής ασφαλών για την υγεία του καταναλωτή. Βάσει του ισχύοντος Κανονισμού 852/2004 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Συμβουλίου που αντικαθιστά την Οδηγία

πιστοποιηθεί από την BIOHELLAS για την παραγωγή Βιολογικών Προϊόντων. Στην Διεθνή έκθεση Τροφίμων & Ποτών “Sial 2004” στο Παρίσι, οι μουστάρδες Balsamon επιλέχθηκαν μαζί με 50 εκλεκτά προϊόντα από όλο τον κόσμο ως νεωτεριστικά, δηλαδή προϊόντα που δημιουργούν νέες τάσεις στον τομέα των τροφίμων και της διατροφής. **Sial Παρίσι 2004 - Μουστάρδες Balsamon: Νεωτεριστικά προϊόντα (Trends & Innovations)**. Στην Διεθνή έκθεση Τροφίμων & Ποτών “IFE 2005” στο Λονδίνο, οι μουστάρδες Balsamon επιλέχθηκαν από τους διοργανωτές της έκθεσης – μαζί με 4 ακόμα προϊόντα – ως οι «Ανακαλύψεις» για τη χρονιά 2004-5. **IFE Λονδίνο 2005 – Μουστάρδες Balsamon: Discover IFE** Στην Διεθνή έκθεση Τροφίμων & Ποτών “Sial 2006” στο Παρίσι, οι μουστάρδες Balsamon αποτέλεσαν την ελληνική επιλογή για το βραβείο Sial D’or, επιδεικνύοντας καινοτομία και εμπορική επιτυχία τη χρονιά 2005. **Sial Παρίσι 2006 – Μουστάρδες Balsamon: Sial D’or**. Τέλος το βαλσάμικο ξύδι τιμήθηκε με το βραβείο γαστρονομίας. Η έκδοση 3 ετών παλαιώσης τιμήθηκε με το βραβείο: «Επιλογή Gourmet:Ελληνικό Τυποποιημένο Προϊόν «2005-2006» στο θεσμό: Βραβείων Γαστρονομίας που διοργάνωσε η εφημερίδα «Ελευθεροτυπία – περιοδικό Gourmet», με τη συνεργασία καταξιωμένων γευστιγνοστών.

93/43/ΕΟΚ απαιτεί η εφαρμογή, διατήρηση και η αναθεώρηση ενός Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων, στο οποίο περιλαμβάνεται η Ανάλυση Κινδύνων και Κρίσιμων Σημείων Ελέγχου (HACCP) για τις επιχειρήσεις που παρασκευάζουν, μεταποιούν, παράγουν, συσκευάζουν, αποθηκεύουν, μεταφέρουν, διανέμουν, διακινούν και προσφέρουν προς πώληση τρόφιμα.

² Το IFS (International Food Standard) αποτελεί συνδυασμό του iso 9001:2000 και του HACCP με ιδιαίτερη έμφαση στον έλεγχο των φυσικών κινδύνων, που απορρέουν κυρίως από τα υλικά συσκευασίας και τη διαχείριση τροφίμων. Το πρότυπο αφορά κυρίως τους προμηθευτές τροφίμων, που είναι μέλη του Γαλλικού κ’ του Γερμανικού συνδέσμου λιανέμπορων και επιχειρήσεις που τυποποιούν ή συσκευάζουν τρόφιμα για μεγάλες αλυσίδες πώλησης τροφίμων. Τα οφέλη που μπορεί να έχει μία επιχείρηση από το IFS είναι η μείωση του κόστους, η ανταγωνιστικότητα, το marketing, η ικανοποίηση του πελάτη.

Papadimitriou

1.6 ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η εταιρία παράγει σταφίδα, ξύδι και μουστάρδα. Η κορινθιακή σταφίδα , είναι μια σπάνια ποικιλία αμπελιού που ευδοκίμει μόνο στην βόρεια και δυτική Πελοπόννησο. Τα σκούρα σταφύλια της ξηραίνονται στον ήλιο και από τα Ομηρικά χρόνια αποτέλεσε το κυριότερο εξαγωγικό είδος της Ελλάδας για εκατοντάδες χρόνια. Η εξαγωγή κορινθιακής σταφίδας αποτελεί ιστορικά μία από τις κυριότερες Ελληνικές εξαγωγές στην Δυτική Ευρώπη. Τα τελευταία 20 χρόνια έχει μειωθεί ο όγκος των εξαγωγών αλλά έχει αυξηθεί η τιμή της. Συγκεκριμένα το 70% - 80% εξάγεται στην Αγγλία και το 15% στον Καναδά. Η σταφίδα είναι ένα προϊόν που παράγεται σχεδόν σε παγκόσμια αποκλειστικότητα στην Ελλάδα αλλά υφίσταται έντονο ανταγωνισμό από την Σουλτανίνα της Τουρκίας, του Ιράν αλλά και από τα Raisins της Καλιφόρνιας. Η παραγωγή στην Ελλάδα είναι ακριβότερη από κράτη όπως το Ιράν και η Τουρκία και είναι απαραίτητο η

ελληνική παραγωγή να επικεντρωθεί σε προϊόντα αυξημένης προστιθέμενης αξίας³ όπως τα πιστοποιημένα ασφαλή και τα βιολογικά προϊόντα.

Το κοινό ξύδι που παράγεται από την σταφίδα είναι ίσως το καλύτερο αμπελοοινικό ξίδι στο κόσμο. Η εταιρία διαθέτει και βιολογικό ξύδι πιστοποιημένο από την ΒΙΟ Ελλάς⁴. Το ξύδι εξάγεται όλο στην Ιταλία. Εκτός από το κοινό ξίδι η εταιρία παράγει και το βαλσάμικο ξίδι το οποίο υπάρχει σε διάφορους τύπους : το balsamoni παλαιωμένο βαλσάμικο ξύδι Καλαμάτας το οποίο βασίζεται στο παραδοσιακό «γλυκάδι» Καλαμάτας ,είναι ένα προϊόν από κορινθιακή σταφίδα, το παλαιωμένο βαλσάμικο ξύδι Καλαμάτας Παπαδημητρίου τριών ετών και το λευκό βαλσάμικο ξύδι Καλαμάτας Παπαδημητρίου. Το βαλσάμικο ξύδι που παράγει η εταιρία εξάγεται σε ποσοστό 15% με 20% και το υπόλοιπο 80% καταναλώνεται στο εσωτερικό της χώρας .Γενικά, ο κλάδος του ξυδιού παραμένει αμετάβλητος στο τμήμα του κοινού όξους, σε αντίθεση με την αγορά του βαλσάμικου που αυξάνεται ετησίως με ρυθμούς της τάξης του 20% ετησίως στην Ελλάδα. Επίσης, είναι το κυρίαρχο προϊόν όξους σε αγορές όπως οι ΗΠΑ, η Γερμανία και η Αυστραλία. Στην Ελλάδα το βαλσάμικο έχει το 24% της αγοράς ενώ στην Βόρεια Αμερική το βαλσάμικο έχει το 45%.

Η Παπαδημητρίου Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ. παράγει τρία είδη μουστάρδας: την πικάντικη, την ρίγανη και θυμάρι και την μουστάρδα τομάτα πατέ ελιάς βασιλικός. Αυτά τα τρία είδη μουστάρδας είναι ο νέος τύπος Μεσογειακής Μουστάρδας που δημιούργησε η εταιρία, τον οποίο έχει τοποθετήσει σε μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό

³ Ο όρος προστιθέμενη αξία προέρχεται από το παραδοσιακό επιστημονικό οικονομικό περιβάλλον και αναφέρεται στη περαιτέρω οικονομική αξία που προστίθεται σε κάθε στάδιο της παραγωγικής ή συναλλακτικής διαδικασίας ενός αγαθού.

⁴ Το Ινστιτούτο Ελέγχου Βιολογικών Προϊόντων Α.Ε ΒΙΟ Ελλάς ιδρύθηκε το 2001. Ελέγχει περισσότερες από 14000 επιχειρήσεις παραγωγής βιολογικών προϊόντων και σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Αγροτικής ανάπτυξης και Τροφίμων είναι ο μεγαλύτερος Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης στην Ελλάδα και ένας από τους μεγαλύτερους στην Ε.Ε

στην Γερμανία, ΗΠΑ κ Αυστραλία. Η μουστάρδα έχει ως πρώτη ύλη τον σιναπόσπορο ο οποίος εισάγεται από την Ουγγαρία και την Τσεχοσλοβακία. Το 20% της μουστάρδας εξάγεται ενώ το 80% καταναλώνεται στο εσωτερικό. Ο κλάδος της μουστάρδας είναι σχετικά σταθερός στην Ελλάδα, αλλά είναι όμως ο κυριότερος κλάδος καρυκευμάτων στην Δυτική Ευρώπη και τις ΗΠΑ.

Οι διατροφικές συνήθειες των Ελλήνων δείχνουν μία στροφή στα οργανικά προϊόντα και στα είδη υγιεινής διατροφής αφού τα προϊόντα αυτά θεωρούνται καλύτερης ποιότητας και γεύσης , ενώ επίσης πιστεύεται ότι συμβάλλουν σε μια ισορροπημένη και υγιεινή διατροφή, καθώς η έντονη στροφή του καταναλωτικού κοινού προς σύγχρονα καταναλωτικά πρότυπα έχει σαν αποτέλεσμα τη συνεχώς αυξανόμενη κατανάλωση.

1.7 Η ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Ο πρώτος εξαγωγίμος κλάδος των τροφίμων-ποτών για την Ελλάδα το έτος 2005 ήταν τα μεταποιημένα λαχανικά και φρούτα (με πρώτα τα ροδάκινα, τις ελιές και τα παρασκευάσματα ντομάτας), τα οποία - παρά τη μικρή ετήσια μείωση ύψους 0,6% - κατέλαβαν μερίδιο 20,5%. Ακολούθησαν οι καρποί- νωπά φρούτα με μερίδιο 18,3% τα λίπη και έλαια με 15,3% και τα ιχθυηρά με 12,8%.

Ευοίωνη και με σημαντικές προοπτικές διαφαίνεται η εξαγωγική πορεία του κλάδου των ελληνικών τροφίμων και ποτών για τα επόμενα χρόνια. Ακόμη και μικρές επιχειρήσεις του τομέα μπορούν να κερδίσουν το

"παιχνίδι", αν επενδύσουν στο εξαγωγικό μάρκετινγκ, αλλά και στη συσκευασία, πιστοποίηση και τυποποίηση των προϊόντων τους.

Η αύξηση της "δημοτικότητας" της μεσογειακής διατροφής διεθνώς καθιστά εφικτή τη διεύρυνση της εξαγωγικής βάσης του κλάδου, όχι μόνο στις παραδοσιακές, αλλά και σε νέες αναδυόμενες αγορές, υπό την προϋπόθεση ότι θα δοθεί έμφαση σε καινοτόμα προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία και στη δημιουργία αναγνωρίσιμων εμπορικών σημάτων ("brand names").

Σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων του κλάδου, παρατηρείται αύξηση του κύκλου εργασιών κατά τα τελευταία έτη, τόσο για τις επιχειρήσεις επεξεργασίας, όσο και για τις επιχειρήσεις μεταποίησης σταφίδας. Παρόλη την τεχνολογική εξέλιξη, πρόοδο και είσοδο αυτοματισμών στον κλάδο, το κόστος παραγωγής παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Στελέχη των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο εκτιμούν ότι φέτος αναμένεται βραχυπρόθεσμα σημαντική άνοδος των τιμών της σταφίδας, στα επίπεδα του 10%, άλλοι ωστόσο διαφωνούν, εκτιμώντας ότι μέρος της αύξησης ήδη έχει απορροφηθεί, οπότε οι ανατιμήσεις⁵ δε θα είναι τόσο υψηλές. Ένα ανατιμητικό κύμα θεωρείται ότι θα συμπίεσει τις πωλήσεις σε όγκο, ωστόσο σε αξία αναμένεται μια αύξησή τους.

Σχετικά με τα κριτήρια επιλογής προϊόντος, η εγγύηση του διακριτικού σήματος θεωρείται υπ' αριθμόν ένα, ενώ ακολουθούν η ποιότητα του προϊόντος, η επίδραση της διαφήμισης, οι προωθητικές ενέργειες, η επωνυμία του λιανέμπορου και, φυσικά, η εμπειρία της δοκιμής.

⁵ Η ανατίμηση μπορεί να οριστεί ως αύξηση της τιμής ενός νομίσματος ή ενός αγαθού.

1.8 Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

Η ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Β.Ε.Τ. αποτελεί την μεγαλύτερη εταιρία του κλάδου η οποία διαθέτει και την υψηλότερη αναγνωρισιμότητα προϊόντων. Συγκεκριμένα, για το βαλσάμικο ξύδι, η Παπαδημητρίου Α.Β.Ε.Τ κατέχει το 25,6% της αγοράς σε όγκο και το 21,2% σε αξία σε σχέση με την εταιρία ΤΟΠ (εισαγωγής ιταλικό) η οποία κατέχει το 15,3% σε όγκο και το 21% σε αξία και η εταιρία ΑΛΤΙΣ (εισαγωγής ιταλικό) κατέχει το 7,8% σε αξία και 6,5% σε όγκο. Για την μουστάρδα (γυαλί) η Παπαδημητρίου κατέχει το 8% της αγοράς, η ΕΚΜΑ κατέχει το 40% σε αξία και 26% σε όγκο και η HELLMANS κατέχει το 23% σε αξία και 24% σε όγκο.

1.9 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ, ΑΠΕΙΛΕΣ

1.9.1 Πλεονεκτήματα

Τα πλεονεκτήματα της εταιρίας Παπαδημητρίου είναι τα εξής:

- Το βαλσάμικο Παπαδημητρίου κατέχει ηγετικό μερίδιο αγοράς που ανέρχεται στο 26,5%.

- Η εταιρία κατέχει βαθιά τεχνογνωσία και άρτιες τεχνολογικά εγκαταστάσεις στην επεξεργασία και τυποποίηση σταφίδας και παραγωγή βαλσάμικου ξυδιού και μουστάρδας
- Εξαιρετική ποιότητα παραγόμενων προϊόντων
- Διαθεσιμότητα πρώτης ύλης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
- Αναγνωρισιμότητα διακριτικών τίτλων (brand names).

1.9.2 Αδυναμίες (προβλήματα)

Μία από τις αδυναμίες της Παπαδημητρίου Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ είναι η χαμηλή ρευστότητα η οποία περιορίζει την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας .Επιπλέον, μέχρι πρότινος δεν υπήρχε κάποια ξεκάθαρη στρατηγική να ακολουθήσει η εταιρία και έτσι δεν υπήρχε μια αναπτυξιακή πορεία και τέλος , η οικονομική χρήση του 2007 ήταν ζημιογόνα για την εταιρία.

1.9.3 Ευκαιρίες (προοπτικές)

Οι ευκαιρίες (προοπτικές) που παρουσιάζονται στην εταιρία είναι οι εξής:

- Η υψηλή προστιθέμενη αξία των παραγόμενων προϊόντων αποτελεί ευκαιρία για περαιτέρω διείσδυση σε νέες αγορές δεδομένης της τάσης για ποιοτικά προϊόντα .
- Οι τάσεις για υγιεινή διατροφή οδηγούν σε αύξηση της κατανάλωσης.
- Η κεφαλαιακή αναδιάρθρωση μπορεί να οδηγήσει σε αναπτυξιακή πορεία την εταιρία.

- Μείωση του λειτουργικού κόστους⁶ με εξορθολογισμό⁷ παραγωγικής διαδικασίας.

1.9.4 Απειλές (ιδιαιτερότητες)

Οι απειλές (ιδιαιτερότητες) για την επιχείρηση είναι δύο: Αν η εταιρία δεν επιτεύξει συμφωνία για κεφαλαιακή αναδιάρθρωση μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα την συρρίκνωση της εταιρίας. Ως συνέπεια της συρρίκνωσης της εταιρίας , θα είναι η απώλεια στο μερίδιο της αγοράς από τον ανταγωνισμό.

1.10 ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Οι στόχοι της εταιρίας είναι οι ακόλουθοι:

- Η διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι με τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική (Κ.Α.Π.)⁸ η μεταποίηση της κορινθιακής σταφίδας έχει μεγάλες πιθανότητες να εξυγιανθεί. Πολλά θα κριθούν από τις αποφάσεις της κυβέρνησης όσον αφορά στην αποσύνδεση της επιδότησης από την παραγωγή. Η διοίκηση της εταιρείας πιστεύει ότι πρέπει να δοθούν

⁶ Η συγκέντρωση των δουλευμένων εξόδων κατ' είδος , με κριτήριο και βάση αναφοράς την οργανωτική μονάδα απ' αυτή που καταναλώθηκαν οι αντίστοιχες στο ανάλογο έξοδο υπηρεσίες και ο καταλογισμός τους σαν δαπανών σε κάθε τέτοια μονάδα φέρονται με το τίτλο λειτουργικό κόστος

⁷ Εξορθολογισμός : είναι η εκλογίκευση κάποιων πραγμάτων, καταστάσεων, διαδικασιών, ώστε να λειτουργήσουν περισσότερο γόνιμα και δημιουργικά και να αποφευχθούν οι παρενέργειες των ενστικτωδών και των άλογων συμπεριφορών. Ο εξορθολογισμός πηγάζει από την ανάγκη συστηματικότερης , αρμονικότερης ρύθμισης της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής μιας χώρας .

⁸ Η Κοινή Αγροτική Πολιτική αποτελεί την ενοποιημένη Αγροτική Πολιτική των κρατών μελών της Ε.Ε. Περιγράφει ένα σύνολο νόμων σχετικών με την γεωργία και τη διακίνηση αγροτικών προϊόντων και όλες τις εκβάσεις που προκύπτουν, όπως η σταθερότητα των τιμών, η ποιότητα των προϊόντων κτλ. Άρχισε να ισχύει το 1962, στο πλαίσιο της ΕΟΚ , πρόδρομου της Ε.Ε, με στόχο τη διάθεση τροφίμων στους Ευρωπαίους καταναλωτές σε ανεκτές τιμές αλλά και τη δίκαιη αμοιβή των παραγωγών και την εξασφάλιση λογικού βιοτικού επιπέδου για τους γεωργούς .

κίνητρα στους καλούς παραγωγούς για να συνεχίσουν την καλλιέργεια και ασκεί κάθε δυνατή πίεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁹ προς την κατεύθυνση αυτή έχοντας αναπτύξει στενή συνεργασία με ομάδες παραγωγών για εξασφάλιση πρώτης ύλης αλλά και για ανάπτυξη βελτιωμένων ποιοτήτων μέσω μοντέρνων τρόπων καλλιέργειας (ολοκληρωμένη διαχείριση).

- Οι πωλήσεις του βαλσαμικού ξυδιού και της μουστάρδας αυξάνονται με ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς και η αποδοχή των προϊόντων, μας επιτρέπει να διατηρήσουμε αυτό το επίπεδο ανάπτυξης
- Η εταιρεία διεξάγει έρευνα για πρωτοποριακά προϊόντα στο χώρο της Ελληνικής γαστρονομίας τα οποία να τυγχάνουν αποδοχής τόσο στην Ελληνική αγορά όσο και στην αγορά του Εξωτερικού.
- Μείωση του κόστους διοίκησης¹⁰ στο χαμηλότερο δυνατό βαθμό με τη συγκράτηση του κόστους διοικητικού προσωπικού¹¹.
- Εκμετάλλευση του brand name των προϊόντων της Εταιρείας στο μέγιστο δυνατό βαθμό και περαιτέρω διείσδυση σε μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών.
- Εκμετάλλευση των παραγωγικών εγκαταστάσεων της Εταιρείας και για παραγωγή φασόν (own label) για υπεραγορές ή/και άλλες εταιρείες.

⁹ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιον) είναι θεσμικό όργανο της Ε.Ε, με απώτερο σκοπό την προστασία των κοινοτικών συμφερόντων των κρατών μελών της Ένωσης. Ιδρύθηκε το 1951 και έχει έδρα τις Βρυξέλλες . Η Επιτροπή προτείνει νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις , τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ε.Ε. Είναι επίσης αρμόδια για την εφαρμογή των κοινών πολιτικών και την εξασφάλιση της εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας , ενώ παράλληλα διαχειρίζεται τα προγράμματα της Ε.Ε καθώς και τον οικονομικό προϋπολογισμό της .

¹⁰ Το κόστος διοίκησης πρόκειται για κόστος που συνδέεται με την εκτέλεση διοικητικών και συντονιστικών δραστηριοτήτων. Παραδείγματα τέτοιου κόστους είναι: οι αγορές ειδών γραφείου, ταχυδρομικά έξοδα ή έξοδα παραδόσεων, δαπάνες χρήσης παροχών Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, μισθοί και αμοιβές διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού, αμοιβές νομικών συμβούλων και έξοδα ασφάλισης, συνδρομές σε τεχνικούς και επαγγελματικούς οργανισμούς .

¹¹

- Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση των ενεργειών της διοίκησης αποτελεί η συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες για την κεφαλαιακή αναδιάρθρωση που θα ενισχύσει τη ρευστότητας της εταιρείας και θα εξυπηρετήσει τον στρατηγικό σχεδιασμό¹² της.

1.11 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών είναι για την περίοδο από 1.1.2008 έως 31.12.2008. Ο όρος «πωλήσεις» χρησιμοποιείται κυρίως για τις εμπορικές και τις βιομηχανικές επιχειρήσεις, ενώ ο όρος «κύκλος εργασιών» για τις κατασκευαστικές εταιρίες ή τις εταιρίες παροχής υπηρεσιών.

ΑΓΓΛΙΑ	3.175.597,16
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	351.842,30
ΑΥΣΤΡΙΑ	3.077,70
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	21.160,46
ΓΑΛΛΙΑ	157.318,08
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	105.376,35
ΕΛΒΕΤΙΑ	3.081,30
ΕΣΘΟΝΙΑ	5.802,84
Η.Π.Α	7.908,00
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	2.340,00

¹² Ως στρατηγικός σχεδιασμός ορίζεται ο καθορισμός των μακροπρόθεσμων στόχων , με ορίζοντα τουλάχιστον τριετίας , η κατάστρωση των σχετικών σχεδίων υλοποίησης των στόχων αυτών, η παρακολούθηση, ανασκόπηση και συνεχής αναπροσαρμογή αυτών των σχεδίων.

ΙΣΠΑΝΙΑ	1.056,00
ΙΤΑΛΙΑ	231.526,19
ΚΑΝΑΔΑΣ	8,640,00
ΚΥΠΡΟΣ	7.263,36
ΜΑΛΤΑ	16.645,53
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	2.544,53
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	130.780,10
ΠΑΝΑΜΑΣ	3.240,00
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	94.622,40
ΣΟΥΗΔΙΑ	96.187,40
ΤΣΕΧΙΑ	1.129,80
	4.427.138,97
ΕΛΛΑΔΑ	1.557.733,69
Σύνολο Πωλήσεων	5.984.872,69

1.12 ΟΔΗΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Στο πλαίσιο της διασφάλισης της ποιότητας του προϊόντος από κάθε πιθανό άμεσο ή έμμεσο κίνδυνο μόλυνσης και σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες αρχές HACCP από την εταιρία, τηρούνται οι ακόλουθες οδηγίες:

1. Όλοι οι εργαζόμενοι δεν πάσχουν από μολυσματική νόσο. Προσκομίζουν στην εταιρία σχετικές ιατρικές βεβαιώσεις μία φορά τον

χρόνο η Βιβλιάριο Υγείας εν ισχύ. Η επάνοδός τους στην εργασία μετά από μολυσματική ή μεταδοτική ασθένεια συνοδεύεται από ιατρική βεβαίωση.

2. Δεν επιτρέπεται η είσοδος στο χώρο της παραγωγής σε άτομα που φέρουν μολυσματική, μεταδοτική ασθένεια.
3. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά και λήψη φαρμάκων εντός του χώρου παραγωγής και αποθήκευσης.
4. Δεν επιτρέπεται η είσοδος στο χώρο παραγωγής σε άτομα με ακάλυπτα τραύματα ή πληγές. Σε περίπτωση ύπαρξης τραυμάτων ή πληγών ή δημιουργίας αυτών κατά την διάρκεια εργασίας, ο εργαζόμενος χρησιμοποιεί τις πρώτες βοήθειες για την κάλυψη αυτών, απευθυνόμενος στον υπεύθυνο ποιοτικού ελέγχου. Χρησιμοποιούνται ειδικά έγχρωμα επικαλυπτικά τραύματος ανιχνεύσιμα από τους μεταλλικούς ανιχνευτές των γραμμών παραγωγής. Όταν χρειαστεί επιπλέον τοποθετείται και πλαστικό επικαλυπτικό δακτύλου ή γάντι.
5. Η είσοδός στον χώρο εργασίας συνοδεύεται από την κατάλληλη ενδυμασία, ρόμπα /φόρμα εργασίας, φιλέ, σκούφο, και κλειστά υποδήματα.
6. Όταν πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε την τουαλέτα, τότε αντικαθιστούμε τα ρούχα εργασίας μας με άλλα. Πλένουμε πάντα τα χέρια μας μετά από την χρήση της τουαλέτας. Ξαναφοράμε τα ρούχα που χρησιμοποιούμε στους ελεγχόμενους χώρους. Πλένουμε πάλι τα χέρια μας με την είσοδο μας στον χώρο παραγωγής.
7. Η χρήση γαντιών επιτρέπεται εκτός από το τμήμα διαλογής του προϊόντος, στον ιμάντα μεταφοράς . Εάν χρειαστεί να γίνει χρήση

γαντιών τότε χρησιμοποιούνται τα ειδικά γάντια νιτριλίου (μπλε χρώματος).

8. Κατά την είσοδο και έξοδο από το εργοστάσιο, τα χέρια πλένονται με αντισηπτικό υγρό σαπουνι χεριών και ζεστό νερό που είναι διαθέσιμο στους νιπτήρες, και τα πόδια σκουπίζονται στο πλαστικό *τάπητα* ώστε να αποφευχθεί η είσοδος μολύνσεων. Στεγνώνουμε τα χέρια μας πριν την ανάληψη εργασίας.
9. Δεν επιτρέπεται η χρήση *οποιοδήποτε* προϊόντος, πούδρας, κρέμας ή γαλακτώματος, χεριών ή προσώπου, καθώς επίσης και βερνίκι νυχιών, από τους εργαζόμενους.
10. Απαγορεύεται η χρήση αρωμάτων και κοσμημάτων / ρολογιών από όλους τους εργαζόμενους (εκτός από βέρες απλές).
11. Δεν επιτρέπεται η χρήση οποιοδήποτε είδους τροφίμου (καραμέλα, τσίχλα κ.λ.π.) εντός του εργασιακού χώρου, παρά μόνο στην καντίνα. Το κάπνισμα επιτρέπεται μόνο στην καντίνα.
12. Δεν επιτρέπεται η εισαγωγή ξένων αντικειμένων ή τροφίμων εντός του χώρου εργασίας, εκτός από μικρό πλαστικό ποτήρι/ φιάλη με κάλυμμα/ πώμα για πόσιμο νερό, (δεν επιτρέπονται τα μιας χρήσης πλαστικά ποτήρια).
13. Οι φωριαμοί πρέπει να διατηρούνται καθαροί στο εσωτερικό τους . Η αποθήκευση τροφίμων δεν επιτρέπεται εντός του φωριαμού ,μόνο στο χώρο της καντίνας. Τα ενδύματα/ υποδήματα τοποθετούνται εντός του φωριαμού κατά τέτοιο τρόπο ώστε να υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ των καθαρών και βρώμικων .
14. Κατά την διάρκεια οποιονδήποτε τεχνικών εργασιών εντός του χώρου παραγωγής ενημερώνεται ο υπεύθυνος ποιοτικού ελέγχου. Ο χώρος απομονώνεται, όταν οι εργασίες γίνονται κατά την διάρκεια της

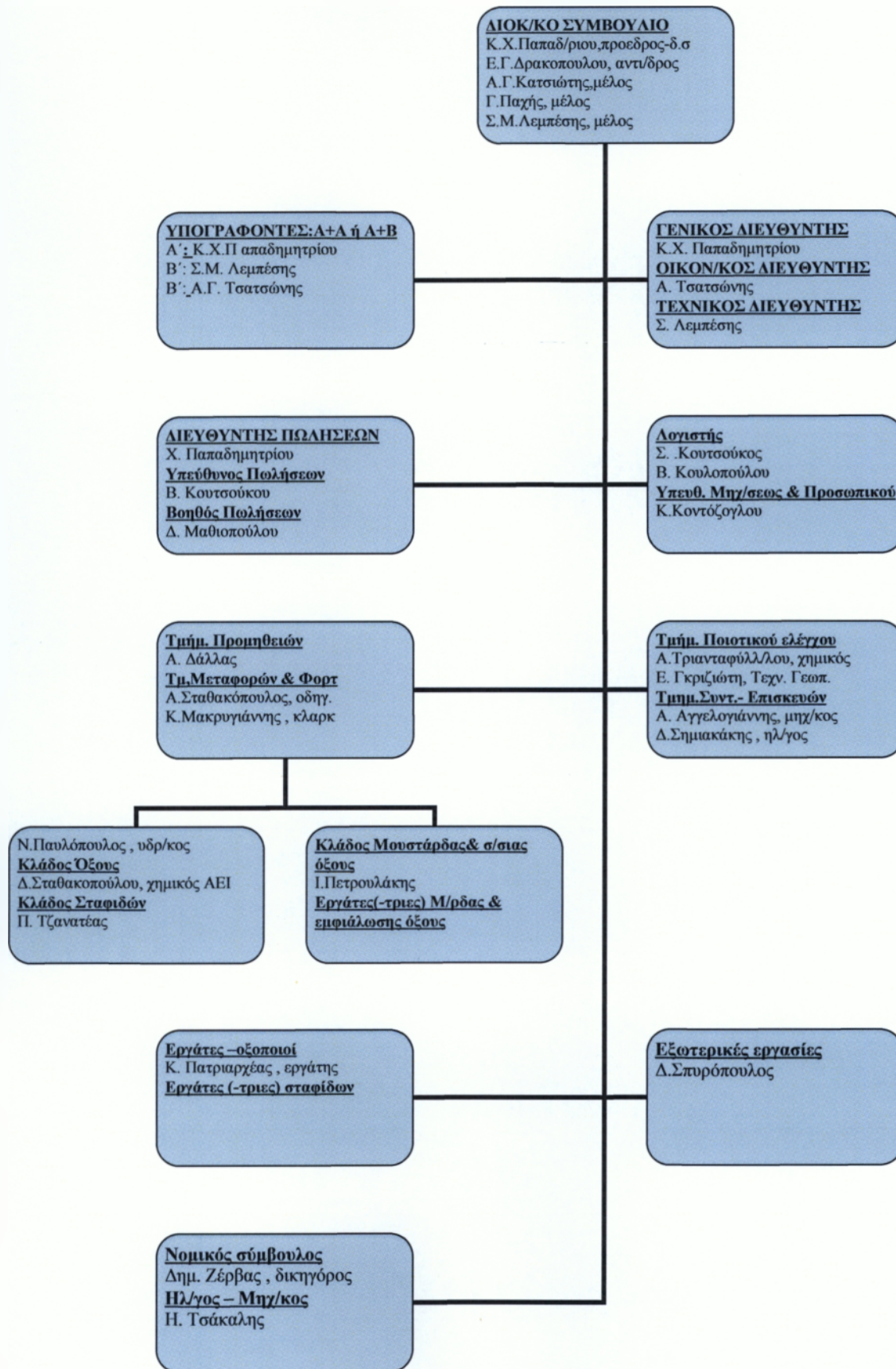
παραγωγικής διαδικασίας, ελέγχεται από τον υπεύθυνο συντήρησης, για την απομάκρυνση ξένων σωμάτων και καθαρίζεται μετά το τέλος των εργασιών.

15. Δεν επιτρέπεται η χρήση ξύλινων παλετών ή άλλων αντικειμένων που περιέχουν ξύλο ως υλικό κατασκευής εντός του χώρου παραγωγής.

16. Οι πόρτες / παράθυρα παραμένουν κλειστές. Ανοίγουν αυτές που φέρουν κουρτίνες στους διαχωριστικούς χώρους και οι οποίες είναι πάντα κατεβασμένες η τα παράθυρα που φέρουν σήτα.

1.13 ΤΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

Η αγροτική παραγωγή συνεισφέρει σήμερα το 4,7% στην δημιουργία του Α.Ε.Π. Από τα 133 εκατ. στρέμματα που αποτελούν την συνολική επιφάνεια της χώρας, η γεωργική γη πλην βοσκότοπων αγγίζει τα 39 εκ. στ. Στην αξία της γεωργικής γης κυριαρχούν τα κηπευτικά 15%, τα κρέατα 15%, το βαμβάκι 13%, το γάλα 13%, το λάδι 10%, τα φρούτα 9%, τα σιτηρά 6%, λοιπά 9%. Η ενδιάμεση κατανάλωση (φάρμακα, λιπάσματα, ζωοτροφές κλπ.) αποτελεί το 31% της αξίας της γεωργικής παραγωγής.

Ο αγροτικός τομέας της χώρας μας αποτελείται ως επί το πλείστον από μικρές αγροτικές επιχειρήσεις (96,5%). Τα 2/3 των αγροτικών επιχειρήσεων γεωμορφολογικά βρίσκονται σε ορεινές, ημιορεινές και νησιωτικές περιοχές και στο λοιπό 1/3 το 96,6% των επιχειρήσεων έχουν μικρό κλήρο (κάτω των 200 στρ.) καθιστώντας αυτές βιώσιμες.

Ο αριθμός των αγροτών που ασχολείται στη γεωργία μειώνεται συνεχώς και από το 28% του ενεργού πληθυσμού που ήταν το 1981 έφτασε σήμερα το 13%. Απασχολούνται 312.000 άνδρες και 233.000 γυναίκες και με μισθωτή εργασία 6.400 άνδρες και 2.700 γυναίκες (αυτοαπασχολούμενοι 61,1% άνδρες και 29,8 γυναίκες) όλο το χρόνο: 54,2% άνδρες και 36,3% γυναίκες και μερική απασχόληση: 3% άνδρες και 6,4% γυναίκες. Η ηλικιακή διάρθρωση των αγροτών μας είναι: μέχρι 25 ετών 3,7% άνδρες και 1,3% γυναίκες από 25-34 ετών 12% άνδρες και 5,2% γυναίκες, από 35-

44 ετών 12,7% άνδρες και 9,6% γυναίκες, από 45-54 12,3% άνδρες και 11,3% γυναίκες, από 55-64 ετών 11,9% άνδρες και 13,1% γυναίκες και τέλος από 65 ετών και άνω 4,6% και 2,3% γυναίκες.

Βλέπουμε λοιπόν ότι παρόλο που μειώνεται ο αριθμός των απασχολούμενων στη γεωργία, αυτός παραμένει υψηλός. Επίσης παρατηρούμε το υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον αγροτικό τομέα της χώρας μας, τον πολύ μικρό αριθμό εργατών γης (μισθωτής εργασίας). Αν πχ δούμε την Ισπανία παρατηρούμε ότι η μισθωτή εργασία αντιπροσωπεύει το 39,9% στους άνδρες και το 13,1 στις γυναίκες και ότι στην Ισπανία πάνω από τα 65 χρόνια ελάχιστος αριθμός εργάζεται και σχεδόν καθόλου οι γυναίκες.

Ο αγροτικός τομέας παραδοσιακά αποτελούσε και εξακολουθεί να αποτελεί κλάδο αιχμής για το σύνολο της Ελληνικής Οικονομίας¹. Η συνεισφορά των αγροτικών προϊόντων αποτελούν το 18,7% του συνολικού εξαγωγικού όγκου της χώρας μας. Ο κλάδος αυτός παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια αυξητική πορεία με μέσο ετήσιο ρυθμό για την πενταετία 2003-2007 6%. Αναφορικά με τις επιδόσεις των Ελληνικών αγροτικών εξαγωγών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ελλάδα το 2007 κατέλαβε την 16^η θέση στην Ευρώπη των 27, ενώ στην Ευρωζώνη τη 10^η θέση. Αυτή τη στιγμή η Ελλάδα αποτελεί το 21^ο εξαγωγικό όγκο, κυριότερο προμηθευτή αγροτικών προϊόντων της Ευρώπης σε παγκόσμια κλίμακα. Η επίδοση αυτή επαληθεύεται και από το γεγονός ότι το 2007, σχεδόν το 72% των Ελληνικών αγροτικών εξαγωγών έχει ως προορισμό την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο κυριότερος όγκος των ελληνικών αγροτικών προϊόντων εξάγεται στη

¹ Οικονομία είναι μία λέξη που χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή και μπορεί να σημαίνει πολύ απλά από την εξοικονόμηση χρημάτων μέχρι την οικονομική κατάσταση του κράτους. Πολλές φορές η οικονομία αναφέρεται και στην οικονομία του κράτους, δηλαδή την οικονομική κατάσταση που βρίσκεται το κράτος.

Γερμανία με ποσοστό 16,7% και δεύτερος εξαγωγικός προορισμός είναι η Ιταλία με ποσοστό 13,8%. Αυτές οι δύο χώρες απορροφούν το 1/3 των ελληνικών εξαγωγών. Οι ΗΠΑ η Κίνα και η Ρωσία συμμετέχουν με μικρά μερίδια στις αγροτικές εξαγωγές της χώρας μας . Πιο συγκεκριμένα οι ΗΠΑ ενώ είναι ο τέταρτος σημαντικότερος εξαγωγικός εταίρος των ελληνικών αγροτικών προϊόντων , κατέχουν μερίδιο μόλις 6,3% , η Ρωσία ενώ αποτελεί τον όγδοο εξαγωγικό εταίρο συνεισφέρει με μερίδιο 3% ενώ τέλος οι εξαγωγές αγροτικών προς την Κίνα το 2007 μόλις που ξεπέρασαν τα 5 εκατομμύρια €.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι ο αγροτικός κλάδος είναι ένας κλάδος με δυναμική και αυτός είναι ένας παραπάνω λόγος για την περαιτέρω ενίσχυση του.

2.2 ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Είναι ευρύτερα γνωστό ότι ο αγροτικός τομέας αντιμετωπίζει παρατεταμένη ύφεση. Τα τελευταία χρόνια καταγράφεται συνεχής μείωση του αγροτικού εισοδήματος, πτώση των επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα και μεγάλη μείωση της αγροτικής παραγωγής. Με την πρόσφατη χρηματοπιστωτική χρήση μεγεθύνονται οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι² που αντιμετωπίζουν οι αγρότες αλλά και οι συνεταιριστικές και ιδιωτικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις του πρωτογενούς τομέα, μιας και είτε περιορίζεται η χρηματοδότηση τους ή πραγματοποιείται με δυσμενέστερους όρους, θέτοντας σε κρίση την οικονομική τους βιωσιμότητα.

Τα βασικά διαρθρωτικά προβλήματα του αγροτικού τομέα αποτελούν ο μικρός κλήρος και η γεωμορφολογία. Ο μέσος κλήρος στην Ελλάδα ισούται με 45 στρ. ενώ στην Ε.Ε. με 200. Τα 2/3 των επιχειρήσεων στο σύνολο των 800.000 της χώρας, βρίσκονται σε ορεινές, ημιορεινές και νησιωτικές περιοχές και προσφέρονται για συστήματα εκτατικής (παραδοσιακής) γεωργίας. Τα 2 αυτά προβλήματα αποκλείουν το μοντέλο της βιομηχανικής γεωργίας.

Το παραδοσιακό σύστημα παραγωγής περιλαμβάνει μικρές αγροτικές επιχειρήσεις που καλλιεργούν παραδοσιακά πολλά προϊόντα στον ίδιο χώρο ενώ συνδυάζει και εκτροφή ζώων. Απαιτεί περισσότερη χειρονακτική εργασία και προσωπική εμπλοκή του αγρότη. Επιπλέον, παράγει περισσότερα φυσικά (υγιεινά) προϊόντα και ποιοτικά και είναι φιλικό προς

² Οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι αναλαμβάνονται από μια εταιρία στη προσπάθεια της να δημιουργήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και να αυξήσει την αξία των μετοχών της. Προέρχονται από την αγορά μέσα στην οποία δραστηριοποιείται η εταιρία και περιλαμβάνουν τεχνολογικές εξελίξεις , σχεδιασμό των προϊόντων και μαρκετινγκ.

το περιβάλλον διασφαλίζοντας την ανθρώπινη υγεία. Πέραν της αισθητικής ανωτερότητας, όταν υπάρχει ανάλογη βούληση από τον αγρότη, μπορεί η μικρή επιχείρηση να αποτελέσει πρότυπο οικολογικής ισορροπίας. Τέλος, στηρίζει την τοπική περιφέρεια δημιουργώντας απασχόληση και εισοδήματα που δαπανώνται σε τοπικό επίπεδο.

Το βιομηχανικό σύστημα παραγωγής περιλαμβάνει μεγάλες αγροτικές επιχειρήσεις που είναι συχνά κερδοφόρες. Εξαγοράζει παραδοσιακές μικρές επιχειρήσεις που δεν επιβιώνουν με την απελευθέρωση των τιμών και την πίεση του ανταγωνισμού. Το σύστημα αυτό ακολουθεί σχεδόν πάντα τη μονοκαλλιέργεια³ και συνδέεται από συνεχή προσπάθεια υιοθέτησης νέων τεχνολογιών ώστε να προηγείται των ανταγωνιστών. Επίσης, το σύστημα αυτό κερδίζει τους αγρότες υποσχόμενο λιγότερη δουλειά και περισσότερα κέρδη και μολύνει με χημικά το έδαφος και τα νερά μέσω της διείσδυσης αυτών στην τροφική αλυσίδα προκαλεί ασθένειες στον άνθρωπο και τα ζώα. Τέλος, καταστρέφει μέσω της μονοκαλλιέργειας την αισθητική του τοπίου, τη βιοποικιλότητα, την ισορροπία των οικοσυστημάτων, το έδαφος (διάβρωση κτλ).

Εφαρμόζοντας το βιομηχανικό σύστημα παραγωγής, οι μικροί κλήρου επιχειρήσεις δεν μπορούν να ανταγωνιστούν (λόγω υψηλού κόστους) τις αντίστοιχες σε ίδια προϊόντα μεγάλες μονάδες άλλων χωρών και συνεπώς μακροπρόθεσμα θα αναγκαστούν να αποχωρίσουν από την παραγωγή. Η εμμονή στην εφαρμογή του εν λόγω συστήματος στη χώρα μας ήδη έχει οδηγήσει σε αδιέξοδο τους αγρότες με τις συνεχώς μειούμενες τιμές παραγωγής των προϊόντων αλλά και την επιδείνωση της προαναφερθείσας κατάστασης με τη βαθμιαία προς το παρόν ελεύθερη εισαγωγή αγροτικών προϊόντων στη χώρα μας. Πρέπει επομένως να

³ Μονοκαλλιέργεια είναι η συστηματική καλλιέργεια ενός αγρού με ένα μόνο είδος φυτού.

επικεντρωθούν στην εφαρμογή ήπιων συστημάτων παραγωγής (με λιγότερα χημικά μέσα) αγροτικών προϊόντων ποιότητας διαφοροποιημένων από τα συμβατικά της εντατικής βιομηχανικής παραγωγής και τα οποία προσιδιάζουν περισσότερο στη δομή της γεωργίας μας.

Τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο αγροτικός τομέας και τα οποία θα οξύνονται από χρόνο σε χρόνο, είναι το έλλειμμα του νερού σε συνδυασμό με τη μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων, η απειλή της λειψυδρίας, η επιδείνωση των κλιματικών συνθηκών και κυρίως οι σημερινές βιβλικές καταστροφές στο φυσικό περιβάλλον. Αν στις συνθήκες αυτές προσμετρήσουμε τη μείωση της αγροτικής παραγωγής, τότε γίνεται αντιληπτό το μέγεθος της κρίσης που αντιμετωπίζει ο αγροτικός τομέας.

Επιπλέον προβλήματα που αντιμετωπίζει ο αγροτικός τομέας είναι:

- Η πλειονότητα περιφερειών παρουσιάζει ισχνή εξωστρέφεια και χαμηλά επίπεδα ανταγωνιστικότητας. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι οι περιφέρειες της κεντρικής Μακεδονίας, της Αττικής και της Πελοποννήσου αντιπροσωπεύουν περίπου το 70% του συνολικού εξωτερικού εμπορίου αγροτικών προϊόντων της χώρας, ενώ αντίστοιχα περιφέρειες όπως της Νησιωτικής Ελλάδας εμφανίζουν οριακά μηδενικές αγροτικές εξαγωγές.
- Το ζήτημα της πιστοποίησης της ποιότητας των ελληνικών αγροτικών προϊόντων καθώς και η έλλειψη πιστοποίησης και τυποποίησης⁴ λειτουργεί ανασταλτικά στην διείσδυση των ελληνικών αγροτικών

⁴ Τυποποίηση σημαίνει οργάνωση μιας επιχείρησης με τέτοιο τρόπο, ώστε να παράγονται ορισμένοι τύποι προϊόντων ή να διαμορφώνεται ο σταθερός τύπος κάποιου προϊόντος. Η τυποποίηση χάρη σε ένα σύνολο από μεθόδους, προσδιορίζει τις ιδιότητες ορισμένων προϊόντων. Έτσι, τα προϊόντα αυτά εμφανίζονται πάντοτε με τον ίδιο τύπο, πράγμα που εξασφαλίζει την ομοιόμορφη ποιότητα τους. Η τυποποίηση υλοποιείται χάρη στις προδιαγραφές, που προσδιορίζουν τα στοιχεία των προϊόντων. Έτσι ο παραγωγός είναι σε θέση να οργανώσει ορθολογιστικά τη διαδικασία παραγωγής, να ελέγξει το ρυθμό της, να περιορίσει τις απώλειες υλικού, να ελαττώσει τα αποθέματα κατανέμοντας χρονικά την παραγωγή, να προσαρμόσει τα προϊόντα στις απαιτήσεις της αγοράς.

προϊόντων σε αγορές του εξωτερικού και θα πρέπει να οργανωθούν δράσεις με σκοπό να αντιμετωπίσει το χρόνιο αυτό πρόβλημα.

2.3 ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Στα επόμενα χρόνια οι αγροτικές περιοχές θα αντιμετωπίσουν ιδιαίτερες προκλήσεις όσον αφορά την ανάπτυξη, την απασχόληση και την αειφορία⁵. Θα αποτελέσουν δεξαμενές φυσικών πόρων και θα προσφερθούν σ' αυτές πραγματικές ευκαιρίες σε νέους τομείς, με στόχο την ανάπτυξη των τουριστικών υπηρεσιών και την ελαστικότητα τους ως τοπίων διαβίωσης, εργασίας και επενδύσεων. Για τους λόγους αυτούς θα πρέπει να υπάρξουν ευκαιρίες για μακρόπνοες επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό που αποτελεί το ζωτικό κεφάλαιο των αγροτικών περιοχών. Η ύπαρξη ανισοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο είναι δεδομένη. Η πολιτική για την αγροτική ανάπτυξη θα πρέπει να βασισθεί στην ανάπτυξη των υποδομών υπό τι εξής προϋποθέσεις :

- Οι υποδομές θα συνδέονται με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον το οποίο θα εξυπηρετούν και θα συμβάλλουν στην προώθηση της ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης της ελληνικής περιφέρειας.
- Την άσκηση μιας βελτιωμένης διακυβέρνησης όσον αφορά στην υλοποίηση των προγραμμάτων.

⁵ Η λεγόμενη οικονομία της αειφορίας ή αλλιώς πράσινη οικονομία λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι οι φυσικοί πόροι δεν είναι ανεξάντλητο αγαθό. Η χρήση φυσικών πόρων οφείλει να εξισορροπείται και ολόκληρος ο κύκλος ζωής των προϊόντων να λαμβάνεται υπόψη. Το φυσικό περιβάλλον δεν μπορεί να είναι αποδέκτης των υπολειμμάτων της παραγωγής αλλά εντάσσεται στον αειφόρο κύκλο της πράσινης οικονομικής δραστηριότητας.

Επιπλέον, αναγκαία κρίνεται η αναδιάρθρωση των υφισταμένων καλλιεργειών γεωργικών προϊόντων. Οι υφιστάμενες καλλιέργειες θα πρέπει να υποκατασταθούν με νέες εναλλακτικές καλλιέργειες με έμφαση στην καινοτομία, τα παράγωγα των οποίων είναι σαφώς πιο ανταγωνιστικά από τα παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα.

Τέλος, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα αναγκαίος κινείται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων marketing με σκοπό την ανάπτυξη και προώθηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε επίπεδο περιφέρειας και γεωργικού προϊόντος. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί και στην οργάνωση δικτύων προώθησης των ανταγωνιστικών αγροτικών προϊόντων, καθώς αποδεδειγμένα αποτελεί ένα αποτελεσματικό τρόπο διείσδυσης σε στοχευμένες αγορές.

2.4 ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Παρά την σημαντική συμμετοχή του ο πρωτογενής τομέας έχει υποστεί την τελευταία τριανταετία μία συγκριτική μείωση της σημασίας του, έναντι κυρίως του τριτογενή τομέα . Το γεγονός αυτό είχε και συνεχίζει να έχει αρνητικές επιδράσεις στον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή του πρωτογενή τομέα στα νέα δεδομένα και στην κοινωνική θέση των ανθρώπων που ασχολούνται με τον τομέα αυτό.

Σήμερα δεν έχει γίνει ο απαιτούμενος εκσυγχρονισμός των συναφών με τον πρωτογενή τομέα μεταποιητικών επιχειρήσεων και δεν έχουν αξιοποιηθεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των εδαφοκλιματολογικών συνθηκών για παραγωγή προϊόντων ποιότητας .Επιπλέον, δεν υπάρχει συνεργασία μεταξύ των τομέων της οικονομίας αλλά αντιθέτως εμφανίζονται φαινόμενα ανταγωνισμού.

Η θέση του πρωτογενή τομέα επιδεινώνεται από ορισμένες ιδιαιτερότητες- αδυναμίες των γεωργικών εκμεταλλεύσεων όπως :

- Ο πολυτεμαχισμός της αγροτικής γής
- Το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων
- Το χαμηλό επίπεδο ενημέρωσης και εκπαίδευσης των γεωργών για σύγχρονες μεθόδους παραγωγής και προβολής προϊόντων.
- Η ανεπαρκής αξιοποίηση και η μεγάλη δυσκολία στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών
- Η μειωμένη ανταγωνιστικότητα λόγω αδυναμίας κατάδειξης της ποιότητας

- Χαμηλό ποσοστό αρδευόμενων εκτάσεων που δεν υπερβαίνει το 15% της συνολικής έκτασης της αγροτικής γης
- Η απουσία οργάνωσης τόσο στην παραγωγή όσο και στη διακίνηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων
- Τέλος, η απουσία μεταποίησης – τυποποίησης των αγροτικών προϊόντων.

Σήμερα η αγορά δεν λειτουργεί με σύγχρονη αντίληψη. Οι σχέσεις παραγωγών, μεταποιητών και εμπόρων είναι ανύπαρκτες. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών δεν μπόρεσαν να παίξουν το ρόλο που θα μπορούσαν να παίξουν. Τα άφθονα και φθηνά τρόφιμα, που είναι μία από τις κατακτήσεις της σύγχρονης εποχής, δημιούργησαν και δημιουργούν σημαντικό πρόβλημα επιβίωσης των παραδοσιακών συστημάτων παραγωγής τα οποία μπορούν να παράγουν προϊόντα ποιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ, ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

3.1 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ (Α.Ε.Π)

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ή το Α.Ε.Π. (ή Gross Domestic Product –GDP) περιλαμβάνει το σύνολο όλων των προϊόντων και αγαθών που παράγει μία οικονομία εκφρασμένο σε χρηματικές μονάδες. Με άλλα λόγια είναι η συνολική αξία όλων των τελικών αγαθών (υλικών και άυλων) που παράχθηκαν εντός μίας χώρας σε διάστημα ενός έτους ακόμα και αν μέρος αυτού παράχθηκε από παραγωγικές μονάδες που ανήκουν σε κατοίκους του εξωτερικού.

Εκτός από το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν υπάρχει και το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν ή Α.Ε.Π. (ή Gross National Product –GNP) . Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν είναι το Προϊόν ή το Εισόδημα που αποκτούν οι κάτοικοι μίας χώρας ανεξάρτητα του σε ποια χώρα το αποκτούν .Με άλλα λόγια είναι η συνολική αξία όλων των τελικών αγαθών (υλικών και άυλων) που αποκτούν οι κάτοικοι μιας χώρας σε διάστημα ενός έτους. Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν διαφέρει από το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στο ότι συμπεριλαμβάνει και το Εισόδημα που αποκτούν οι κάτοικοι μιας χώρας στο εξωτερικό.

3.1.1 Οι Συνιστώσες του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (GDP)

Το Α.Ε.Π. υπολογίζεται από τον τύπο:

$GDP = C + I + G + NX$ όπου:

C= κατανάλωση

I= επένδυση

G= δημόσιες δαπάνες για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών

NX= καθαρές εξαγωγές.

Κατανάλωση (Consumption) είναι η δαπάνη¹ που πραγματοποιούν τα νοικοκυριά για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών.

Επένδυση (Investment) είναι η δαπάνη για την αγορά κεφαλαιουχικού εξοπλισμού², αποθεμάτων³, και κτιρίων συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης για την αγορά νέων κατοικιών.

Δημόσιες Δαπάνες (Government Purchase) είναι οι δαπάνες για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών τις οποίες πραγματοποιούν η τοπική αυτοδιοίκηση, οι κυβερνήσεις των πολιτικών και η ομοσπονδιακή κυβέρνηση π.χ. αγορά υποβρυχίων για το ναυτικό.

Καθαρές Εξαγωγές (Net Exports) είναι η δαπάνη για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται στην εγχώρια οικονομία και αγοράζονται από αλλοδαπούς (εξαγωγές) μείον τη δαπάνη για την αγορά ξένων αγαθών και υπηρεσιών που πωλούνται στην εγχώρια οικονομία (εισαγωγές) .

3.1.2 Αποπληθωριστής του Α.Ε.Π. ή Δείκτης Τιμών του Α.Ε.Π

¹ Με τον όρο δαπάνη εννοούμε τη διαδικασία που ακολουθούμε στη πράξη για να πραγματοποιήσουμε κόστος .

² Κεφαλαιουχικός εξοπλισμός ή Κεφάλαιο είναι οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο (π.χ κτίρια μηχανήματα ,γη, χρήματα) που χρησιμοποιείται στην παραγωγική διαδικασία. Επιπλέον ο όρος κεφάλαιο χρησιμοποιείται και με την έννοια της ιδιοκτησίας περιλαμβάνοντας κάθε ιδιοκτησία και περιουσιακά στοιχεία του τομέα των επιχειρήσεων κ των νοικοκυριών, του κράτους κ.λ.π.

³ Αποθέματα για τη χρηματοοικονομική και τη λογιστική είναι το περιουσιακό στοιχείο :1) που κατέχει η επιχείρηση με σκοπό να το πουλήσει, 2) που βρίσκεται στη διαδικασία παραγωγής, 3) που είναι σε μορφή υλικού ή εφοδίων με σκοπό να χρησιμοποιηθούν από την παραγωγική διαδικασία.

Ο Δείκτης Τιμών του Α.Ε.Π. είναι αριθμοδείκτης που μετράει τις μεταβολές όλων των τιμών των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μία οικονομία, δηλαδή το Α.Ε.Π. .Επομένως, ο αριθμοδείκτης αυτός ισούται με τον λόγο του ονομαστικού⁴ Α.Ε.Π. στο έτος βάσης προς το ονομαστικό Α.Ε.Π. στο έτος που έχουμε επιλέξει ως βάση επί εκατό.

3.1.3 Η θέση της Ελλάδος σε Παγκόσμιο και Ευρωπαϊκό επίπεδο

Σύμφωνα με τον κατάλογο⁵ του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου⁶ του 2007 η Ελλάδα στην παγκόσμια οικονομία βρίσκεται στην 28^η θέση με 338,25 δις δολάρια ΗΠΑ . Στη πρώτη θέση βρίσκονται οι ΗΠΑ με 14.266,201 δις δολάρια ΗΠΑ , στη δεύτερη η Ιαπωνία με 5.048,634 δις δολάρια και Τρίτη η Κίνα με 4.757,743 δις δολάρια.

Ο κατάλογος των ευρωπαϊκών χωρών⁷ που είναι ταξινομημένος κατά το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατατάσσει την Ελλάδα στην 15^η θέση με πρώτη τη Γερμανία και ακολουθούν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία. Όπως προαναφέρθηκε, η Ελλάδα βρίσκεται στην 15^η θέση με 314 δις δολάρια το 2007. Οι προβλέψεις για το 2008 είναι στα 374 δις δολάρια και για το 2009 στα 387 δις δολάρια. Η Γερμανία το 2007 βρίσκεται στα 3.321

⁴ Ονομαστικό ΑΕΠ :είναι η αξία των τελικών αγαθών και υπηρεσιών σε τρέχουσες τιμές. Μπορεί να αλλάξει στο μέλλον είτε γιατί αλλάζει η ποσότητα των αγαθών και υπηρεσιών είτε γιατί αλλάζουν οι τιμές τους.

⁵ Δείτε τον κατάλογο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στο παράρτημα σελίδες 86-91

⁶ Διεθνές Νομισματικό Ταμείο : είναι ένας διεθνής οργανισμός ο οποίος επιβλέπει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα και προσφέροντας οικονομική και τεχνική βοήθεια όταν του . Κύριος σκοπός του ΔΝΤ είναι η προώθηση της διεθνούς νομισματικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών κε ισορροπία ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου.

⁷ Δείτε τον κατάλογο ευρωπαϊκών χωρών στο παράρτημα σελίδες 85-86

δισ δολάρια ,το 2008 προβλέπεται στα 3.818 δισ δολάρια και το 2009 στα 3.773 δισ δολάρια. Ακολούθως το Ηνωμένο Βασίλειο για το 2007 βρίσκεται στα 2.804 δισ δολάρια , για το 2008 στα 2,787 δισ δολάρια και για το 2009 στα 2.734 δισ δολάρια. Τέλος η Γαλλία για το 2007 έχει 2.594 δισ δολάρια και για το 2008 προβλέπεται στα 2.978 δισ και για το 2009 προβλέπεται στα 3.011 δισ δολάρια. Στο σύνολο της η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει Α.Ε.Π. 16.906 δισ δολάρια.

Επιπλέον, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο τον Οκτώβριο του 2009 ανακοίνωσε τον κατάλογο⁸ χωρών ανά κατά κεφαλήν⁹ Α.Ε.Π. (ισοτιμία Αγοραστικής Δύναμης)¹⁰ . Ο κατάλογος αυτός παρουσιάζει τις χώρες του κόσμου με βάση το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. σε ισοτιμία αγοραστικής δύναμης. Η Ελλάδα βρίσκεται στην 26^η θέση με 30.856,107 δολάρια ΗΠΑ . Στη πρώτη θέση βρίσκεται το Κατάρ με 87.716,726 δολάρια ΗΠΑ, στη δεύτερη βρίσκεται το Λουξεμβούργο με 78.723,499 δολάρια και τρίτη η Νορβηγία με 53.268,571 δολάρια ΗΠΑ.

⁸ Δείτε τον κατάλογο των χωρών ανά κατά κεφαλήν στο παράρτημα σελίδες 91-94

⁹ Κατά κεφαλήν ΑΕΠ : ορίζεται ως το πηλίκο του ΑΕΠ μιας περιοχής προς το συνολικό πληθυσμό της αυτής.

¹⁰ Αγοραστική Δύναμη :εκφράζει την ποσότητα προϊόντων που μπορεί κάποιος να αποκτήσει με μία χρηματική μονάδα σήμερα, σε σχέση με την ποσότητα που μπορούσε να αποκτήσει σε κάποιο παλαιότερο έτος βάσης.

3.1.4 Το Α.Ε.Π. της Ελλάδας και της Ε.Ε για το 2009

Το Α.Ε.Π. για το ά τρίμηνο του 2009 στην οικονομία της Ε.Ε και Ευρωζώνης¹¹ σημείωσε μείωση κατά 2,5% σε σχέση με το δ τρίμηνο του 2008. Το ποσοστό αυτό αποτελεί ρεκόρ μείωσης από το 1995. Κατά 2,5% μειώθηκε σε τριμηνιαία βάση και το Α.Ε.Π. των 27 χωρών της Ε.Ε. Σε ετήσια βάση το Α.Ε.Π. της Ευρωζώνης συρρικνώθηκε κατά 4,6% και το Α.Ε.Π. της Ε.Ε κατά 4,4%. Επιπλέον μείωση αλλά με μικρότερο ρυθμό παρουσίασε και το β' τρίμηνο του 2009 το Α.Ε.Π. στην Ευρωζώνη. Συγκεκριμένα σημείωσε μείωση κατά 0,1% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και μείωση κατά 4,6% σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2008.

Κατά το 2009 το Α.Ε.Π της Ελλάδας σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ) το ά τρίμηνο του 2008 (Ιανουάριο με Μάρτιο) σημείωσε μείωση κατά 1,2% σε σχέση με το 'δ τρίμηνο του

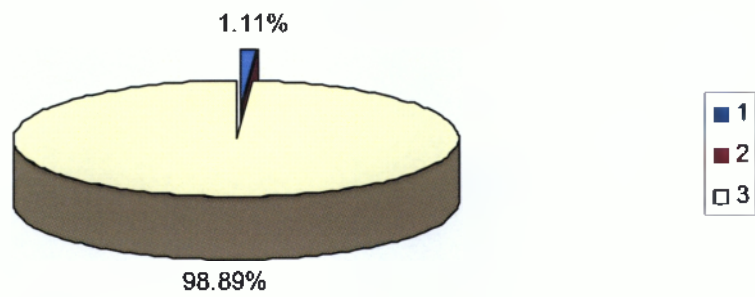
¹¹ Ευρωζώνη: ονομάζεται μια ομάδα χωρών, οι οποίες έχουν οικειοθελώς καταργήσει το εθνικό τους νόμισμα και το έχουν αντικαταστήσει με το ευρώ.

2008 και αύξηση 0,3% σε σχέση με το ά τρίμηνο του 2008. Η επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας οφείλεται στη σημαντική μείωση των επενδύσεων και των εξαγωγών. Εν συνεχεία το β τρίμηνο του 2009 (Απρίλιο με Ιούνιο) το Α.Ε.Π. παρουσίασε μείωση κατά 0,2% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2008 και σε σύγκριση με το ά τρίμηνο του τρέχοντος έτους αυξήθηκε κατά 0,3% και διαμορφώθηκε στα 46.832 δις € από τα 46.972 δις € ένα χρόνο πριν. Ο λόγος της μείωσης του ΑΕΠ και σε αυτό το τρίμηνο οφείλεται στη μείωση των επενδύσεων και των εξαγωγών όπως για το ά τρίμηνο.

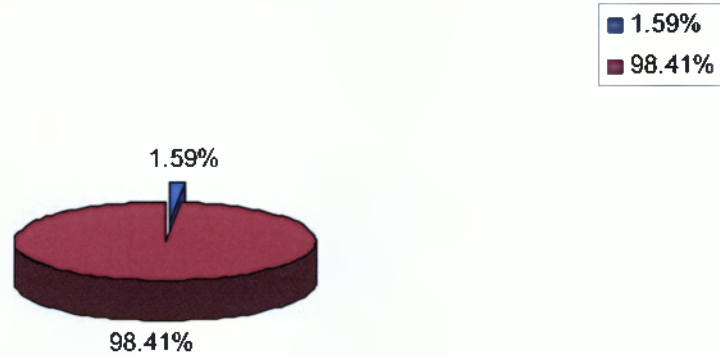
3.1.5 Το Α.Ε.Π που παράγεται στη περιφέρεια Πελοποννήσου και συγκεκριμένα στο νομό Μεσσηνίας.

Το μισό Α.Ε.Π. στην Ελλάδα παράγεται στην Αττική και ακολουθεί η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Όσο αφορά την περιφέρεια Πελοποννήσου το μεγαλύτερο ποσοστό του Α.Ε.Π. παράγει ο νομός Κορινθίας και ακολουθεί ο νομός Αρκαδίας με τους άλλους νομούς να ακολουθούν. Ο ρυθμός μεταβολής του Ακαθάριστου Προϊόντος της περιφέρειας είναι υψηλότερος από αυτόν της χώρας. Επίσης σε σύγκριση με την Ε.Ε η περιφέρεια Πελοποννήσου σημειώνει εντονότερους ρυθμούς αύξησης του Ακαθάριστου Προϊόντος. Συγκεκριμένα, ο νομός Μεσσηνίας παράγει το 1,1% του Α.Ε.Π. σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα και συγκεντρώνει ποσοστό 1,6% του πληθυσμού της χώρας. Ο πρωτογενής τομέας στο νομό Μεσσηνίας καλύπτει το 17,60% , ο δευτερογενής το 9,40% και ο τριτογενής τομέας καλύπτει το 73,00% .

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ Α.Ε.Π Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.2 ΟΙ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΜΜΕ)

Η Παπαδημητρίου Α.Ε.Β.Ε. είναι μία μικρομεσαία επιχείρηση. Έτσι, θα γίνει μία αναφορά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθος τους διακρίνονται σε μεγάλες, μικρές και μικρομεσαίες. Τα κριτήρια κατάταξης των επιχειρήσεων σε αυτές τις κατηγορίες διαφέρουν από χώρα σε χώρα γιατί δεν είναι ούτε ενιαία ούτε σταθερά. Σύμφωνα με τη 4^η κατευθυντήρια οδηγία της Ε.Ε τα βασικότερα κριτήρια κατάταξης είναι: ο ετήσιος κύκλος εργασιών¹², ο ετήσιος Μέσος Όρος του αριθμού των απασχολούμενων ατόμων και η αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

3.2.1. Ορισμός ΜΜΕ

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις θεωρούνται οι επιχειρήσεις που:

- Απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους
- Έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. € ή έχουν ετήσιο συνολικό ισολογισμό¹³ που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. €.
- Πληρούν το κριτήριο ανεξαρτησίας, δηλαδή δεν ανήκουν, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, σε μία επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στους ορισμούς της ΜΜΕ ή της μικρής επιχείρησης.

¹² Κύκλος εργασιών είναι οι πωλήσεις.

¹³ Ισολογισμός είναι η λογιστική κατάσταση η οποία εμφανίζει την οικονομική ή αλλιώς την χρηματοοικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης σε δεδομένη χρονική στιγμή

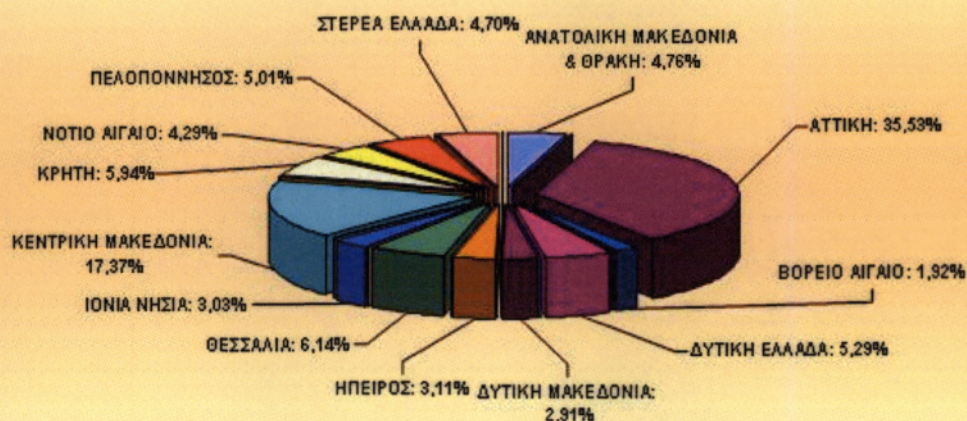
Η διάκριση μεταξύ πολύ μικρών, μικρών και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις γίνεται ως ακολούθως (πίνακας 1) :

- Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις απασχολούν λιγότερο από 10 άτομα
- Οι μικρές επιχειρήσεις απασχολούν λιγότερα από 49 άτομα και έχουν είτε έναν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν ξεπερνά τα 10 εκατ. €, ή ένα ετήσιο σύνολο ισολογισμού που δεν ξεπερνά τα 10 εκ. € .
- Οι μεσαίες επιχειρήσεις απασχολούν λιγότερα από 249 άτομα και έχουν είτε ένα ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν ξεπερνά τα 50 εκ. €, ή ένα ετήσιο σύνολο ισολογισμού που δεν ξεπερνά τα 43 εκατ. € .

ΠΙΝΑΚΑΣ 1			
Κατηγορίες Επιχειρήσεων	Αριθμός εργαζομένων (αμετάβλητος)	Κύκλος εργασιών	Συνολικός Ισολογισμός
Μεσαίες	< 250	< 50 εκατ. €	< 43 εκατ. €
Μικρές	< 50	< 10 εκατ. €	< 10 εκατ. €
Πολύ μικρές	< 10	< 2 εκατ. €	< 2 εκατ. €

3.2.2 Οι ΜΜΕ στην Ελλάδα

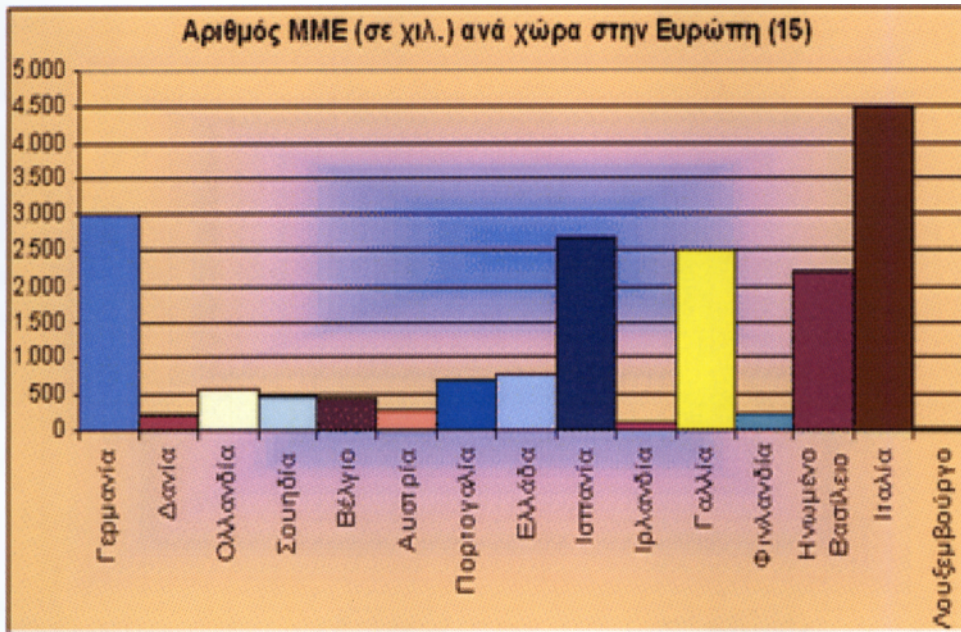
Ποσοστιαία Κατανομή Επιχειρήσεων ανά Περιφέρεια

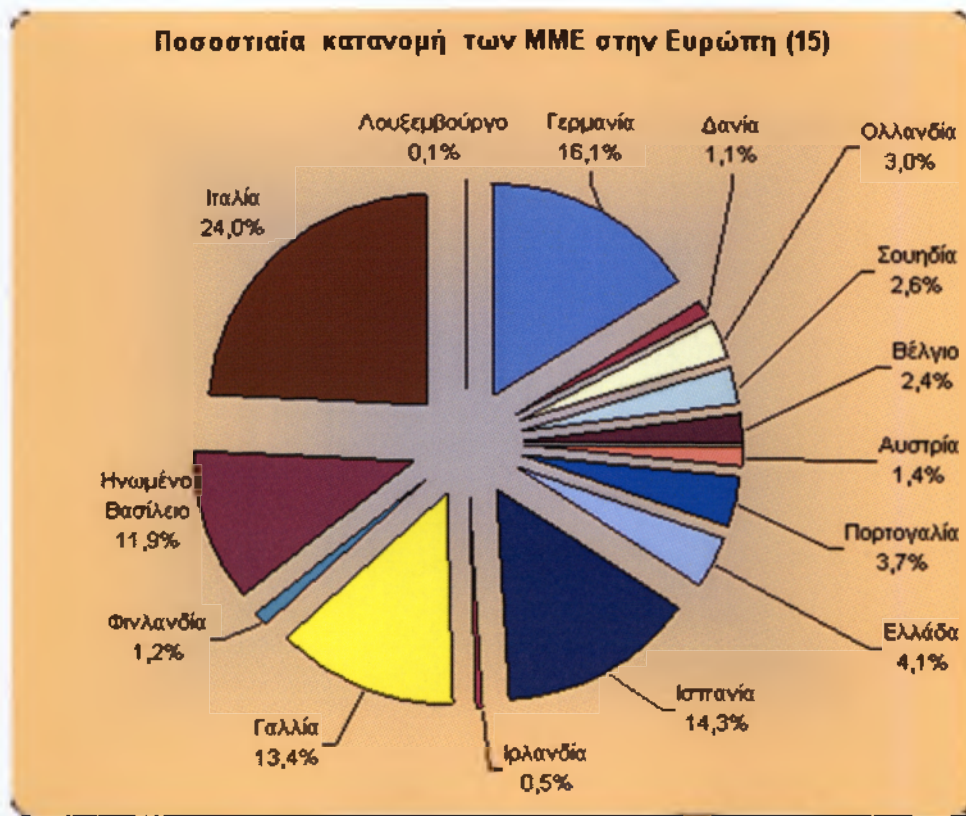
ΠΗΓΗ: Γ.Γ. ΕΣΥΕ / ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ έτους 2004

Οι ΜΜΕ στην Αττική καλύπτουν το 35,53% του συνόλου των επιχειρήσεων , ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία με ποσοστό 17,37% και η Θεσσαλία με 6,14% . Το μικρότερο ποσοστό κατέχει η Δυτική Μακεδονία με 2,91% και το Βόρειο Αιγαίο με 1,92%. Η Πελοπόννησος καλύπτει το 5,01%.

3.2.3 Οι ΜΜΕ στην Ευρώπη

ΠΗΓΗ: OBSERVATORY OF EUROPEAN SME's, SME's IN EUROPE 2003

ΠΗΓΗ: OBSERVATORY OF EUROPEAN SME's, SME's IN EUROPE 2003

Στην Ευρώπη των 15 μελών η Ιταλία κατέχει τον μεγαλύτερο αριθμό ΜΜΕ που φτάνει τις 4500 χιλιάδες και ακολουθεί η Γερμανία με 3000 επιχειρήσεις και τρίτη η Ισπανία με 2700 επιχειρήσεις περίπου. Παρατηρείται, ότι η Ελλάδα βρίσκεται στις χαμηλότερες θέσεις και κατέχει γύρω στις 700 επιχειρήσεις. Στην ποσοστιαία κατανομή της Ευρώπης των 15 πρώτη έρχεται η Ιταλία με 24% , δεύτερη η Γερμανία με 16,1% και τρίτη η Ισπανία με 14,3%. Η Ελλάδα είναι στις τελευταίες θέσεις με ποσοστό 4,1%.

3.3 ΟΙ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ (Α.Ε)

Η νομική μορφή της εταιρίας που εξετάζουμε είναι Ανώνυμη Εταιρία. Επομένως, θα αναφερθούμε εκτενέστερα στις Ανώνυμες Εταιρίες.

Ανώνυμη Εταιρία είναι η εμπορική κεφαλαιουχική εταιρία με νομική προσωπικότητα για τις υποχρεώσεις της οποίας ευθύνεται η ίδια με την περιουσία της και όχι οι μέτοχοι και της οποίας το κεφάλαιο (μετοχικό) διαιρείται σε ίσα μεταξύ τους τμήματα, τις μετοχές. Ιδρύεται από ένα ή περισσότερα πρόσωπα με αρχικό κεφάλαιο που δεν μπορεί να είναι κατώτατο από 60.000€ . Οι μετοχές μπορεί να είναι είτε ανώνυμες είτε ονομαστικές . Οι ανώνυμες ανήκουν στον κάτοχο. Οι ονομαστικές ανήκουν στο αναφερόμενο πρόσωπο και μπορούν να μεταβιβαστούν με κανόνες που αναφέρονται στο καταστατικό. Κάθε μετοχή αντιπροσωπεύει μία ψήφο στη γενική συνέλευση των μελών. Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των μετόχων, άρα και των ψήφων που μπορεί να κατέχει ένα πρόσωπο.

Το διοικητικό συμβούλιο της Α.Ε. εκλέγεται από τη γενική συνέλευση και μπορεί να αποτελείται από μετόχους ή μη μετόχους. Η ευθύνη των μελών, σε περίπτωση διάλυσης και εκκαθάρισης είναι ίση με το κεφάλαιο που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές τους. Τα κέρδη καταβάλλονται στους μετόχους σε αναλογία με τις μετοχές τους. Μπορεί ένα μέρος να μη διανεμηθεί για να χρησιμοποιηθεί για ανάπτυξη της εταιρείας. Μπορεί να γίνει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών, ακολουθώντας ειδικές διαδικασίες. Προτεραιότητα για απόκτηση των νέων μετοχών έχουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι. Όταν η Α.Ε. έχει ορισμένα χαρακτηριστικά, μπορεί με αίτησή της να εισαχθεί στο χρηματιστήριο, προς δημόσια διαπραγμάτευση της μετοχής της.

3.3.1 Η σύσταση της Α.Ε

Για την νόμιμη σύσταση της Α.Ε απαιτείται:

1. Η σύναψη της εταιρικής σύμβασης, δηλαδή του καταστατικού της εταιρίας. Η σύμβαση σύστασης πρέπει να περιέχει :
 - Την Επωνυμία της Α.Ε, αυτή πρέπει να περιλαμβάνει οπωσδήποτε τις λέξεις « Ανώνυμη Εταιρία » ακόμα και τα αρχικά «Α.Ε» και αναφορά στο είδος της επιχείρησης δηλαδή στο αντικείμενο της δραστηριότητας της επιχείρησης.
 - Τον σκοπό της εταιρίας, δηλαδή πρέπει να προσδιορίζεται το αντικείμενο της δραστηριότητάς της.
 - Την έδρα της εταιρίας, η οποία είναι ένας δήμος ή μία κοινότητα της ελληνικής επικρατείας στον οποίο ασκείται πραγματικά η διοίκηση της εταιρίας.
 - Την διάρκεια της εταιρίας
 - Το ύψος και τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου¹⁴
 - Το καταστατικό πρέπει να καθορίζει το είδος , τον αριθμό, την ονομαστική αξία, και την έκδοση των μετοχών. Πρέπει να καθορίζεται αν οι μετοχές είναι ονομαστικές ή ανώνυμες. Ονομαστικές είναι οι μετοχές στις οποίες αναφέρεται το όνομα συγκεκριμένου προσώπου που είναι ο δικαιούχος δηλαδή ο μέτοχος. Ανώνυμες είναι οι μετοχές στις οποίες δεν αναφέρεται το όνομα του

¹⁴ Μετοχικό κεφάλαιο: είναι ένα ποσό το οποίο ορίζεται υποχρεωτικά στο καταστατικό και το οποίο κατά την ίδρυση της εταιρίας αντιστοιχεί στο άθροισμα της αξίας των εισφορών των μετόχων. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται είτε με εισφορές σε χρήμα είτε με εισφορές σε είδος

δικαιούχου με αποτέλεσμα ο μέτοχος να είναι το πρόσωπο στην κατοχή του οποίου βρίσκονται οι μετοχές.

- ο Τέλος η σύμβαση μπορεί να περιέχει και ορισμένα άλλα στοιχεία σχετικά με: τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου, την λειτουργία της γενικής συνέλευσης και τους ελεγκτές της Α.Ε.
2. Η ανάληψη της υποχρέωσης καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου. Η ανάληψη αυτή ονομάζεται κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου και πρέπει να γίνεται πριν από την παροχή άδειας σύστασης της εταιρίας από την εποπτεύουσα αρχή. Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει είτε από τους ιδρυτές της εταιρίας είτε από το κοινό με δημόσια εγγραφή. Για να γίνει η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή πρέπει να υπάρχει ρητή διάταξη στη σύμβαση της εταιρίας.
 3. Η έγκριση της σύμβασης από την εποπτεύουσα αρμόδια αρχή. Αντίγραφο της σύμβασης υποβάλλεται από τους ιδρυτές της εταιρίας στην εποπτεύουσα αρχή και συγκεκριμένα στον Νομάρχη στην Νομαρχία του οποίου εδρεύει η εταιρία. Ο Νομάρχης ελέγχει αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος και εφόσον πληρούνται είναι υποχρεωμένος να εκδώσει απόφαση έγκρισης της σύμβασης και παροχής της άδειας σύστασης της εταιρίας.
 4. Η τήρηση διατυπώσεων δημοσιότητας. Η διαδικασία ίδρυσης μίας Α.Ε ολοκληρώνεται με την τήρηση συγκεκριμένων διατυπώσεων δημοσιότητας και πιο συγκεκριμένα :
 - Α) με την καταχώρηση της απόφασης του Νομάρχη στο μητρώο των Α.Ε

Β) με την δημοσίευση στο τεύχος Α.Ε και Ε.Π.Ε¹⁵ της εφημερίδας της κυβέρνησης ανακοίνωσης σχετικά με την ίδρυση της Α.Ε.

3.3.2 Τα όργανα μίας Ανώνυμης Εταιρίας

Τα όργανα μίας Α.Ε είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και η Γενική Συνέλευση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το συλλογικό όργανο διοίκησης της Α.Ε. Τα μέλη του εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Α.Ε τα οποία μπορεί να είναι είτε μέτοχοι της Α.Ε είτε άλλα πρόσωπα που δεν είναι μέτοχοι.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει αποφάσεις για κάθε πράξη σχετικά με την διοίκηση της εταιρίας , με την διαχείριση της περιουσίας της και γενικά με την επιδίωξη του σκοπού της εταιρίας. Επίσης, έχει την αρμοδιότητα να εκπροσωπεί ενεργώντας συλλογικά για την Α.Ε τόσο ενώπιον των δικαστηρίων όσο και εξώδικα δηλαδή απέναντι σε οποιονδήποτε άλλον τρίτο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται σε συνεδρίαση μία φορά τον μήνα από τον πρόεδρο του. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σ' αυτό το ήμισυ και πλέον των συμβούλων. Σε καμία περίπτωση οι παρόντες σύμβουλοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις. Για να λάβει έγκυρη απόφαση το Διοικητικό Συμβούλιο απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων συμβούλων .Την ακυρότητα των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου προκαλεί η παραβίαση των

¹⁵ Ε.Π.Ε ή Εταιρία περιορισμένης Ευθύνης είναι μία εμπορική εταιρία που έχει προσωπικότητα εταιρικό κεφάλαιο το οποίο διαιρείται σε ισότιμα εταιρικά μερίδια και για τις υποχρεώσεις της απέναντι σε τρίτους ευθύνεται η ίδια νομικό πρόσωπο με την περιουσία της.

κανόνων για την νόμιμη εκλογή των μελών του, για την νόμιμη σύνθεση , την απαρτία και την πλειοψηφία.

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο της εταιρίας καθώς έχει την εξουσία να λαμβάνει δεσμευτικές για όλους αποφάσεις σχετικά με όλες τις υποθέσεις της εταιρίας.

Έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφασίζει για τα παρακάτω ζητήματα:

- Τις τροποποιήσεις του καταστατικού της Α.Ε
- Την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και των ελεγκτών της Α.Ε
- Την διάθεση των ετήσιων κερδών της Α.Ε
- Την έγκριση του ισολογισμού της Α.Ε
- Την συγχώνευση της Α.Ε με μία άλλη Α.Ε
- Την παράταση της διάρκειας της Α.Ε
- Την διάλυση της εταιρίας και
- Τον διορισμό των εκκαθαριστών¹⁶ της εταιρίας.

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν μέτοχοι οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/5 (απλή απαρτία) του μετοχικού κεφαλαίου το οποίο έχει καταβληθεί. Για ορισμένα όμως ζητήματα απαιτείται η εξαιρετική απαρτία. Στις περιπτώσεις στις οποίες είναι

¹⁶ Οι εκκαθαριστές κάνουν απογραφή της περιουσίας της εταιρίας και δημοσιεύουν στην Φ.Ε.Κ και στον τύπο τον ισολογισμό ,πρέπει να ολοκληρώνουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρίας, ρευστοποιούν την περιουσία της εταιρίας εξοφλούν τα χρέη της εταιρίας προς τρίτους αλλά και εισπράττουν τις απαιτήσεις της από τρίτους. Αφού ολοκληρωθούν τα παραπάνω καταρτούν τις τελικές οικονομικές καταστάσεις στην εφημερίδα της κυβέρνησης και αποδίδουν στους μετόχους τις εισφορές που είχαν καταβάλλει στη εταιρία κ τέλος να μοιράσουν στους μετόχους το τελικό προϊόν της εκκαθάρισης της περιουσίας της εταιρίας.

αρκετή η απλή απαρτία για να ληφθεί απόφαση απαιτείται να σχηματιστεί η απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Γ.Σ. Αντίθετα , στις περιπτώσεις στις οποίες η Γενική Συνέλευση συγκαλείται για να λάβει απόφαση για τα θέματα που απαιτείται η εξαιρετική απαρτία χρειάζεται να σχηματιστεί η εξαιρετική πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων που εκπροσωπούνται σ' αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Η χρήση των αριθμοδεικτών αποτελεί μία από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής αναλύσεως. Έτσι οι μέχρι τώρα αναπτυχθείσες μέθοδοι ανάλυσης συμπληρώνονται με τη χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών, οι οποίοι βοηθούν στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων. Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διάφορων αριθμοδεικτών αποτελεί μία μέθοδο αναλύσεως, η οποία πολλές φορές παρέχει μόνο ενδείξεις. Γι' αυτό ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δεν μπορεί να μας δώσει πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσης μίας επιχείρησης αν δεν συγκριθεί με άλλους αντιπροσωπευτικούς αριθμοδείκτες ή δεν συσχετιστεί με τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες μιας σειράς προηγούμενων χρήσεων. Γενικά, αριθμοδείκτης είναι η απλή σχέση ενός κονδυλίου του ισολογισμού ή της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης προς ένα άλλο και εκφράζεται με απλή μαθηματική μορφή. Υπάρχουν πολλών ειδών αριθμοδείκτες αλλά σ' αυτήν την εργασία θα αναλυθούν οι αριθμοδείκτες ρευστότητας (Liquidity ratios) , αριθμοδείκτες δραστηριότητας (Activity ratios) και οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (Profitability ratios).

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης

όσο και της ικανότητας της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης στην χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, κατά πόσο δηλαδή γίνεται ικανοποιητικοί ή όχι η χρησιμοποίηση αυτών.

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετράνε την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης, την δυναμικότητα των κερδών της και την ικανότητα της διοίκησης της. Με άλλα λόγια οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν το βαθμό επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχείρησης σε δεδομένη χρονική περίοδο.

Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας. Με αυτούς εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα μιας επιχειρήσεως να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

4.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ Ή ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΩΣΗΣ

4.2.1 Γενικά

Οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται περισσότερο για τον προσδιορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και της ικανότητας της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις¹ είναι οι αριθμοδείκτες ρευστότητας. Ο σκοπός της χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι ο προσδιορισμός της ικανότητας μίας επιχείρησης να

¹ Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι οι τράπεζες, οι προμηθευτές, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, οι πιστωτές, οι προκαταβολές πελατών και γενικά οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις.

ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Άρα απαιτείται η ύπαρξη επαρκούς ρευστότητας², η οποία επιτυγχάνεται μέσω της καθημερινής μετατροπής των αποθεμάτων της σε πωλήσεις, των πωλήσεων σε απαιτήσεις και των απαιτήσεων σε μετρητά. Η οικονομική κατάσταση μιας εταιρίας μπορεί να θεωρηθεί καλή μόνο αν αυτή έχει επαρκή ρευστότητα.

Η ύπαρξη ρευστότητας σε μία επιχείρηση έχει επίδραση στα κέρδη της, διότι εάν τα κυκλοφοριακά της στοιχεία δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά ή αν δεν υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα³ τότε η επιχείρηση δεν θα είναι σε θέση να πληρώσει τις υποχρεώσεις της. Έτσι, οι περισσότερες επιχειρήσεις φροντίζουν να διατηρούν πλεόνασμα κυκλοφοριακών στοιχείων ανάλογο προς τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους, ώστε να μπορούν να τις εξοφλούν κανονικά. Επίσης, για κάθε επιχείρηση υπάρχει ένα άριστο ύψος κυκλοφοριακών στοιχείων και τρεχουσών υποχρεώσεων. Επιπλέον, οι αριθμοδείκτες ρευστότητας προσδιορίζονται να δώσουν την εικόνα της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Άρα, ο προσδιορισμός της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης ενδιαφέρει τόσο τη διοίκηση της όσο και τους μετόχους της. Έτσι η μελέτη για τον υπολογισμό των κεφαλαίων κίνησης⁴ ενδιαφέρει όλους όσους σχετίζονται με την επιχείρηση, αφενός μεν γιατί συνδέονται με τις καθημερινές λειτουργίες της και αφετέρου γιατί η ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ή η κακή διαχείριση τους αποτελεί μία από τις σπουδαιότερες

² Ρευστότητα είναι η ευκολία με την οποία ένα απόθεμα περιουσιακών στοιχείων μετατρέπεται σε μέσο συναλλαγών στην οικονομία.

³ Ρευστά διαθέσιμα είναι οι καταθέσεις που έχουν δεχτεί οι τράπεζες αλλά δεν τις έχουν δανείσει

⁴ Οι επικρατέστεροι ορισμοί του κεφαλαίου κίνησης, οι οποίοι έχουν γίνει ευρύτατα αποδεκτοί είναι 2:

- 1) Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης είναι το πλεόνασμα των κυκλοφοριακών στοιχείων μίας επιχείρησης σε σχέση με τις τρέχουσες ή βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της και αποτελείται από τα κυκλοφοριακά στοιχεία που παρέχονται στην επιχείρηση από τους φορείς της και τους μακροχρόνιους πιστωτές της.
- 2) Το κεφάλαιο κίνησης μίας επιχείρησης είναι ίσο με το σύνολο των κυκλοφοριακών της στοιχείων (κυκλοφορούν+ διαθέσιμο) και ονομάζονται συνολικό ή μεικτό κεφάλαιο κίνησης.

αιτίες πτώχευσης. Άρα, σημαντικό ρόλο παίζει ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών ρευστότητας καθώς αποτελεί πολύτιμη βοήθεια για την διοίκηση της , επειδή της επιτρέπει να ελέγξει κατά ποιο τρόπο απασχολούνται μέσα στην επιχείρηση τα κεφάλαια κίνησης της. Έτσι είναι δυνατόν να δοθούν απαντήσεις στα ερωτήματα που σχετίζονται με τη δυνατότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Πέρα από αυτό, ελέγχεται αν και κατά πόσο γίνεται η κατάλληλη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων κίνησης της επιχείρησης, αν τα κεφάλαια αυτά είναι επαρκή σε σύγκριση με τις εργασίες της ή αν υπολείπονται από τα κανονικά, οπότε υπάρχει βελτίωση ή όχι της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης. Για να θεωρηθεί ότι μια επιχείρηση βρίσκεται σε καλή οικονομική κατάσταση από απόψεως κεφαλαίων κίνησης θα πρέπει: 1) να μπορεί να ανταποκριθεί στις καθημερινές απαιτήσεις των βραχυχρόνιων δανειστών της και να είναι σε θέση να εξοφλεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της, 2) να μπορεί να εκτελεί απρόσκοπτα τις εργασίες της και να μπορεί να εκμεταλλεύεται τυχόν παρουσιαζόμενες ευκαιρίες και 3) να μπορεί να ανταποκρίνεται στην εξόφληση των απαιτητών τόκων και μερισμάτων της. Καλή οικονομική κατάσταση υπάρχει όταν οι τρέχουσες δραστηριότητες της, πέρα από τη χρησιμοποίηση των κυκλοφοριακών στοιχείων, χρηματοδοτούνται και από τους βραχυχρόνιους πιστωτές . Έτσι, όταν αγοράζονται προϊόντα με πίστωση και στη συνέχεια ρευστοποιούνται μέσα στα χρονικά όρια των πιστώσεων, τότε η επιχείρηση μπορεί να λειτουργεί με τις διευκολύνσεις των πιστωτών της. Στην περίπτωση αυτή, οι επενδυτές – μέτοχοι ενώ προσφέρουν μόνο το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό για κεφάλαιο κίνησης, καρπούνται και την απόδοση των κεφαλαίων των πιστωτών, τα οποία αποτελούν, κατά κάποιο τρόπο , επενδύσεις των πιστωτών της σ' αυτή.

4.2.2 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ή Συντελεστής καλύψεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας βρίσκεται αν διαιρέσουμε το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων μίας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της.

Δηλαδή: Κυκλοφορούν Ενεργητικό
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις .

Οι κυριότερες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον αριθμητή του κλάσματος είναι τα διαθέσιμα (μετρητά, αμέσως ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα), οι απαιτήσεις, τα αποθέματα και όχι οι προκαταβολές σε προμηθευτές και γενικά οι προκαταβολές. Οι κυριότερες κατηγορίες βραχυχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στον παρανομαστή του κλάσματος είναι οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις (πιστώσεις προμηθευτών, μερίσματα πληρωτέα, φόροι πληρωτέοι, βραχυπρόθεσμα δάνεια τραπεζών και όχι οι προκαταβολές πελατών και λοιπές προκαταβολές). Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δεν δείχνει μόνο το μέτρο της ρευστότητας μιας επιχείρησης αλλά, και το περιθώριο ασφάλειας που διατηρεί η διοίκηση της για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μία κάποια ανεπιθύμητη εξέλιξη στην ροή των κεφαλαίων κίνησης. Αν η ροή των κεφαλαίων στην επιχείρηση είναι ομαλή και συνεχής και υπάρχει ακριβής αντιστοιχία μεταξύ των εισερχόμενων κεφαλαίων και των εξοφλούμενων υποχρεώσεων, τότε η επιχείρηση δεν χρειάζεται να διατηρεί υψηλό περιθώριο ασφαλείας σε κεφάλαια κίνησης. Στην πραγματικότητα όμως, αυτό σπάνια συμβαίνει, γι' αυτό μία επιχείρηση θα πρέπει να διατηρεί επαρκή κυκλοφοριακά στοιχεία, για να είναι σε θέση να

ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της, όταν καταστούν ληξιπρόθεσμες.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας τόσο καλύτερη, από πλευράς ρευστότητας, είναι η θέση της συγκεκριμένης επιχείρησης. Κατά την μελέτη του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διάφορες κατηγορίες που συνθέτουν το κυκλοφορούν ενεργητικό και το ποσοστό συμμετοχής κάθε μιας στο σύνολο αυτού. Αυτό για μία εταιρία, η οποία έχει περισσότερα σε ποσοστό αποθέματα έστω και αν οι δύο έχουν τον ίδιο αριθμοδείκτη. Σε γενικές γραμμές αν ο αριθμοδείκτης είναι γύρω στο 2 θεωρείται ικανοποιητικός για μία βιομηχανική ή εμπορική επιχείρηση. Σημαντική ένδειξη για την επάρκεια ή όχι κεφαλαίων κίνησης σε μία επιχείρηση αποτελεί η παρακολούθηση της πορείας του αριθμοδείκτη για μια σειρά ετών. Μία μείωση του δείκτη πρέπει να διερευνηθεί. Μία συνεχής πτωτική πορεία αυτού διαχρονικά αποτελεί ένα είδος προμηνύματος το οποίο δεν θα πρέπει να αγνοηθεί. Επομένως, η σύγκριση αυτού με το μέσο όρο του κλάδου παρέχει ένδειξη για τη θέση της επιχείρησης από πλευράς ρευστότητας . Παρέχει επίσης, ένδειξη του βαθμού ασφάλειας, με τον οποίο βραχυχρόνιες πιστώσεις μπορεί να χορηγηθούν από τους πιστωτές της, δηλαδή αντανακλά την τρέχουσα ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεών της.

Πολλές φορές όμως, είναι δυνατόν μια επιχείρηση να έχει υψηλό αριθμοδείκτη αλλά να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Αυτό συμβαίνει γιατί η διοίκηση της δεν έχει κάνει ορθολογική κατανομή των κυκλοφοριακών της στοιχείων σε σχέση με το βαθμό ρευστότητας τους. Μια αιτία που μπορεί να αναφερθεί είναι η υπεραποθεματοποίηση ετοιμών προϊόντων και πρώτων υλών σε σύγκριση

με τις πωλήσεις της, η χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αυτών ή το γεγονός ότι στις απαιτήσεις της περιλαμβάνονται τέτοιες «εν καθυστερήσει», οι οποίες δύσκολα θα εισπραχθούν καθώς και οι απαιτήσεις οι οποίες εξοφλούνται με δόσεις και οι οποίες συνήθως μετατρέπονται σε μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Εάν μελετηθεί η ρευστότητα μιας επιχείρησης από την πλευρά των μετοχών της, τότε μπορεί να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι ένας υψηλός αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ενδέχεται να μην αποτελεί πλέον συμφέρουσα λύση, και ιδιαίτερα εάν η επιχείρηση διατηρεί πολλά ρευστά ή έχει κάνει μεγάλα αποθέματα ή τέλος έχει χορηγήσει μεγάλες πιστώσεις στους πελάτες της. Όμως ένας χαμηλός αριθμοδείκτης κεφαλαίου κίνησης παρέχει ένδειξη ύπαρξης μεγαλύτερου βαθμού κινδύνου στην επιχείρηση απ' ότι ένας υψηλός αριθμοδείκτης.

Επιπροσθέτως, ένας χαμηλός αριθμοδείκτης μπορεί να δείχνει ότι η διοίκηση της επιχείρησης κάνει πιο εντατική χρήση των κυκλοφοριακών της στοιχείων δηλαδή διατηρεί τα ρευστά διαθέσιμα της στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο ή ότι η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων και των απαιτήσεων της βρίσκεται στο ανώτατο δυνατό σημείο. Εάν μια επιχείρηση εμφανίζει για σειρά ετών συνεχή μείωση του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας αυτό παρέχει ένδειξη ότι αρχίζει να αναπτύσσεται μια όχι ευνοϊκή κατάσταση γι' αυτήν, σε ότι αφορά την ικανότητα της να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της.

Κλείνοντας αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι ότι η πραγματική σημασία του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας μπορεί να προσδιοριστεί μόνο αν αναλυθούν με κάθε λεπτομέρεια τα χαρακτηριστικά τόσο του κυκλοφορούντος ενεργητικού όσο και των τρεχουσών υποχρεώσεων της επιχείρησης.

4.2.3. Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των ταχέως ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης (μετρητά στο ταμείο, τραπεζικές καταθέσεις, χρεόγραφα, απαιτήσεις) με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Δηλαδή :

Διαθέσιμα + Απαιτήσεις
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Όλα τα περιλαμβανόμενα στον αριθμητή του κλάσματος στοιχεία είναι δυνατό να μετατραπούν γρήγορα σε χρήμα, στην ονομαστική τους αξία, δηλ. στην αξία που αναγράφονται στα βιβλία της επιχειρήσεως, πλην των απαιτήσεων που συχνά δεν είναι εύκολα και γρήγορα μετατρέψιμες σε χρήμα.

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας, λόγω μεγάλων αποθεμάτων, δεν προσδίδει ρευστότητα στην επιχείρηση. Ως εκ τούτου ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας αποτελεί καλύτερη ένδειξη της ικανότητας μιας επιχειρήσεως να εξοφλεί τις τρέχουσες υποχρεώσεις της από ό, τι ο προηγούμενος αριθμοδείκτης.

Αν τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία μια επιχειρήσεως (κυκλοφορούν μείον αποθέματα) είναι ίσα ή μεγαλύτερα των τρεχουσών υποχρεώσεων, τότε, θεωρητικά τουλάχιστον, η επιχείρηση έχει καλή τρέχουσα οικονομική κατάσταση.

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχειρήσεως καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της.

Ένας αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας γύρω στη μονάδα θεωρείται ικανοποιητικός μόνον αν στις απαιτήσεις της επιχειρήσεως δεν περιλαμβάνονται επισφαλείς ή ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις και αν η περίοδος εισπράξεως των απαιτήσεων της επιχειρήσεως και εξοφλήσεως των υποχρεώσεων της είναι περίπου ίσες.

Αντίθετα, ένας αριθμοδείκτης μικρότερος της μονάδας δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχειρήσεως είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εξαρτάται από τις μελλοντικές της πωλήσεις, προκειμένου να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα. Έτσι, αν προβλέπεται κάποια μείωση των μελλοντικών πωλήσεων, θα πρέπει να αναζητηθούν νέα κεφάλαια, είτε με έκδοση νέων τίτλων μετοχών, είτε με προσφυγή στον δανεισμό.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι μια μεγάλη διαφορά μεταξύ των αριθμοδεικτών γενικής και ειδικής ρευστότητας αποτελεί ένδειξη ότι υπάρχουν αυξημένα αποθέματα στην επιχείρηση.

4.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

4.3.1 Γενικά

Για τη μέτρηση της αποδοτικότητας χρησιμοποιούνται διάφορα κριτήρια , όπως η πορεία του όγκου των πωλήσεων, της παραγωγής, των κερδών κλπ. Τα κριτήρια όμως αυτά για να αποκτήσουν ουσιαστική σημασία πρέπει να συσχετιστούν τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα μεγέθη, που έχουν σχέση με την επιχείρηση. Μια αύξηση των πωλήσεων π.χ. τότε μόνο έχει οικονομική σημασία και είναι επιθυμητή, αν έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση των κερδών. Εξάλλου οι μεταβολές στα κέρδη πρέπει να

εξετάζονται σε σχέση με τα κεφάλαια που απασχολούνται για την πραγματοποίηση τους, αλλιώς ως μεμονωμένα μεγέθη έχουν μικρή σημασία. Έτσι, δημιουργήθηκε η ανάγκη χρησιμοποίησης των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας και απόδοσης, οι οποίοι αναφέρονται αφ' ενός στις σχέσεις κερδών και απασχολούμενων στην επιχείρηση κεφαλαίων και αφετέρου στις σχέσεις μεταξύ κερδών και πωλήσεων.

Η σχέση μεταξύ κερδών και απασχολούμενων κεφαλαίων είναι ένας από τους πλέον χρησιμοποιούμενους δείκτες μετρήσεως της απόδοσης μιας επιχείρησης, την οποία μπορούμε να συγκρίνουμε με την απόδοση άλλων εναλλακτικών μορφών επενδύσεων, καθώς και με την απόδοση άλλων επιχειρήσεων, ανταγωνιστικών ή όχι.

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας δείχνουν πόσο αποτελεσματικά λειτούργησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια μίας ή και περισσότερων χρήσεων και απαντούν σε ερωτήματα σχετικά με το αν τα κέρδη της ήταν ικανοποιητικά, ποία ήταν η απόδοση των κεφαλαίων της, ποία ήταν η απόδοση από τις κύριες δραστηριότητες της κλπ. Γενικά, οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας υπολογίζονται είτε με βάση τις πωλήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια μίας χρήσης είτε με βάση τις επενδύσεις της .

4.3.2 Αριθμοδείκτης μικτού κέρδους επί πωλήσεων

Ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους βρίσκεται αν διαιρέσουμε τα μικτά αποτελέσματα (κέρδη) της χρήσης με τις πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών και δείχνει το μικτό κέρδος που απολαμβάνει μία επιχείρηση από την πώληση προϊόντων .

Δηλαδή : $100 * \frac{\text{Μικτά Αποτελέσματα}}{\text{Πωλήσεις Αποθεμάτων \& Υπηρεσιών.}}$

Ο υπολογισμός του μικτού κέρδους είναι πολύ σημαντικός για τις εμπορικές και τις βιομηχανικές επιχειρήσεις, γιατί παρέχει ένα μέτρο αξιολόγησης της αποδοτικότητας τους. Σ' αυτού του είδους τις επιχειρήσεις, το κόστος πωληθέντων είναι το σημαντικότερο μέγεθος και ως εκ τούτου ο προσεκτικός έλεγχος είναι απαραίτητος για την εξασφάλιση κερδοφόρας δραστηριότητας.

Ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους δείχνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης, καθώς και την πολιτική τιμή αυτής. Μια επιχείρηση για να θεωρηθεί επιτυχημένη θα πρέπει να έχει ένα αρκετό υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, που να της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδα της και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους τόσο καλύτερη, από άποψης κερδών, είναι η θέση της επιχείρησης, διότι μπορεί να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της. Γενικά μπορούμε να πούμε ότι, η επίδραση από μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωληθέντων θα είναι λιγότερο δυσμενής σ' εκείνη την επιχείρηση, που έχει υψηλό αριθμοδείκτη μικτού κέρδους, απ' ότι θα είναι σε μια άλλη με χαμηλό το σχετικό αριθμοδείκτη. Ένας υψηλός αριθμοδείκτης δείχνει την ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Αντίθετα, ένας χαμηλός αριθμοδείκτης δείχνει μια όχι καλή πολιτική της διοίκησης στον τομέα των αγορών και των πωλήσεων. Αυτό οδηγεί σε στασιμότητα πωλήσεων με αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούνται αγορές σε χαμηλές ποσότητες που θα μπορούσαν να επιτευχθούν με χαμηλές τιμές.

Είναι όμως δυνατόν, μια επιχείρηση να έχει θέση σκόπιμα ένα χαμηλό περιθώριο κέρδους, προκειμένου να επιτύχει αύξηση του όγκου των πωλήσεων ή αύξηση των πωλήσεων ενός νέου προϊόντος της, ώστε να διευρύνει τη δυναμική παρουσία της στην Αγορά.

Μολονότι ένας υψηλός αριθμοδείκτης μικτού κέρδους φαίνεται ότι είναι προτιμητέος, εν τούτοις θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες. Για παράδειγμα, εάν μια επιχείρηση έχει χαμηλό περιθώριο κέρδους μπορεί να εφαρμόζει μια δυναμική πολιτική πωλήσεων κατά την οποία να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω του μεγάλου όγκου πωλήσεων, αντισταθμίζοντας έτσι το χαμηλό της περιθώριο κέρδους. Αντίθετα, μια επιχείρηση με υψηλό περιθώριο κέρδους μπορεί να είναι μια καθετοποιημένη επιχείρηση οπότε το συνολικό κέρδος όλων των επιμέρους διαδικασιών επιτυγχάνεται με βάση την τιμή πώλησης των ετοιμών προϊόντων της.

Αφού ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους μας δείχνει το πόσο επικερδής είναι μια επιχείρηση από την πώληση των προϊόντων της, η συνεχής παρακολούθηση αυτού για μια σειρά ετών μας παρέχει ένδειξη για την πορεία της εταιρείας διαχρονικά.

4.3.3 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους

Ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους βρίσκεται αν διαιρεθούν τα καθαρά λειτουργικά κέρδη με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων της ίδιας περιόδου. Δηλαδή: $100 * \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνει μια επιχείρηση από τις πωλήσεις της, δηλαδή, δείχνει το κέρδος από τις λειτουργικές της δραστηριότητες. Με άλλα λόγια, ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το καθαρό κέρδος, που έχει μία επιχείρηση από την πώληση των προϊόντων αξίας εκατό ευρώ.

Στα καθαρά λειτουργικά κέρδη δεν περιλαμβάνονται τυχόν μη λειτουργικά έσοδα και κέρδη (έσοδα από συμμετοχές, προσωρινές επενδύσεις σε χρεόγραφα, δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, κληρώσεις λαχνών, κ.λ.π), όπως και τα λειτουργικά έξοδα και ζημίες (ζημίες από καταστροφή εμπορευμάτων κ.λ.π), τα οποία όμως μπορεί να είναι σημαντικά και να επηρεάζουν το αποτέλεσμα. Για το λόγο αυτό, πολλές φορές, προκειμένου να υπολογιστεί ο παραπάνω αριθμοδείκτης λαμβάνονται τα καθαρά κέρδη της χρήσης, τα οποία προκύπτουν με την προσθήκη των διάφορων εσόδων και την αφαίρεση των διάφορων εξόδων.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους είναι πολύ χρήσιμος, δεδομένου ότι τόσο η διοίκηση όσο και πολλοί αναλυτές βασίζουν τις προβλέψεις τους για τα μελλοντικά καθαρά κέρδη της επιχείρησης επί του προβλεπόμενου ύψους πωλήσεων και του ποσοστού καθαρού κέρδους .

Αν ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους δεν μεταβάλλεται διαχρονικά ενώ κατά την ίδια περίοδο ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους παρουσιάζει κάμψη , η εξέλιξη αυτή παρέχει ένδειξη μιας δυσανάλογης αύξησης των εξόδων λειτουργίας της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Αν, ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους παρουσιάζει κάμψη διαχρονικά, ενώ ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους παραμένει σταθερός , παρέχεται ένδειξη δυσανάλογου αύξησης του κόστους πωληθέντων σε σχέση με τα έσοδα πωλήσεων. Αυτό μπορεί να οφείλετε είτε σε συμπίεση των τιμών πώλησης

των προϊόντων της επιχείρησης, είτε σε μείωση της παραγωγικότητας των συντελεστών που συμμετέχουν στην παραγωγή. Εάν , όμως συμβαίνει οι αριθμοδείκτες μικτού και καθαρού κέρδους να μειώνονται ενώ τα έξοδα λειτουργίας να παραμένουν σταθερά σε σχέση με τις πωλήσεις, τότε αυτό οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στο υψηλότερο κόστος παραγωγής.

4.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ Ή ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

4.4.1 Γενικά

Υπάρχουν διάφοροι μέθοδοι που μπορούν να μετρήσουν την παραγωγικότητα και το βαθμό χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης. Γενικά, όσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των στοιχείων μίας επιχείρησης τόσο αυτό αποβαίνει προς όφελος της . Η χρησιμοποίηση ορισμένων αριθμοδεικτών δραστηριότητας βοηθά να προσδιοριστεί ο βαθμός μετατροπής ορισμένων περιουσιακών στοιχείων σε ρευστά. Μία επιχείρηση μπορεί να έχει μεγάλο ποσοστό αποθεμάτων στα κυκλοφοριακά της στοιχεία, πράγμα το οποίο παρέχει ένδειξη ότι τα στοιχεία αυτά δεν μετατρέπονται σε χρήματα με τη πρέπουσα ταχύτητα και ευκολία. Αυτό μπορεί να δείχνει ότι η διοίκηση της επιχείρησης ακολουθεί μια μέτρια πολιτική αποθεμάτων. Ίσως όμως αυτό να οφείλεται και στη φύση των εργασιών της , καθώς υπάρχουν επιχειρήσεις που πρέπει να διατηρούν μεγάλα αποθέματα πρώτων υλών και έτοιμων προϊόντων . Γενικά το ποσοστό των αποθεμάτων που διατηρεί μια επιχείρηση πρέπει να σχετίζεται πάντοτε με το ύψος των πωλήσεών της.

Αντίθετα σε πολλές περιπτώσεις η τυχόν διατήρηση στην επιχείρηση υψηλού ποσοστού ρευστών ή κρατικών χρεογράφων μπορεί να δείχνει ότι ακολουθείται μια καλή πολιτική από μέρους της, διότι της επιτρέπεται να εκμεταλλευτεί ευκαιρίες και να κατέχει τα αναγκαία ρευστά σε όχι καλές περιόδους. Η κατάσταση αυτή μπορεί να την ευνοεί και να αυξάνει την πιστοληπτική της ικανότητα.

Ωστόσο, μεγάλα ποσά σε ρευστά διαθέσιμα και προσωρινές επενδύσεις, τη μακροχρόνια κερδοφόρα δυναμικότητά της επιχειρήσεως, γι' αυτό και θα πρέπει να αποφεύγονται, εκτός αν πρόκειται να επενδυθούν στο άμεσο μέλλον.

Επίσης, το ποσοστό απαιτήσεων που εμφανίζει μια επιχείρηση έχει πάντα σχέση και πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με τις πιστωτικές της πωλήσεις. Είναι λοιπόν απαραίτητο παράλληλα με τους αριθμοδείκτες ρευστότητας, να προσδιορίζονται και οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας.

4.4.2 Συντελεστής μέσου όρου προθεσμίας πληρωμής των υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης αυτός βρίσκεται αν διαιρέσουμε τις υποχρεώσεις προς προμηθευτές με το κόστος πωληθέντων ή αγορές. Δηλαδή:

Υποχρεώσεις προς προμηθευτές *360

Κόστος πωληθέντων

Επειδή το σύνολο των αγορών της χρήσης σπάνια δημοσιεύεται, πολλοί αναλυτές χρησιμοποιούν αντί για αυτό το κόστος πωληθέντων της χρήσης αφού το προσαρμόσουν σύμφωνα με τα στοιχεία εκείνα που δεν συνεπάγονται πραγματική καταβολή μετρητών (π.χ αποσβέσεις), καθώς και με τη μεταβολή του ύψους των αποθεμάτων

Αν η μέση διάρκεια παραμονής των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης είναι μεγαλύτερη από αυτή άλλων εταιριών, τότε αυτό θεωρείται καλό για την επιχείρηση με την προϋπόθεση θα προκληθούν άλλες αρνητικές επιπτώσεις στις σχέσεις της με τους προμηθευτές. Πάντως, αν παρατηρηθεί κάποια αλλαγή στην συμπεριφορά των προμηθευτών απέναντι στην επιχείρηση, που εκδηλώνεται με άρνηση τους να αυξήσουν τις παρεχόμενες σε αυτήν πιστώσεις, τότε το θέμα εμπνέει ανησυχίες και πρέπει να διερευνηθεί.

4.4.3 Συντελεστής κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων

Ο αριθμοδείκτης αυτός βρίσκεται αν διαιρέσουμε το κόστος πωληθέντων προϊόντων ή εμπορευμάτων προς το μέσο απόθεμα των προϊόντων της εταιρίας. Δηλαδή: Κόστος πωληθέντων

Μέσο απόθεμα προϊόντων

Αυτός ο αριθμοδείκτης δείχνει την ικανότητα μιας επιχείρησης να πωλεί τα αποθέματα της γρήγορα αποτελεί ένα ακόμη μέτρο του βαθμού χρησιμοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων.

Εάν δεν είναι γνωστό στον εξωτερικό αναλυτή το κόστος των πωληθέντων, τότε για τον υπολογισμό της ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων χρησιμοποιείται η αξία των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν μέσα σε μια χρονική περίοδο. Σαν μέσο απόθεμα προϊόντων λαμβάνεται το μέσο μηνιαίο απόθεμα σε τιμές πωλήσεως δηλαδή το άθροισμα των μηνιαίων απογραφών εμπορευμάτων διαιρούμενο δια 12.

Εξετάζοντας όμως τα αποθέματα μιας δεδομένης χρονικής στιγμής ενδέχεται αυτά να εμφανίζονται αυξημένα ή ελαττωμένα ανάλογα με τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες της Αγοράς. Ο αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση.

Γενικά όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο αριθμοδείκτης τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση. Γι' αυτό το λόγο οι καλά οργανωμένες επιχειρήσεις, εκτός αν αναμένεται αύξηση των τιμών των προϊόντων τους προσπαθούν να διατηρούν το ελάχιστο ποσό αποθεμάτων που χρειάζονται και αυτό για να ελαχιστοποιούν το ύψος των τόκων των κεφαλαίων που δεσμεύουν για τα αποθέματα, να εξοικονομούν δαπάνες αποθήκευσης και να μειώνουν τον κίνδυνο μη πωλήσεώς τους λόγω αλλοίωσης ή αλλαγής των προτιμήσεων των καταναλωτών.

Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται για να διαπιστωθεί η ταχύτητα με την οποία τα αποθέματα διατέθηκαν και αντικαταστάθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Έτσι ελέγχεται εάν υπάρχει υπεραποθεματοποίηση, η οποία μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους για την οικονομική εξέλιξη της επιχείρησης, ιδιαίτερα όταν τα αποθέματα των προϊόντων έχουν αγοραστεί με δανειακά τραπεζικά κεφάλαια για τα οποία η επιχείρηση πληρώνει τόκους.

Η χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων προϊόντων μπορεί να συνδέεται με υπεραποθεματοποίηση. Αντίθετα, μεγάλη ταχύτητα μπορεί να μη συνδέεται με αναλογικά υψηλά κέρδη διότι αυτά μπορεί να συμπίεζονται από την προσπάθεια της επιχείρησης να επιτύχει περισσότερες σε όγκο πωλήσεις με αντίστοιχη μείωσή της τιμής πώλησης των προϊόντων της. Άρα η μεγάλη ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων μπορεί να αποδειχτεί

λιγότερο επικερδής για μια επιχείρηση, από ότι μια χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας που συνδέεται με μεγάλο μικτό περιθώριο κέρδους.

Πολλές φορές, είναι δυνατόν μια μεγάλη ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων ετοιμών προϊόντων να συνοδεύεται από μια δυσανάλογη αύξηση των εξόδων πώλησης και διαχείρισης με αποτέλεσμα την πραγματοποίηση χαμηλών κερδών.

4.4.4 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι το πηλίκο της διαίρεσης των καθαρών πωλήσεων μιας χρήσης με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της χρήσης για την επίτευξη των πωλήσεων. Δηλαδή: Καθαρές Πωλήσεις

Σύνολο Ενεργητικού .

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του ενεργητικού μιας επιχείρησης εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησης αυτού σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της. Αντίθετα, ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη όχι εντατικής χρησιμοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων. Με άλλα λόγια, ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί.

Η παρακολούθηση του δείκτη αυτού διαχρονικά δείχνει την πορεία της επιχείρησης ως προς το βαθμό χρησιμοποίησης των περιουσιακών της

στοιχείων. Η ανοδική πορεία διαχρονικά δείχνει παρέχει ένδειξη μιας πιο εντατικής εκμετάλλευσης των στοιχείων του ενεργητικού και αυτό γιατί η του συνδέεται είτε με αύξηση των πωλήσεων , είτε με αναλογικά μεγαλύτερη αύξηση των πωλήσεων σε σχέση με την αύξηση του ενεργητικού της επιχείρησης. Αντίθετα, μείωση του αριθμοδείκτη διαχρονικά παρέχει ένδειξη μιας ολοένα μικρότερης χρησιμοποίησης του ενεργητικού σε σχέση με τις πωλήσεις , πράγμα που στην ουσία σημαίνει κάποια υπερεπένδυση κεφαλαίων στα στοιχεία του ενεργητικού.

4.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑΣ

4.5.1 Γενικά

Οι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας παρέχουν ένδειξη της πολιτικής που ακολουθεί η διοίκηση μιας επιχείρησης έναντι των διαφόρων δαπανών λειτουργίας της και της αποτελεσματικότητας έναντι των επί μέρους δαπανών. Μια ανοδική πορεία των λειτουργικών δαπανών πρέπει να διερευνηθεί μήπως δεν καταβάλλονται προσπάθειες συμπίεσεως αυτών ή αυξάνονται δυσανάλογα των πωλήσεων ή των άλλων μεγεθών των επιχειρήσεων.

4.5.2 Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων

Ο αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων βρίσκεται αν διαιρέσουμε των λειτουργικών εξόδων (διοικήσεως, διαθέσεως και γενικών εξόδων) και του κόστους πωληθέντων με τις καθαρές πωλήσεις. Δηλαδή:

$100 * \frac{\text{Κόστος Πωληθέντων} + \text{Λειτουργικά έξοδα}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$

Καθαρές πωλήσεις

Με τον αριθμοδείκτη αυτόν εκφράζεται το ποσοστό των καθαρών πωλήσεων, που απορροφάται από τα λειτουργικά έξοδα και το κόστος πωληθέντων. Όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο αριθμοδείκτης, τόσο μικρότερη είναι η αποδοτικότητα της επιχείρησης, γιατί το ποσοστό λειτουργικών κερδών που παραμένει σ' αυτή βρίσκεται σε τέτοιο επίπεδο, που ίσως να μην επαρκεί για την εξυπηρέτηση των χρηματοοικονομικών και των άλλων εξόδων της επιχείρησης. Αν από τη μελέτη του δείκτη διαχρονικά ή από τη σύγκριση του με άλλους ομοειδών επιχειρήσεων προκύψουν όχι ενθαρρυντικά συμπεράσματα, τότε θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις διακυμάνσεις των επί μέρους εξόδων και ιδιαίτερα εκείνων που εξαρτώνται από την ακολουθούμενη πολιτική της διοίκησης μιας επιχείρησης.

4.5.3 Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων προς πωλήσεις

Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται αν διαιρέσουμε τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης με τις καθαρές πωλήσεις της χρήσης και εκφράζει τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στα δύο αυτά στοιχεία. Δηλαδή:

$100 * \frac{\text{Λειτουργικά έξοδα}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$

Καθαρές πωλήσεις .

Η διάσπαση του αριθμοδείκτη αυτού στα επιμέρους στοιχεία που απαρτίζουν τα λειτουργικά έξοδα σε σχέση με τις πωλήσεις αντανακλά τη δυνατότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να προσαρμόζει τα έξοδα της

ανάλογα με τις συνθήκες πωλήσεων. Η παρακολούθηση αυτού του αριθμοδείκτη διαχρονικά δείχνει την τάση των λειτουργικών εξόδων της επιχείρησης σε σχέση με τον όγκο των πωλήσεων της. Επίσης, σύγκριση αυτού με τον αντίστοιχο αριθμοδείκτη άλλων ομοειδών επιχειρήσεων ή το μέσο όρο του κλάδου παρέχει ένδειξη για τη θέση της με βάση τα λειτουργικά της έξοδα.

4.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

4.6.1 Γενικά

Μέχρι τώρα εξετάστηκε η επιχείρηση από την σκοπιά των βραχυχρόνιων δυνατοτήτων της, δηλαδή για την διαπίστωση της ικανότητας να ανταποκρίνεται στην εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεων της. Η διαδικασία προσδιορισμού της οικονομικής κατάστασης μίας επιχείρησης από μακροχρόνια σκοπιά περιλαμβάνει την ανάλυση της διάρθρωσης των κεφαλαίων της. Λέγοντας διάρθρωση των κεφαλαίων μίας επιχείρησης εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για την χρηματοδότησή της. Έτσι υπάρχουν τα ίδια κεφάλαια και τα ξένα κεφάλαια. Η σπουδαιότητα της διάρθρωσης των κεφαλαίων απορρέει από την ουσιαστική διαφορά που υπάρχει μεταξύ των ιδίων και των ξένων(δανειακών) κεφαλαίων.

Τα ίδια κεφάλαια είναι εκείνα που επωμίζονται τον επιχειρηματικό κίνδυνο που αναπόφευκτα υπάρχει σε κάθε επιχείρηση. Το χαρακτηριστικό

των ιδίων κεφαλαίων είναι ότι δεν έχουν ορισμένο χρόνο επιστροφής ούτε εξασφαλισμένη απόδοση, δεδομένου ότι η διανομή μερίσματος στους μετόχους εξαρτάται από την απόφαση της διοίκησης και της γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Τα ίδια κεφάλαια, επειδή θεωρούνται μόνιμα, επενδύονται κατά κανόνα σε μακροχρόνιες επενδύσεις και εκτίθενται σε περισσότερους κινδύνους από ότι τα δανειακά. Αντίθετα, τα δανειακά κεφάλαια πρέπει να εξοφληθούν προσαυξημένα με τους τόκους τους σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανεξάρτητα από την οικονομική θέση της επιχείρησης. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από τη χρησιμοποίηση των ξένων κεφαλαίων (επιστροφή κεφαλαίων και πληρωμή τόκων), θα έχει σαν συνέπεια να υποστούν ζημιά τα ίδια κεφάλαια αυτής. Όσο μεγαλύτερη είναι η αναλογία των ξένων κεφαλαίων στο σύνολο των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, τόσο περισσότερο χρεωμένη εμφανίζεται αυτή και τόσο μεγαλύτερες είναι οι σταθερές επιβαρύνσεις και υποχρεώσεις της για την εξόφλησή τους. Υπάρχει δηλαδή μεγάλη πίεση στην επιχείρηση για την πληρωμή τόκων και την επιστροφή των δανειακών κεφαλαίων, όταν αυτά καταστούν ληξιπρόθεσμα. Αυτή η πίεση είναι περισσότερο αισθητή σε περίπτωση που σημειωθεί κάμψη των πωλήσεων και των κερδών της επιχείρησης.

Όταν τα κέρδη μιας επιχείρησης παρουσιάζουν διακυμάνσεις, η ύπαρξη μεγάλου ποσοστού δανειακών κεφαλαίων τείνει να αυξήσει το δανεισμό, ο οποίος ενδέχεται να επιδράσει σοβαρά στα κέρδη και να τα καταστήσει περισσότερο ασταθή. Εξάλλου, μεγάλο ποσοστό υποχρεώσεων στη διάρθρωση των κεφαλαίων μιας επιχείρησης αυξάνει τον κίνδυνο τόσο για τους επενδυτές μετόχους όσο και για τους πιστωτές της. Αυτό συμβαίνει διότι αν οι πιστωτές δεν ικανοποιηθούν κανονικά, θα επιδιώξουν την

εξόφλησή τους με οποιονδήποτε τρόπο, σε εξαιρετικές μάλιστα περιπτώσεις είναι ενδεχόμενο να οδηγήσουν την επιχείρηση ακόμη και σε πτώχευση.

Πρέπει να τονιστεί, ότι η χρησιμοποίηση ξένων κεφαλαίων για χρηματοδότηση προγραμμάτων νέων επενδύσεων παρουσιάζει πολλά πλεονεκτήματα σε σχέση με την έκδοση νέων τίτλων από αύξηση κεφαλαίου. Είναι φυσικό, αν η απόδοση των νέων επενδύσεων που χρηματοδοτούνται με δανειακά κεφάλαια, είναι μεγαλύτερη από τον τόκο των ξένων κεφαλαίων, οι μέτοχοι να ωφελούνται από τα αυξημένα κέρδη δανείου, της επιχείρησης χωρίς να εισφέρουν πρόσθετα δικά τους κεφάλαια. Έτσι, αν η επιχείρηση επιτυγχάνει υψηλότερη απόδοση επενδύοντας το προϊόν ενός χαμηλότοκου δανείου, τότε πραγματοποιεί κέρδος.

Σαν πρόσθετο πλεονέκτημα για τη χρησιμοποίηση ξένων κεφαλαίων μπορεί να αναφερθεί και η διατήρηση του ελέγχου από την πλευρά των μεγάλων μετόχων, που συνήθως διοικούν μια επιχείρηση. Για τους επενδυτές μετόχους, η ύπαρξη χρεών περικλείει κάποιο κίνδυνο απώλειας της επένδυσης τους και μειώνει την αξία των αυξημένων κερδών, που συνήθως επιτυγχάνει μια επιχείρηση με τη χρησιμοποίηση ξένων δανειακών κεφαλαίων. Είναι γεγονός ότι ο υπερδανεισμός μπορεί όχι μόνο να αντιστρέψει τους ευνοϊκούς όρους για επίτευξη αυξημένων κερδών, αλλά και να θέσει σε κίνδυνο την όλη επιχείρηση.

4.6.2 Αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικών κεφαλαίων και αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων βρίσκεται αν διαιρέσουμε τα ίδια κεφάλαια προς τα συνολικά κεφάλαια επί 100. Δηλαδή:

100* Ίδια κεφάλαια

Συνολικά κεφάλαια .

Αυτή η σχέση δείχνει το ποσοστό του συνόλου των ενεργητικών στοιχείων μιας επιχείρησης, που έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της.

Ο αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων βρίσκεται αν διαιρέσουμε τα ξένα κεφάλαια προς τα συνολικά κεφάλαια ⁵. Δηλαδή: 100* Ξένα κεφάλαια

Συνολ. κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που έχει χρηματοδοτηθεί από τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές της επιχείρησης.

Οι δύο παραπάνω αριθμοδείκτες δείχνουν τη σχέση των ιδίων και των δανειακών κεφαλαίων μεταξύ τους, ως και το βαθμό προστασίας των πιστωτών μιας επιχείρησης. Έτσι, όσο μεγαλύτερο είναι το ύψος των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης σε σχέση με της υποχρεώσεις της τόσο μεγαλύτερη προστασία παρέχεται στους δανειστές της και τόσο μικρότερη πίεση ασκείται σ' αυτή για την εξόφληση των υποχρεώσεων της και την πληρωμή τόκων. Παρ' όλα αυτά, ένας υψηλός αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς τα συνολικά κεφάλαια δεν αποτελεί απαραίτητα ένδειξη ότι η επιχείρηση ακολουθεί τον επωφελέστερο τρόπο χρηματοδότησης της.

Πρέπει να τονιστεί, ότι ο αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια είναι τόσο σπουδαίος όσο και ο αριθμοδείκτης ρευστότητας μιας επιχείρησης, διότι εμφανίζει την οικονομική δύναμη αυτής και αντανακλά τη μακροχρόνια ρευστότητά της με το να παρέχει ένδειξη για την ύπαρξη ή όχι πίεσης για την εξόφληση και εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών της.

⁵ Τα συνολικά κεφάλαια είναι το σύνολο του ενεργητικού

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια δείχνει ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων μιας επιχείρησης. Αντίθετα, ένας πολύ χαμηλός αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη μιας πιο επικίνδυνης κατάστασης, λόγω της πιθανότητας να προκύψουν μεγάλες ζημιές στην επιχείρηση, των οποίων το βάρος για την κάλυψη θα φέρουν τα ίδια κεφάλαια. Αυτό γίνεται εμφανέστερο σε περιόδους χαμηλών κερδών συνοδευόμενων από την πίεση εξόφλησης υποχρεώσεων, οπότε επιχειρήσεις με χαμηλή σχέση ιδίων προς συνολικά κεφάλαια βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Έτσι, όταν τα ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης είναι πολύ λίγα, σε σύγκριση με τις υποχρεώσεις της, τότε τυχόν μείωση των πωλήσεων συνοδευόμενη από μεγάλες ζημιές μπορεί να μειώσει τα ίδια κεφάλαια της σε επικίνδυνο σημείο και να χρειαστεί αναδιοργάνωση.

Επομένως, αυτό που μπορούμε να πούμε είναι όταν, τα ξένα κεφάλαια είναι πολύ λίγα σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια, τότε η θέση της επιχείρησης είναι πάρα πολύ ασφαλής. Αντίθετα, ο υπερδανεισμός αντανακλά, μια πιο επισφαλή για την επιχείρηση και τους πιστωτές της κατάσταση. Στην περίπτωση αυτή ενδέχεται οι πιστωτές της επιχείρησης να θελήσουν να εκμεταλλευθούν τη δύσκολη θέση της και να τη θέσουν σε κατάσταση πτώχευσης, ή να αναλάβουν οι ίδιοι την διαχείριση της, γεγονός το οποίο οδηγεί σε απώλεια της ανεξαρτησίας της. Κατά την σύγκριση του αριθμοδείκτη ιδίων προς συνολικά κεφάλαια, για μια σειρά ετών, οι διαφορές μεταξύ επιχειρήσεων του αυτού κλάδου, που τυχόν παρατηρούνται, ενδέχεται να οφείλονται είτε στην αξία των παγίων και στο ύψος των διενεργούμενων αποσβέσεων, είτε στην ακολουθούμενη οικονομική πολιτική κάθε μιας επιχείρησης.

4.6.3 Αριθμοδείκτης ιδίων προς ξένα κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης αυτός εκφράζει τη σχέση μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) . Δηλαδή:
$$\frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Ξένα κεφάλαια}}$$

Χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ή όχι υπερδανεισμός σε μία επιχείρηση. Δείχνει την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της. Αν είναι μεγαλύτερος της μονάδας, δείχνει ότι οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σ' αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της. Εξάλλου, όσο μεγαλύτερη είναι αυτή η σχέση τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια παρέχεται στους πιστωτές της επιχείρησης. Ένας αριθμοδείκτης π.χ. 2 δείχνει ότι μια μονάδα υποχρεώσεων της επιχείρησης καλύπτεται από 2 μονάδες ιδίων κεφαλαίων. Αντίθετα, ένας αριθμοδείκτης 0,5 δείχνει ότι μία μονάδα υποχρεώσεων καλύπτεται από 0,5 της μονάδας ιδίων κεφαλαίων και ως εκ τούτου υπάρχει πολύ περιορισμένη εξασφάλιση των πιστωτών της επιχείρησης . Αξίζει να σημειωθεί ότι για τις περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις ο αριθμοδείκτης αυτός είναι μικρότερος της μονάδας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι Έλληνες επιχειρηματίες προτιμούσαν τον τραπεζικό δανεισμό από την προσφυγή στην κεφαλαιαγορά για άντληση κεφαλαίων , διότι ήθελαν να κρατήσουν τις επιχειρήσεις τους αυστηρά οικογενειακές .Σήμερα, η κατάσταση έχει κάπως βελτιωθεί αλλά και πάλι οι επιχειρήσεις δεν προτιμούν την άντληση κεφαλαίων από την κεφαλαιαγορά με έκδοση νέων τίτλων.

4.6.4 Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

Ο αριθμοδείκτης αυτός βρίσκεται αν διαιρεθεί το κυκλοφορούν ενεργητικό προς το σύνολο των υποχρεώσεων επί 100. Δηλαδή:

$100 * \frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}{\text{Σύνολο υποχρεώσεων}}$

Ο αριθμοδείκτης των κυκλοφοριακών στοιχείων μιας επιχείρησης δείχνει τη ρευστότητα των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της. Αυτός ο αριθμοδείκτης είναι σημαντικός αν ληφθεί υπόψη ότι, ορισμένα κυκλοφοριακά στοιχεία έχουν σχετικά χαμηλό βαθμό ρευστοποίησης. Ο αριθμοδείκτης αυτός επηρεάζεται αντίστροφα (αρνητικά) από λειτουργικές και έκτακτες ζημιές. Φανερό είναι ότι οι βραχυχρόνιοι πιστωτές προστατεύονται περισσότερο καθώς το κεφάλαιο κίνησης μιας επιχείρησης αυξάνεται με κεφάλαια των φορέων αυτής. Ένας σχετικά υψηλός αριθμοδείκτης παρέχει ένδειξη ότι, αν δεν υπάρξουν υπερβολικές ζημιές από τη ρευστοποίηση των κυκλοφοριακών στοιχείων, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις θα μπορούν να εξοφληθούν από τα κεφάλαια κίνησης.

4.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. Α.Β.Ε.Τ

Η ανάλυση των παραπάνω αριθμοδεικτών έγινε για να μπορέσουμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα για την εταιρία. Για να βγουν τα

συμπεράσματα αυτά έχουμε πάρει στοιχεία από τους ισολογισμούς της εταιρίας τα τελευταία 5 χρόνια (2004-2008). Συγκεκριμένα:

Για τον αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας έχουμε:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
	1,340	1,203	1,257	1,031	0,943

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης για να είναι ιδανικός πρέπει να είναι γύρω στο 2. Αυτό σημαίνει ότι από πλευράς ρευστότητας η θέση της εταιρίας είναι καλή άρα μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της. Για την Παπαδημητρίου, παρατηρώντας τα στοιχεία που έχουμε για το 2004 με 2007 αν και δεν βρίσκονται κοντά στο 2, έχουν μία σταθερή πορεία γύρω στο 1,2 με 1.3 άρα η εταιρία μπορεί και ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις της. Εν αντιθέσει με το 2008 που παρουσιάζει πτώση που φτάνει στο 0,9 και δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

Για τον αριθμοδείκτη ειδικής ρευστότητας :

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Φορές	0,625	0,653	0,613	0,602	0,476

Για όλα τα έτη ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας είναι κάτω της μονάδας και αυτό δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της , έτσι η επιχείρηση εξαρτάται από τις μελλοντικές της πωλήσεις ώστε να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα.

Για τον αριθμοδείκτη μεικτού κέρδους επί πωλήσεων :

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
%	16,77	5,53	10,01	11,00	15,10

Στον αριθμοδείκτη αυτό όσο πιο μεγάλο είναι το ποσοστό τόσο καλύτερα μπορεί να καλύψει η επιχείρηση τα λειτουργικά και άλλα έξοδα της. Με βάση τα στοιχεία που δίνονται των τελευταίων 5 ετών τα ποσοστά είναι μικρά, κυμαίνονται από 16,77% το 2004 μέχρι 15,10% το 2008 με μία πτώση που φτάνει το 5,53%. Τα χαμηλά αυτά ποσοστά δείχνουν ότι η πολιτική της διοίκησης στον τομέα των αγορών και πωλήσεων δεν είναι καλή και συνεπώς δεν μπορεί να καλύψει τα έξοδα της. Μπορεί όμως η επιχείρηση να έχει θέσει σκόπιμα χαμηλό περιθώριο κέρδους για να αυξήσει τον όγκο των πωλήσεων της και να έχει κέρδη για να διευρύνει τη δυναμική παρουσία στην αγορά, αλλά κάτι τέτοιο δεν ισχύει γιατί όλες οι πωλήσεις της εκτός από το 2004 έχουν ζημιές .

Για τον αριθμοδείκτη καθαρού κέρδους ή καθαρού περιθωρίου:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
%	3,307	-12,6	-10,10	-12,4	-9,50

Στον αριθμοδείκτη αυτόν τα ποσοστά όλο και μειώνονται . Αυτό δείχνει ότι η επιχείρηση δεν είναι επικερδής εφόσον τα ποσοστά έχουν βγει και αρνητικά. Με βάση τα παραπάνω αποτελέσματα μελλοντικά η επιχείρηση θα έχει και πάλι ζημιές , με τη μόνη διαφορά ότι μπορεί αυτές οι ζημιές να μειώνονται.

Για τον συντελεστή μέσου όρου προθεσμίας πληρωμής των υποχρεώσεων:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Ημέρες	30	22	39	31	50

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δείχνει το χρονικό διάστημα που η εταιρία μπορεί να εξοφλήσει τους προμηθευτές της. Εφόσον αυτό το διάστημα είναι μεγάλο δείχνει την εμπιστοσύνη που δείχνουν οι προμηθευτές απέναντι στην επιχείρηση. Με βάση τα στοιχεία που μας δίνονται παρατηρείται μία σημαντική μείωση της εμπιστοσύνης των προμηθευτών το 2005 . Το 2004 ,2006,2007 υπάρχει μία σταθερότητα όσο αφορά το διάστημα που αφήνουν οι προμηθευτές στην επιχείρηση για την εξόφληση τους. Τέλος, το 2008 η διάρκεια αυτή έχει αυξηθεί γεγονός που σημαίνει ότι οι προμηθευτές δείχνουν περισσότερη εμπιστοσύνη στην εταιρία.

Για τον συντελεστή κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Φορές	1,92	3,25	2,72	3,96	2,10

Αυτός ο αριθμοδείκτης δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση. Ο υπολογισμός του αριθμοδείκτη γίνεται για να διαπιστωθεί η ταχύτητα με την οποία τα αποθέματα διατέθηκαν και αντικαταστάθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση. Για το 2004 τα αποθέματα ανανεώθηκαν 1,92 φορές και σε σχέση με τα επόμενα έτη είναι αρκετά χαμηλό. Άρα, αυτό δείχνει ότι το 2004 υπήρξε ένα πρόβλημα υπεραποθεματοποίησης κατά τη διάρκεια της χρήσης, κάτι που δεν υπήρξε τα επόμενα χρόνια αφού ο αριθμοδείκτης αυξήθηκε.

Για τον αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Φορές	0,53	0,51	0,59	0,65	0,61

Σε αυτόν τον αριθμοδείκτη η ανοδική πορεία του διαχρονικά παρέχει ένδειξη μιας πιο εντατικής εκμετάλλευσης των στοιχείων του ενεργητικού και αυτό γιατί η άνοδος του συνδέεται με την αύξηση των πωλήσεων (όπως φαίνεται και στους ισολογισμούς οι πωλήσεις εκτός από το 2005 αυξάνονται).

Για τον αριθμοδείκτη λειτουργικών εξόδων:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Ποσοστό	96,9	113,6	112,9	114,22	109,56

Σε όλα τα έτη ο αριθμοδείκτης κυμαίνεται γύρω στο 100%. Όσο μεγαλύτερος είναι τόσο μικραίνει η αποδοτικότητα της επιχείρησης καθώς το ποσοστό λειτουργικών εξόδων που παραμένει σε αυτή βρίσκεται σε επίπεδο που δεν επαρκεί για την εξυπηρέτηση των χρηματοοικονομικών και άλλων εξόδων της.

Για τον αριθμοδείκτη λειτουργικών εξόδων προς πωλήσεις :

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Ποσοστό	13,70	16,68	21,59	24,24	24,15

Το 2004 το 13,70% των καθαρών πωλήσεων απορροφήθηκε από τα λειτουργικά έξοδα. Το 2005 το 16,68% των καθαρών πωλήσεων απορροφήθηκε από τα λειτουργικά έξοδα. Το ίδιο ισχύει και για τα έτη 2006, 2007, 2008.

Για τον αριθμοδείκτη ιδίων κεφαλαίων προς συνολικών κεφαλαίων:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Ποσοστό	68,13	68,38	70,57	62,80	45,6

Τα ποσοστά για όλα τα έτη είναι υψηλά, αυτό σημαίνει ότι η πιθανότητα μίας οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων της εταιρίας είναι μικρή. Επιπλέον, επειδή ο αριθμός των ιδίων κεφαλαίων είναι υψηλός ασκείται μικρότερη πίεση στην επιχείρηση για την εξόφληση των υποχρεώσεων της και την πληρωμή τόκων.

Για τον αριθμοδείκτη δανειακών (ή ξένων) κεφαλαίων:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
Ποσοστό	31,81	31,57	29,37	37,2	54,4

Τα ποσοστά του αριθμοδείκτη αυτού είναι χαμηλά άρα αυτό δείχνει ότι τα ποσά που έχει λάβει από τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές του είναι χαμηλά και έτσι μπορούν να καλυφθούν από τα ίδια κεφάλαια.

Για τον αριθμοδείκτη ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
	2,14	2,16	2,40	1,69	0,83

Για τα έτη 2004, 2005, 2006, 2007, ο αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων είναι μεγαλύτερος της μονάδας και δείχνει ότι οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σ' αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της, δηλαδή τα ίδια κεφάλαια καλύπτουν τα ξένα. Τέλος, το έτος 2008 που είναι μικρότερο από τη μονάδα τα ξένα κεφάλαια δεν καλύπτονται πλήρως.

Για τον αριθμοδείκτη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις:

ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

%	136	122,4	129,4	105,6	95,5
---	-----	-------	-------	-------	------

Αυτός ο αριθμοδείκτης είναι υψηλός για όλα τα έτη και αυτό δείχνει ότι οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μπορούν να εξοφληθούν από τα κεφάλαια κίνησης, εφόσον υπάρχουν ζημιές στην εταιρία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο κλάδος των τροφίμων και ποτών χαρακτηρίζεται από συνθήκες έντονου ανταγωνισμού και διεθνώς αλλά και εγχώρια. Η ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ Α.Β.Ε.Τ αντιμετωπίζει ανταγωνισμό και από μεγάλες εταιρίες του εξωτερικού που εισάγουν στην Ελλάδα τα προϊόντα τους αλλά και από εταιρίες στις χώρες που εξάγει τα προϊόντα της. Συγκεκριμένα, η Εταιρία εξάγει προϊόντα σε 21 χώρες. Έτσι έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό brand name στην αγορά. Η εταιρία έχει αναπτύξει μία ιδιαίτερη τεχνογνωσία στην ανάπτυξη και παραγωγή των προϊόντων της , αυτό αποδεικνύεται και από τις διάφορες πιστοποιήσεις ποιότητας (BIOHELLAS, iso 22000:2005) που έχει λάβει από οργανισμούς του εξωτερικού και εσωτερικού.

Με βάση τους ισολογισμούς της Εταιρίας των τελευταίων 5 ετών (2004-2008) , η αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων του ενεργητικού για το 2004 είναι 5.316.315 , το 2005 5.146.533,99 , το 2006 4.781.793,47 , το 2007 4.497.353,88 και το 2008 4.481.245,33. Τα ίδια κεφάλαια ανέρχονται στα 6.700.629,34 το 2004, το 2005 στα 6.017.510,23 ,το 2006 στα 5.679.894,59, το 2007 στα 4.894.425,15 και το 2008 στα 4.456.705,80. Οι συνολικές υποχρεώσεις ανέρχονται το 2004 σε 3.128.621,23 , το 2005 σε 2.778.085,42 ,το 2006 σε 2.365.628,07 , το 2007 σε 2.888.883,84 και το 2008 σε 5.311.216,36 . Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για όλα τα έτη παραμένουν σταθερές στα 1467,35 .

Από την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης παρατηρείται ότι οι πωλήσεις παρουσιάζουν μία πτώση το 2005 αλλά τα υπόλοιπα έτη ανακάμπτουν. Τέλος, τα τελευταία 4 έτη παρουσιάζονται

ζημιές. Για το 2008 οι ζημιές οφείλονται στην πίεση των τιμών προς τα κάτω κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους, αλλά και στη μείωση στις ποσότητες εξαγωγής. Η εταιρία δεν αναμένει αύξηση των ποσοτήτων εξαγωγής στο μέλλον αλλά διαφοροποίηση στις τιμές πώλησης και αύξηση του ποσοστού των νέων προϊόντων. Μελλοντικά, οι προσπάθειες για αύξηση των πωλήσεων των νέων προϊόντων, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό θα είναι εντονότερες , έτσι οι ζημιές θα αντικατασταθούν από τα κέρδη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος ευρωπαϊκών χωρών ανά ΑΕΠ

Κατάλογος ονομαστικού ΑΕΠ (σε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ)

Θέση	Χώρα	2007	2008	2009
—	<u>Κόσμος</u>	54.585	62.054	64.168
—	<u>Ευρώπη</u>		22.547	23.519
—	<u>Ευρωπαϊκή Ένωση</u>	16.906	19.195	19.339
1	 <u>Γερμανία</u>	3.321	3.818	3.773
2	 <u>Ηνωμένο Βασίλειο</u>	2.804	2.787	2.734
3	 <u>Γαλλία</u>	2.594	2.978	3.011
4	 <u>Ιταλία</u>	2.105	2.399	2.407
5	 <u>Ισπανία</u>	1.440	1.683	1.703
6	 <u>Ρωσία</u>	1.290	1.779	2.067
7	 <u>Ολλανδία</u>	777	909	931
8	 <u>Τουρκία</u>	659	799	789
9	 <u>Σουηδία</u>	455	513	509
10	 <u>Βέλγιο</u>	454	531	539
11	 <u>Ελβετία</u>	427	493	480
12	 <u>Πολωνία</u>	422	567	602
13	 <u>Νορβηγία</u>	389	481	467
14	 <u>Αυστρία</u>	371	432	438
15	 <u>Ελλάδα</u>	314	374	387
16	 <u>Δανία</u>	312	370	376
17	 <u>Ιρλανδία</u>	261	285	284
18	 <u>Φινλανδία</u>	246	288	292
19	 <u>Πορτογαλία</u>	223	255	258
20	 <u>Τσεχία</u>	175	217	226
21	 <u>Ρουμανία</u>	166	214	257
22	 <u>Ουκρανία</u>	142	198	218
23	 <u>Ουγγαρία</u>	138	164	170
24	 <u>Βουλγαρία</u>	79	109	152
25	 <u>Κροατία</u>	31	63	60
26	 <u>Λατβία</u>	30	38	36
27	 <u>Λιθουανία</u>	26	36	32
28	 <u>Εσθονία</u>	25	38	30
29	 <u>Κύπρος</u>	20	32	39
30	 <u>Βοσνία και Ερζεγοβίνη</u>	16	32	38
38	 <u>Αλβανία</u>	11	14	15

39	 Γεωργία	10	13	14
40	 Αρμενία	9	12	14
41	 ΠΓΔΜ	8	10	11
42	 Μάλτα	7	9	9
43	 Μολδαβία	4	6	8
44	 Μαυροβούνιο	3	5	5

Κατάλογος χωρών ανά ΑΕΠ (ονομαστικό)

Κατάλογος Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

Θέση	Χώρα	ΑΕΠ (σε δις. δολάρια ΗΠΑ)
—	 Παγκοσμίως	57.228,373 ^[2]
—	 Ευρωπαϊκή Ένωση	16.190,981 ^[2]
1	 Ηνωμένες Πολιτείες	14.266,201
2	 Ιαπωνία	5.048,634
3	 Κίνα	4.757,743 ^a
4	 Γερμανία	3.235,463
5	 Γαλλία	2.634,817
6	 Ηνωμένο Βασίλειο	2.198,163
7	 Ιταλία	2.089,555
8	 Βραζιλία	1.481,547
9	 Ισπανία	1.438,356
10	 Καναδάς	1.319,137
11	 Ρωσία	1.254,651
12	 Ινδία	1.242,641
13	 Αυστραλία	920,010
14	 Μεξικό	866,336
15	 Νότια Κορέα	800,294
16	 Κάτω Χώρες	789,675
17	 Τουρκία	593,533
18	 Ινδονησία	514,931
19	 Ελβετία	484,132

20	 <u>Βέλγιο</u>	461,489
21	 <u>Πολωνία</u>	422,965
22	 <u>Σουηδία</u>	397,703
23	 <u>Σαουδική Αραβία</u>	379,500
24	 <u>Αυστρία</u>	374,417
25	 <u>Νορβηγία</u>	368,962
26	 <u>Ταϊβάν</u>	357,344
27	 <u>Βενεζουέλα</u>	353,469
28	 <u>Ελλάδα</u>	338,250
29	 <u>Ιράν</u>	331,757
30	 <u>Δανία</u>	308,323
31	 <u>Αργεντινή</u>	301,331
32	 <u>Νότια Αφρική</u>	277,379
33	 <u>Ταϊλάνδη</u>	266,434
34	 <u>Φινλανδία</u>	242,328
35	 <u>Κολομβία</u>	228,614
36	 <u>Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα</u>	228,578
37	 <u>Ιρλανδία</u>	226,771
38	 <u>Πορτογαλία</u>	219,844
39	 <u>Ισραήλ</u>	215,727
40	 <u>Χονγκ Κονγκ</u>	208,847
41	 <u>Μαλαισία</u>	207,350
42	 <u>Τσεχία</u>	189,669
43	 <u>Αίγυπτος</u>	187,956
44	 <u>Πακιστάν</u>	166,513
45	 <u>Νιγηρία</u>	165,437
46	 <u>Σιγκαπούρη</u>	163,132
47	 <u>Ρουμανία</u>	160,674
48	 <u>Φιλιππίνες</u>	158,702
49	 <u>Χιλή</u>	150,361
50	 <u>Αλγεορία</u>	134,797
51	 <u>Περού</u>	127,368
52	 <u>Ουγγαρία</u>	124,241
53	 <u>Ουκρανία</u>	115,706
54	 <u>Κουβέιτ</u>	114,878
55	 <u>Νέα Ζηλανδία</u>	109,563
56	 <u>Καζακστάν</u>	107,038
57	 <u>Κατάρ</u>	92,541

58	 Μπαγκλαντές	92,121
59	 Βιετνάμ	91,764
60	 Μαρόκο	90,775
61	 Σλοβακία	88,296
62	 Ιράκ	70,104
63	 Αγκόλα	69,708
64	 Κροατία	61,724
65	 Λιβύη	60,609
66	 Ισημερινός (χώρα)	55,613
67	 Συρία	54,352
68	 Σουδάν	54,294
69	 Ομάν	52,335
70	 Σλοβενία	49,551
71	 Λευκορωσία	49,043
72	 Λουξεμβούργο	46,513
73	 Βουλγαρία	44,777
74	 Δομινικανή Δημοκρατία	44,716
75	 Αζερμπαϊτζάν	42,505
76	 Σερβία	42,385
77	 Σρι Λάνκα	41,323
78	 Τυνησία	39,573
79	 Γουατεμάλα	36,471
80	 Λιθουανία	35,964
81	 Αιθιοπία	33,920
82	 Λίβανος	32,660
83	 Ουρουγουάη	31,606
84	 Ουζμπεκιστάν	30,321
85	 Κένυα	30,212
86	 Κόστα Ρίκα	29,291
87	 Βερμανία	26,523
88	 Υεμένη	26,236
89	 Παναμάς	24,754
90	 Λετονία	24,198
91	 Κύπρος	23,221
92	 Γρινιτάνι και Τομπάγκο	23,002
93	 Ακτή Ελεφαντοστού	22,909
94	 Ιορδανία	22,556
95	 Ελ Σαλβαδόρ	22,166

96	 <u>Τανζανία</u>	22,159
97	 <u>Καμερούν</u>	21,820
98	 <u>Μπαγρέν</u>	19,361
99	 <u>Εσθονία</u>	18,045
100	 <u>Βολιβία</u>	17,549
101	 <u>Βοσνία-Ερζεγοβίνη</u>	16,961
102	 <u>Ουγκάντα</u>	15,658
103	 <u>Γκάνα</u>	14,761
104	 <u>Μπρουνέι</u>	14,695
105	 <u>Ονδούρα</u>	14,581
106	 <u>Παραγουάη</u>	13,611
107	 <u>Αφγανιστάν</u>	13,318
108	 <u>Νεπάλ</u>	13,140
109	 <u>Σενεγάλη</u>	12,610
110	 <u>Ζάμπια</u>	12,293
111	 <u>Τζαϊμάικα</u>	11,923
112	 <u>Ισλανδία</u>	11,781
113	 <u>Αλβανία</u>	11,726
114	 <u>Ισημερινή Γουινέα</u>	11,175
115	 <u>Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό</u>	11,104
116	 <u>Γεωργία</u>	10,981
117	 <u>Γκαμπόν</u>	10,936
118	 <u>Καιπότηη</u>	10,901
119	 <u>Μποτσουάνα</u>	10,808
120	 <u>Μοζαμβίκη</u>	9,654
121	 <u>Μαυρίκιος</u>	9,156
122	 <u>Ναμίμπια</u>	9,039
123	 <u>Μαδαγασκάρη</u>	8,974
124	 <u>ΠΓΔΜ</u>	8,825
125	 <u>Μαλί</u>	8,757
126	 <u>Αρμενία</u>	8,683
127	 <u>Δημοκρατία του Κονγκό</u>	8,632
128	 <u>Παπούα Νέα Γουινέα</u>	8,200
129	 <u>Μπουρκίνα Φάσο</u>	7,780
130	 <u>Μάλτα</u>	7,714
131	 <u>Μπαχάμες</u>	7,403
132	 <u>Τσαντ</u>	6,974
133	 <u>Αϊτή</u>	6,908

134	 Μπενίν	6,401
135	 Νικαράγουα	6,298
136	 Λάος	5,721
137	 Μολδαβία	5,328
138	 Νίγηρας	5,323
139	 Ρουάντα	5,011
140	 Μαλάουι	4,909
141	 Κιργιζιστάν	4,681
142	 Τατζικιστάν	4,577
143	 Μαυροβούνιο	4,444
144	 Γουινέα	4,436
145	 Μογγολία	4,212
146	 Μπαρμπάντος	3,595
147	 Ζιμπάμπουε	3,556
148	 Μαυριτανία	3,241
149	 Σουρινάμ	3,147
150	 Φίτζι	3,048
151	 Σουαζιλάνδη	2,929
152	 Τόγκο	2,771
153	 Σιέρα Λεόνε	2,064
154	 Δημοκρατία Κεντρικής Αφρικής	1,983
155	 Πράσινο Ακρωτήριο	1,755
156	 Ερυθραία	1,694
157	 Λεσότο	1,624
158	 Μπουτάν	1,473
159	 Μπουρούντι	1,410
160	 Μπελίτζ	1,407
161	 Μαλδίβες	1,343
162	 Γουιάνα	1,196
163	 Αγτίγκουα και Μπαομπούντα	1,180
164	 Τζιμπουτί	1,089
165	 Σάντα Λουτσία	0,991
166	 Λιβερία	0,868
167	 Γκάμπια	0,726
168	 Γρενάδα	0,683
169	 Νήσοι του Σολομώντος	0,668
170	 Σεϋγγέλλες	0,656
171	 Άγιος Βικέντιος	0,625

172	 Ανατολικό Τιμόρ	0,599
173	 Σαμόα	0,567
174	 Βανουάτου	0,554
175	 Άγιος Χριστόφορος και Νέβις	0,547
176	 Κομόρες	0,525
177	 Γουινέα-Μπισσάου	0,438
178	 Ντομίνικα	0,376
179	 Τόγκα	0,259
180	 Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	0,189
181	 Κριμπάτι	0,114
182	 Τουρκμενιστάν	Μη διαθέσιμα στοιχεία

Κατάλογος χωρών ανά κατά κεφαλήν ΑΕΠ (Ισοτιμία Αγοραστικής Δύναμης)

Θέση	Χώρα	Κατά κεφαλή ΑΕΠ (PPP) σε <u>δολάρια ΗΠΑ</u>
1	 Κατάρ	87.716,726
2	 Λουξεμβούργο	78.723,499
3	 Νορβηγία	53.268,571
4	 Μπρουνέι	50.102,704
5	 Σιγκαπούρη	49.433,483
6	 Ηνωμένες Πολιτείες	46.442,644
7	 Ελβετία	42.948,461
8	 Χονγκ Κονγκ	42.573,882
9	 Ιρλανδία	39.441,408
10	 Κάτω Χώρες	39.277,748
11	 Αυστρία	38.896,390
12	 Κουβέιτ	38.875,587
13	 Καναδάς	38.290,312
14	 Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	38.283,571
15	 Αυστραλία	37.302,030
16	 Ισλανδία	37.242,518
17	 Δανία	36.724,751

18	 <u>Σουηδία</u>	35.934,426
19	 <u>Βέλγιο</u>	35.682,796
20	 <u>Μπαγιρέν</u>	35.561,241
21	 <u>Ηνωμένο Βασίλειο</u>	35.164,976
22	 <u>Φινλανδία</u>	34.461,987
23	 <u>Γερμανία</u>	34.219,024
24	 <u>Γαλλία</u>	33.744,452
25	 <u>Ιαπωνία</u>	32.817,226
26	 <u>Ελλάδα</u>	30.856,107
27	 <u>Κύπρος</u>	29.898,100
28	 <u>Ταϊβάν</u>	29.828,502
29	 <u>Ισπανία</u>	29.527,162
30	 <u>Ιταλία</u>	29.289,783
31	 <u>Σλοβενία</u>	28.524,110
32	 <u>Ισραήλ</u>	28.271,071
33	 <u>Νότια Κορέα</u>	27.790,600
34	 <u>Μπαγάμες</u>	26.876,579
35	 <u>Νέα Ζηλανδία</u>	26.625,462
36	 <u>Ομάν</u>	25.829,281
37	 <u>Τσεχία</u>	24.400,497
38	 <u>Μάλτα</u>	23.622,338
39	 <u>Σαουδική Αραβία</u>	23.387,632
40	 <u>Πορτογαλία</u>	21.847,538
41	 <u>Σλοβακία</u>	21.373,543
42	 <u>Τρινιδάντ και Τουπάγκο</u>	20.436,806
43	 <u>Σεϊχέλλες</u>	19.274,430
44	 <u>Μπαριπάντος</u>	18.639,297
45	 <u>Ουγγαρία</u>	18.547,933
46	 <u>Αντίγκουα και Μπαρμπούντα</u>	18.160,798
47	 <u>Εσθονία</u>	18.050,563
48	 <u>Πολωνία</u>	17.989,298
49	 <u>Κροατία</u>	17.876,289
50	 <u>Ισημερινή Γουινέα</u>	16.852,806
51	 <u>Λιθουανία</u>	15.803,470
52	 <u>Ρωσία</u>	15.039,048
53	 <u>Γκαμπόν</u>	14.420,694
54	 <u>Λιβύη</u>	14.380,853
55	 <u>Λετονία</u>	14.304,258

56	 <u>Χιλή</u>	14.299,372
57	 <u>Αργεντινή</u>	14.125,568
58	 <u>Λίβανος</u>	13.951,959
59	 <u>Μαλαισία</u>	13.551,394
60	 <u>Μεξικό</u>	13.541,606
61	 <u>Άγιος Χοιστόφορος και Νέβις</u>	13.491,289
62	 <u>Μποτσουάνα</u>	13.416,657
63	 <u>Ουρουγουάη</u>	13.019,282
64	 <u>Βενεζουέλα</u>	12.495,920
65	 <u>Λευκορωσία</u>	12.485,652
66	 <u>Μαυρίκιος</u>	12.356,232
67	 <u>Γουρκία</u>	12.339,193
68	 <u>Βουλγαρία</u>	11.759,518
69	 <u>Ρουμανία</u>	11.755,413
70	 <u>Παναμάς</u>	11.542,102
71	 <u>Καζακστάν</u>	11.369,172
72	 <u>Ιράν</u>	11.201,905
73	 <u>Γρενάδα</u>	11.179,252
74	 <u>Μαυροβούνιο</u>	10.832,607
75	 <u>Κόστα Ρίκα</u>	10.572,168
76	 <u>Σάντα Λουτσία</u>	10.547,094
77	 <u>Σερβία</u>	10.539,765
78	 <u>Βραζιλία</u>	10.455,595
79	 <u>Ντομίνικα</u>	10.403,884
80	 <u>Άγιος Βικέντιος</u>	10.197,751
81	 <u>Νότια Αφρική</u>	9.961,024
82	 <u>Αζερμπαϊτζάν</u>	9.352,212
83	 <u>ΠΓΔΜ</u>	9.046,694
84	 <u>Τζαμάικα</u>	8.737,208
85	 <u>Περού</u>	8.722,875
86	 <u>Λομινικανή Δημοκρατία</u>	8.671,977
87	 <u>Σουρινάμ</u>	8.317,411
88	 <u>Τυνησία</u>	8.284,820
89	 <u>Κολομβία</u>	8.205,843
90	 <u>Ταϊλάνδη</u>	7.998,445
91	 <u>Μπελίζ</u>	7.914,331
92	 <u>Ισημερινός (γώρα)</u>	7.719,843
93	 <u>Βοσνία-Ερζεγοβίνη</u>	7.489,756

94	 Ελ Σαλβαδόρ	7.438,620
95	 Αλβανία	7.018,736
96	 Αλγερία	6.854,931
97	 Ναμίμπια	6.610,347

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2004

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2004		
	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΞΙΑ ΑΝΑΠ/ΣΤΗ
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
1. Έξοδα ιδρύσεως & έργα/σεως	30.710,50	10.637,42	20.073,08
4. Λοιπά Έξοδα εγκαταστάσεως	347.960,00	108.174,94	239.785,06
	378.670,50	118.812,36	259.858,14
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Ασώματες ακινητοποιήσεις			
1. Έξοδα ερευνών & αναπτύξεως	8.077,00	1.248,60	6.828,40
2. Παραχωρήσεις & δικαίωμ. Βιομ. ιδιόκτ	15.966,60	2.454,63	13.511,97
Σύνολο Ασώματων ακινητ/σεων (Γ I)	24.043,60	3.703,23	20.340,37
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
1. Γήπεδα – Οικόπεδα	1.350.921,74	0,00	1.350.921,74
3. Κτίρια & Τεχνικά Έργα	3.406.517,90	2.760.402,01	646.115,89
4. Μηχανήματα - Τεχνικές Εγκ. & Λ. Μηχανολ. Εξοπλισμός	1.993.257,16	599.851,59	1.393.405,57
5. Μεταφορικά Μέσα	193.355,97	92.926,62	100.429,35
6. Έπιπλα & Λ. Εξοπλισμός	1.421.185,82	133.534,15	1.287.651,67
7. Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	499.984,70	0,00	499.984,70
Σύνολο Ενσώματων ακινητ/σεων (Γ II)	8.865.223,29	3.586.714,37	5.278.508,92

III. Συμμετοχές & μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
7. Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			17.465,71
Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού (Γ I + Γ II + Γ III)			5.316.315,00
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Αποθέματα			
2. Προϊόντα Έτοιμα & Ημιτελή Υποπροϊόντα & Υπολείμματα			275.784,01
4. Πρώτες & Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά - Αντ/κά και είδη συσκ/σias			2.021.599,60
			2.297.383,61
II . Απαιτήσεις			
1. Πελάτες	1.626.691,60		
Μείον προβλέψεις	0,00		1.626.691,60
3α. Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)			70.538,59
10. Επισφαλείς - επίδικοι πελάτες & χρεώστες			2.043,43
11. Χρεώστες Διάφοροι			74.161,70
			1.773.435,32
IV. Διαθέσιμα			
1. Ταμείο			2.274,69

3. Καταθέσεις Όψεων & Προθεσμίας			180.944,59
			183.219,28
Σύνολο Κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙΥ)			4.254.038,21
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ Λ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1. Εξοδα επομένων χρήσεων			3.491,64
			3.491,64
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β + Γ + Δ + Ε)			9.833.702,99
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
2. Χρεωστικοί Λογ/σμοί Εγγυήσεων και εμπράγματων Ασφαλειών			218.321,80
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως			650.297,39
Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως			868.619,19

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2004
Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
Ι. Κεφάλαιο μετοχικό (123.433 Μετοχές των 30,00 Ευρώ)	
1. Καταβλημένο	3.702.990,00

II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπερ το άρτιο	774.085,58
III Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιχ/σεις, Επενδύσεων	
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών & χρεογράφων	218.790,86
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περ. στοιχείων	345.480,21
3. Επιχορηγήσεις επενδ. πάγιου ενεργητικού	
(1.009.958,24) μείον μειώσεις 50.454,15)	959.504,09
	1.523.775,16
IV. Αποθεματικά κεφάλαια	
1. Τακτικό Αποθεματικό	37.306,92
4. Έκτακτα αποθεματικά	125.471,11
5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	372.213,06
	534.991,09
V. Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο Κερδών χρήσεως εις νέον	164.787,51
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (AI + AII + AIII + AIV + AV)	6.700.629,34
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
2. Δάνεια Τραπεζών	-
8. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.467,35

	1.467,35
II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
1. Προμηθευτές	354.459,21
2α. Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες)	9.540,84
3. Τράπεζες Λ. Βραχ/σμων Υποχρ.	2.588.720,17
5. Υποχρεώσεις από Φόρους – Τέλη	122.574,33
6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	51.859,33
7. Μακρ/σμες Υποχρεώσεις Πληρωτέες στην επόμενη Χρήση	-
11. Πιστωτές Διάφοροι	-
	3.127.153,88
Σύνολο Υποχρεώσεων (Γ I + Γ II)	3.128.621,23
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
2. Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	4.452,42
3. Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	-
	4.452,42
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (A + B + Γ + Δ)	9.833.702,99
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
2. Πιστωτικοί Λο/ σμοί Εγγ.& εμπράγματων Ασφαλειών	218.321,80
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως	650.297,39

Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως	868.619,19
------------------------	------------

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Η τελευταία αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων (γηπέδων) έγινε την 31.12.2004, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2065/92. 2. Επί των ακινήτων της εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη. 3. Με απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας στις 15/04/2004 αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά 1.501.006,25 ευρώ με καταβολή μετρητών 58.934,80 ευρώ και κεφαλαιοποίηση αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο 1.442.071,45 ευρώ. Με την αύξηση αυτή εκδόθηκαν 48.408 νέες ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 29,35 ευρώ εκάστη και αυξήθηκε η ονομαστική αξία εκάστης μετοχής από 29,35 ευρώ σε 30,00 ευρώ.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ			
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004 (1/1/ 2004 - 31/12/2004)			
		ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2004	
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)			5.299.272,36
Μείον : Κόστος Πωλήσεων			4.411.550,28
Μικτά Αποτελέσματα Κέρδη Εκμεταλλεύσεως			887.722,08
Πλέον : 1. Άλλα Έσοδα Εκμεταλλεύσεως			27.103,66
Σύνολο			914.825,74
Μείον : 1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας		374.430,92	
3. Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		352.067,75	726.498,67
Μερικά Αποτελέσματα Κέρδη Εκμεταλλεύσεως			188.327,07

Πλέον : 4. Πιστωτικοί Τόκοι & Συν. Έσοδα		1.223,48	
Μείον : 3. Χρεωστικοί Τόκοι & Συν. Έξοδα		148.247,99	(147.024,51)
Ολικά Αποτελέσματα Κέρδη Εκμεταλλεύσεως			41.302,56
Π. ΠΛΕΟΝ : ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
1. Έκτακτα & Ανόργανα Έσοδα	43.267,96		
2. Έκτακτα κέρδη	0,00		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	3.245,53		
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	94.905,48	141.418,97	
Μείον :			
1. Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα	2.352,20		
2. Έκτακτες Ζημιές	0,00		
3. Εξάδα προηγούμενων χρήσεων	5.106,57	7.458,77	133.960,20
Οργανικά & Έκτακτα Αποτελέσματα			175.262,76
ΜΕΙΟΝ :			
Σύνολο Αποσβέσεων Πάγιων Στοιχείων		325.178,21	
Μείον : Οι Ενσωματωμένες στο Λειτουργικό Κόστος		325.178,21	-
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ			175.262,76

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2004
Καθαρά Αποτελέσματα (κέρδη) Χρήσεως	175,262.76
(+) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών)	
Προηγούμενων Χρήσεων	165,523.45
(-) Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	42,075.00
Σύνολον	298,711.21
Μείον	
1. Φόρος εισοδήματος	35,310.68
1. Φόρος εισοδήματος αχρησιμοποίητων προβλέψεων	
επισηφλών απαιτήσεων παρ.4 αρθ.9 Ν.3296/04	23,726.37
Κέρδη προς διάθεση	239,674.16
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής :	
1. Τακτικό αποθεματικό	3,707.54
5. Αποθεματικό αρθ.9 παρ.4 Ν.3296/04	71,179.11
8. Υπόλοιπο κερδών εις νέον	

	164,787.51
	239,674.16

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρείας «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.Κ. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2004. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών του υποκαταστήματος της εταιρείας, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κ.Ν. 2190/1920 «περί Ανωνύμων Εταιρειών» και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες, με βάση τις αρχές και τους κανόνες ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και που είναι σύμφωνοι με τις βασικές αρχές των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Τέθηκαν στην διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η εταιρεία και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η εταιρεία εφάρμοσε ορθά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Π.Δ. 1123/1980). Εκτός από την περίπτωση της παρατηρήσεως μας αριθ. 2, δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση και το κόστος παραγωγής που προκύπτει από τα λογιστικά βιβλία προσδιορίσθηκε σύμφωνα με τις παραδεγμένες αρχές λογισμού του κόστους. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από την παραγρ. 1 του άρθρου 43α του κωδ. Ν. 2190/1920. Από τον παραπάνω έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής: 1) Η αναπόσβεστη αξία των λογαριασμών «έξοδα εγκαταστάσεως», «ασώματες ακινητοποιήσεις» και «ενσώματες ακινητοποιήσεις» εμφανίζεται αυξημένη συνολικά κατά Ευρώ 840.600,00 περίπου, λόγω μη διενέργειας αποσβέσεων που έπρεπε να είχαν γίνει σε προηγούμενες χρήσεις. 2) Σύμφωνα το Ν.2065/92 έγινε στη χρήση 2004 αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως των γηπέδων κατά Ευρώ 33.984,17 ποσό το οποίο αύξησε το υπόλοιπο του λογαριασμού ΑΙΠ-2 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων». 3) Η εταιρεία δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για αποζημίωση του προσωπικού της λόγω εξόδου από την υπηρεσία για συνταξιοδότηση. Αν σχημάτιζε τέτοια πρόβλεψη για το σύνολο του προσωπικού της (άρθρο 42 ε παρ. 14 του Ν. 2190/20) τότε το συσσωρευμένο ύψος κατά την 31-12-2004 θα ανερχόταν στο ποσό

Ευρώ 120.000,00 περίπου και θα επιβάρυνε τα αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων. 4) Η Ελεγχόμενη εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2002, κατά συνέπεια για τις ανέλεγκτες χρήσεις 2003 και 2004 δεν έχουν καταστεί οριστικές οι φορολογικές της υποχρεώσεις. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και τα στοιχεία της εταιρείας απεικονίζουν μαζί με το προσάρτημα, αφού ληφθούν υπ' όψιν οι παραπάνω παρατηρήσεις μας, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2004, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και των λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και δεν διαφέρουν από εκείνες που η εταιρεία εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 4 Φεβρουαρίου 2005
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΑΜ. Σ.Ο.Ε.Λ. 12261
Σ.Ο.Λ. α.ε.ο.ε.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2005

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2005		
	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΞΙΑ ΑΝΑΠ/ΣΤΗ
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
1. Εξοδα ιδρύσεως & πρώτης εγκατ/σεως	30,710.50	14,380.94	16,329.56
4. Λοιπά Εξοδα εγκαταστάσεως	345,811.39	133,221.65	212,589.74

	376,521.89	147,602.59	228,919.30
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Ασώματες ακινητοποιήσεις			
1. Εξοδα ερευνών & αναπτύξεως	8,077.00	1,578.60	6,498.40
2. Παραχωρήσεις & δικαιώμ. Βιομ. ιδιόκτ .	15,966.60	2,753.97	13,212.63
5. Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	29,919.39	9,739.71	20,179.68
	53,962.99	14,072.28	39,890.71
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
1. Γήπεδα - Οικόπεδα	1,350,921.74	0.00	1,350,921.74
3. Κτίρια & Τεχνικά Έργα	3,649,296.41	2,894,962.31	754,334.10
4. Μηχανήματα - Τεχνικές Εγκ.			
& Λ. Μηχανολ.Εξοπλισμός	2,509,480.04	731,135.39	1,778,344.65
5. Μεταφορικά Μέσα	172,813.05	88,597.11	84,215.94
6. Επιπλα & Λ.Εξοπλισμός	1,445,448.60	336,115.46	1,109,333.14
7. Ακινητοποιήσεις υπο εκτέλεση & προκαταβολές	12,028.00	0.00	12,028.00
	9,139,987.84	4,050,810.27	5,089,177.57
Σύνολο ακινητοποιήσεων (ΓI+Γ II)	9,193,950.83	4,064,882.55	5,129,068.28
III. Συμμετοχές & μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
7. Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			17,465.71

Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού (Γ Ι + Γ ΙΙ + Γ ΙΙΙ)			5,146,533.99
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
1. Αποθέματα			
2. Προϊόντα Ετοιμα & Ημιτελή Υποπροϊόντα & Υπολείμματα			302,475.24
4. Πρώτες & Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά - Αντ/κά και ειδη συσκ/σιας			1,001,920.79
5. Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων			280,759.36
			1,585,155.39
ΙΙ . Απαιτήσεις			
1. Πελάτες			1,706,684.77
3α. Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)			32,605.42
10. Επισφαλείς - επίδικοι πελάτες & χρεώστες			2,043.43
11. Χρεώστες Διάφοροι			56,434.01
			1,797,767.63

IV. Διαθέσιμα			
1. Ταμείο			1,685.64
3. Καταθέσεις Οψεως & Προθεσμίας			14,841.44
			16,527.08
Συνολο Κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙΥ)			3,399,450.10
E. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ Λ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1. Εξοδα επομένων χρήσεων			7,105.26
2. Εσοδα χρήσεως εισπρακτέα			17,459.01
			24,564.27

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B + Γ + Δ + E)			8,799,467.66
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
2. Χρεωστικοί Λογ/σμοί Εγγυήσεων και εμπράγματων Ασφαλειών			138,321.80

4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως		650,297.39
		788,619.19

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ
	ΧΡΗΣΕΩΣ 2005
A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
I. Κεφάλαιο μετοχικό	
(123.433 Μετοχές τών 30,00 Ευρώ)	
1. Καταβλημένο	3,702,990.00
II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπερ το άρτιο	774,085.58
III Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιγ/σεις. Επενδύσεων	
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών & χρεογράφων	218,790.86
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περ.στοιχείων	345,480.21
3. Επιχορηγήσεις επενδ. πάγιου ενεργητικού (1.009.958,24) μείον μειώσεις (169.691,10)	840,267.14
	1,404,538.21
IV. Αποθεματικά κεφάλαια	
1. Τακτικό Αποθεματικό	37,306.92
4. Εκτακτα αποθεματικά	125,471.11

5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	372,213.06
	534,991.09
V. Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέο	0.00
Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο	(399,094.65)
	(399,094.65)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (ΑΙ + ΑΙΙ + ΑΙΙΙ + ΑΙΙΙΙ + ΑΙΙΙΙΙ)	6,017,510.23
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ	
2. Λοιπές προβλεψεις	170.64
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
8. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1,467.35
II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
1. Προμηθευτές	229,255.16
2α. Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες)	25,866.26
3. Τράπεζες Λ. Βραχ/σμων Υποχρ.	2,443,241.17
5. Υποχρεώσεις απο Φόρους - Τέλη	20,166.58
6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	58,088.90

	2,776,618.07
Σύνολο Υποχρεώσεων (Γ Ι + Γ Ι Ι)	2,778,085.42
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
2. Εξόδα χρήσεως δουλευμένα	3,701.37
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α + Β + Γ + Δ)	8,799,467.66

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
2. Πιστωτικοί Λογ/σμοί Εγγ.& εμπράγματος Ασφαλειών	138,321.80
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως	650,297.39
	788,619.19

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ			
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005 (1/1/ 2005 - 31/12/2005)		ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ	
-		2005	
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)			4,488,004.50
Μείον : Κόστος Πωλήσεων			4,351,058.26
Μικτά Αποτελέσματα Κέρδη Εκμεταλλεύσεως			136,946.24
Πλέον : 1. Άλλα Εσοδα Εκμεταλλεύσεως			55,956.65
Σύνολο			192,902.89
ΜΕΙΟΝ : 1. Εξοδα Διοικητικής Λειτουργίας		364,015.77	

3. Εξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		384,529.37	748,545.14
Μερικά Αποτελέσματα (Ζημίες) Εκμεταλλεύσεως			(555,642.25)
ΠΛΕΟΝ : 4. Πιστωτικοί Τόκοι & Συν. Έσοδα		5.86	
Μείον :			
3. Χρεωστικοί Τόκοι & Συν. Έξοδα		104,848.07	(104,842.21)
Ολικά Αποτελέσματα (Ζημίες) Εκμεταλλεύσεως			(660,484.46)
II. ΠΛΕΟΝ : ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
1. Εκτακτα & Ανόργανα Έσοδα	131,697.58		
2. Εκτακτα κερδη	2,237.27		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	-		
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	-	133,934.85	
Μείον :			
1. Εκτακτα & Ανόργανα Εξοδα	486.37		
2. Εκτακτες Ζημίες	357.81		
3. Εξοδα προηγούμενων χρήσεων	36,488.37	37,332.55	96,602.30
Οργανικά & Εκτακτα Αποτελέσματα (Ζημίες)			(563,882.16)

ΜΕΙΟΝ :			
Σύνολο Αποσβέσεων Πάγιων Στοιχείων		523,457.67	
Μείον : Οι Ενσωματωμένες στο Λειτουργικό Κόστος		523,457.67	-
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Ζημίες) ΧΡΗΣΕΩΣ προ φόρων			(563,882.16)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2005	
Καθαρά Αποτελέσματα (ζημίες) Χρήσεως	(563,882.16)	(κέρδη)
(+) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών)		
Προηγούμενων Χρήσεων	164,787.51	
(-) Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	-	
Σύνολον	(399,094.65)	(κέρδη)
Μειον		
1. Φόρος εισοδήματος	-	

1. Φόρος εισοδήματος αχρησιμοποίητων προβλέψεων		
επισφαλών απαιτήσεων παρ.4 αρθ.9 Ν.3296/04		
Ζημίες εις νέο	(399,094.65)	(κέρδη)
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής :		
1. Τακτικό αποθεματικό	-	
5. Αποθεματικό αρθ.9 παρ.4 Ν.3296/04	-	
8. Υπόλοιπο κερδών εις νέον	-	
	-	(κέρδη)

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2006

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/06 - 31/12/06		
	ΛΕΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΛΕΙΑ ΑΝΑΠ/ΣΤΗ
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
1. Έξοδα ιδρύσεως & εγκατ/σεως	30,710.50	14,380.94	16,329.56
4. Λοιπά Έξοδα εγκαταστάσεως	346,764.39	161,027.06	185,737.33

	377,474.89	175,408.00	202,066.89
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Ασώματες ακινητοποιήσεις			
1. Έξοδα ερευνών & αναπτύξεως	8,077.00	1,908.60	6,168.40
2. Παραχωρήσεις & δικαιώμ. Βιομ. ιδιόκτ	15,966.60	2,943.69	13,022.91
5. Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	29,919.39	16,112.20	13,807.19
Σύνολο Ασώματων ακινητ/σεων (Γ I)	53,962.99	20,964.49	32,998.50
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
1. Γήπεδα - Οικόπεδα	1,350,921.74	0.00	1,350,921.74
3. Κτίρια & Τεχνικά Έργα	3,649,296.41	2,941,005.01	708,291.40
4. Μηχανήματα - Τεχνικές Εγκ. & Λ. Μηχανολ. Εξοπλισμός	2,554,740.04	899,992.67	1,654,747.37
5. Μεταφορικά Μέσα	177,430.05	98,416.63	79,013.42
6. Έπιπλα & Λ. Εξοπλισμός	1,455,499.72	538,668.59	916,831.13
7. Ακινητοποιήσεις υπο εκτέλεση & προκαταβολές	22,509.50	0.00	22,509.50

Σύνολο Ενσώματων ακινήτ/σεων (Γ II)	9,210,397.46	4,478,082.90	4,732,314.56
III. Συμμετοχές & μακροπρόθεσμες			
χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
7. Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			<u>16.480.41</u>
Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού (Γ I + Γ II + Γ III)			4,781,793.47
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Αποθέματα			
2. Προϊόντα Έτοιμα & Ημιτελή			
Υποπροϊόντα & Υπολείμματα			474,775.62
4. Πρώτες & Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά -			1,109,488.10

Αντ/κά και είδη συσκ/σας			
5. Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων			27,297.02
			1,611,560.74
II. Απαιτήσεις			
1. Πελάτες		1,255,136.56	
Μείον προβλέψεις		0.00	1,255,136.56
3α. Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)			53,070.16
10. Επισφαλείς - επίδικοι πελάτες & χρεώστες			2,043.43
11. Χρεώστες Διάφοροι			127,455.39
			1,437,705.54
IV. Διαθέσιμα			
1. Ταμείο			2,105.57
3. Καταθέσεις Οψεως & Προθεσμίας			9,908.85
			12,014.42
Συνολο Κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙV)			3,061,280.70

Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ Λ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1. Έξοδα επόμενων περιόδων			3,349.66
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			0.00
			3,349.66
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
(B + Γ + Δ + Ε)			8,048,490.72
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
2. Χρεωστικοί Λογ/σμοί Εγγυήσεων και εμπράγματων Ασφαλειών			6,010.00
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως			650,297.39
Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως			656,307.39

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
	01/01/06 - 31/12/06
A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
I. Κεφάλαιο μετοχικό (124.565 Μετοχές τών 30,00 Ευρώ)	
1. Καταβεβλημένο	3,736,950.00
II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	774,085.58
III Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιχ/σεις, Επενδύσεων	
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών & χρεογράφων	218,790.86
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περ. στοιχείων	311,520.21
3. Επιχορηγήσεις επενδ. παγίου ενεργητικού	
(1.318.321,05) μείον μειώσεις 332.048,29)	986,272.76
	1,516,583.83

IV. Αποθεματικά κεφάλαια	
1. Τακτικό Αποθεματικό	37,306.92
4. Εκτακτα αποθεματικά	125,471.11
5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	372,213.06
	534,991.09
V. Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο Κερδών προηγ. χρήσεων	-
Υπόλοιπο Ζημιών χρήσεως εις νέο	(882,715.91)
Αποτελέσματα Περιόδου, προ φόρων	-
	(882,715.91)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (ΑΙ + ΑΙΙ + ΑΙΙΙ + ΑΙΙΙΙ + ΑΙΙΙΙΙ + ΑΙΙΙΙΙΙ)	5,679,894.59
B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ	
2. Λοιπές προβλεψεις	-
	-
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
2. Δάνεια Τραπεζών	-
8. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1,467.35
	1,467.35
II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	

1. Προμηθευτές	351,797.83
2α. Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες)	114,181.60
3. Τράπεζες Λ. Βραχ/σμων Υποχρ.	1,815,277.39
5. Υποχρεώσεις από Φόρους - Τέλη	25,727.39
6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	57,176.51
11. Πιστωτές Διάφοροι	-
	2,364,160.72
Σύνολο Υποχρεώσεων (Γ Ι + Γ Ι Ι)	2,365,628.07
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
2. Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	2,968.06
	2,968.06
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α + Β + Γ + Δ)	8,048,490.72
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
2. Πιστωτικοί Λογ/σμοί Εγγ.& εμπράγματων Ασφαλειών	6,010.00

4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως	650,297.39
Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως	656,307.39

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ			
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006 (1/1/ 2006 - 31/12/2006)		ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/06-31/12/06	
-	-		
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)			4,795,094.95
Μείον : Κόστος Πωλήσεων			4,378,364.09
Μικτά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιές) Εκμεταλλεύσεως			416,730.86
Πλέον : 1. Άλλα Έσοδα Εκμεταλλεύσεως			68,945.52
Σύνολο			485,676.38
Μείον : 1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας		405,843.06	
3. Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		629,769.49	1,035,612.55
Μερικά Αποτελέσματα			(549,936.17)

Κέρδη (Ζημιες) Εκμεταλλεύσεως				
Πλέον : 4. Πιστωτικοί Τόκοι & Συν. Έσοδα			7.28	
Μείον : 3. Χρεωστικοί Τόκοι & Συν. Έξοδα			90,635.92	(90,628.64)
Ολικά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιες) Εκμεταλλεύσεως				(640,564.81)
II. ΠΛΕΟΝ : ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ				
1. Εκτακτα & Ανόργανα Έσοδα		165,036.70		
2. Εκτακτα κέρδη		0.00		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων		9,021.00		
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων		<u>0.00</u>	174,057.70	
Μείον :				
1. Εκτακτα & Ανόργανα Έξοδα		2,358.12		
2. Έκτακτες Ζημιές		0.00		
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων		<u>14,756.03</u>	<u>17,114.15</u>	<u>156,943.55</u>

Οργανικά & Εκτακτα Αποτελέσματα				(483,621.26)
ΜΕΙΟΝ :				
Σύνολο Αποσβέσεων Πάγιων Στοιχείων			461,970.25	
Μείον : Οι Ενσωματωμένες στο Λειτουργικό Κόστος			461,970.25	
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Κέρδη (Ζημίες) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ				(483,621.26)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/06 - 31/12/06
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιες) Χρήσεως	(483,621.26)

(+) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων Κέρδη (Ζημίες)	
Προηγούμενων Χρήσεων	(399,094.65)
(-) Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	-
Ζημίες εις νέο	(882,715.91)

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2007

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/07 - 31/12/07		
	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΞΙΑ ΑΝΑΠ/ΣΤΗ
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
1. Έξοδα ιδρύσεως & εγκατ/σεως	30,710.50	14,380.94	16,329.56
4. Λοιπά Έξοδα εγκαταστάσεως	408,164.39	188,707.17	219,457.22

	438,874.89	203,088.11	235,786.78
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Ασώματες ακινητοποιήσεις			
1. Έξοδα ερευνών & αναπτύξεως	8,077.00	2,238.60	5,838.40
2. Παραχωρήσεις & δικαιώμ. Βιομ. ιδιόκτ	15,966.60	2,943.69	13,022.91
5. Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	29,919.39	22,468.11	7,451.28
Σύνολο Ασώματων ακινητ/σεων (Γ Ι)	53,962.99	27,650.40	26,312.59
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
1. Γήπεδα - Οικόπεδα	1,350,921.74	0.00	1,350,921.74
3. Κτίρια & Τεχνικά Έργα	3,736,399.41	2,974,237.97	762,161.44
4. Μηχανήματα - Τεχνικές Εγκ.			
& Λ. Μηχανολ. Εξοπλισμός	2,579,188.04	1,067,614.78	1,511,573.26
5. Μεταφορικά Μέσα	177,430.05	106,685.00	70,745.05
6. Έπιπλα & Λ. Εξοπλισμός	1,461,079.21	741,469.32	719,609.89
7. Ακινητοποιήσεις υπο εκτέλεση & προκαταβολές	39,549.50	0.00	39,549.50

Σύνολο Ενσώματων ακινήτ/σεων (Γ ΙΙ)	9,344,567.95	4,890,007.07	4,454,560.88
ΙΙΙ. Συμμετοχές & μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
7. Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			16.480.41
Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού (Γ Ι + Γ ΙΙ + Γ ΙΙΙ)			4,497,353.88
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ι. Αποθέματα			
1. Εμπορεύματα			124,523.34
2. Προϊόντα Έτοιμα & Ημιτελή			
Υποπροϊόντα & Υπολείμματα			335,178.10
4. Πρώτες & Βοηθητικές Ύλες -			

Αναλώσιμα Υλικά - Αντ/κά και ειδη συσκ/σας			685,988.82
5. Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων			166,224.99
			1,311,915.25
II . Απαιτήσεις			
1. Πελάτες		1,494,143.63	
Μείον προβλέψεις		0.00	1,494,143.63
3α. Επιταγές εισπρακτές (μεταχρονολογημένες)			80,754.77
10. Επισφαλείς - επίδικοι πελάτες & χρεώστες			2,043.43
11. Χρεώστες Διάφοροι			138,612.41
			1,715,554.24
IV. Διαθέσιμα			
1. Ταμείο			1,654.75
3. Καταθέσεις Οψεως & Προθεσμίας			22,080.17
			23,734.92
Σύνολο Κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔI+ΔII+ΔIV)			3,051,204.41
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ Λ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			

1. Έξοδα επομένων χρήσεων			3,786.57
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			0.00
			3,786.57
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
(B + Γ + Δ + Ε)			7,788,131.64
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
2. Χρεωστικοί Λογ/σμοί Εγγυήσεων και εμπράγματων Ασφαλειών			6,010.00
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως			650,297.39
Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως			656,307.39

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/07 - 31/12/07
Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	

I. Κεφάλαιο μετοχικό (124.565 Μετοχές των 30,00 Ευρώ)	
1. Καταβλημένο	3,736,950.00
II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπερ το άρτιο	774,085.58
III Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιχ/σεις. Επενδύσεων	
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών & χρεογράφων	218,790.86
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περ.στοιχείων	311,520.21
3. Επιχορηγήσεις επενδ. παγίου ενεργητικού	
(1.318.321,05 μείον μειώσεις 484.495,61)	833,825.44
	1,364,136.51
IV. Αποθεματικά κεφάλαια	
1. Τακτικό Αποθεματικό	37,306.92
4. Έκτακτα αποθεματικά	125,471.11
5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	372,213.06
	534,991.09
V. Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέο	-
Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο	(1,515,738.03)
	(1,515,738.03)

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (ΑΙ + ΑΙΙ + ΑΙΙΙ + ΑΙΙΙΙ + ΑΙΙΙΙΙ)	4,894,425.15
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
2. Δάνεια Τραπεζών	-
8. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1,467.35
	1,467.35
II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
1. Προμηθευτές	300,670.89
2α. Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες)	95,839.77
3. Τράπεζες Λ. Βραχ/σμων Υποχρ.	2,403,973.50
5. Υποχρεώσεις απο Φόρους - Τέλη	22,240.25
6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	64,692.08
11. Πιστωτές Διάφοροι	-
	2,887,416.49
Σύνολο Υποχρεώσεων (ΓΙ + Γ ΙΙ)	2,888,883.84
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
2. Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	4,822.65
	4,822.65

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α + Γ + Δ)	7,788,131.64
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
2. Πιστωτικοί Λογ/σμοί Εγγ.& εμπράγματων Ασφαλειών	6,010.00
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως	650,297.39
Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως	656,307.39

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ			
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007 (1/1/ 2007 - 31/12/2007)		ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/07-31/12/07	
Ι. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)			5,098,945.32
Μείον : Κόστος Πωλήσεων			4,587,798.26
Μικτά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιες) Εκμεταλλεύσεως			511,147.06
Πλέον : 1. Άλλα Εσοδα			79,620.62

Εκμεταλλεύσεως			
Σύνολο			590,767.68
Μείον : 1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας		370,457.52	
3. Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		866,012.04	1,236,469.56
Μερικά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιες) Εκμεταλλεύσεως			(645,701.88)
Πλέον : 4. Πιστωτικοί Τόκοι & Συν. Έσοδα		3,804.94	
Μείον : 3. Χρεωστικοί Τόκοι & Συν. Έξοδα		133,305.74	(129,500.80)
Ολικά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιες) Εκμεταλλεύσεως			(775,202.68)
II. ΠΛΕΟΝ : ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
1. Έκτακτα & Ανόργανα Έσοδα	153,504.25		
2. Έκτακτα κέρδη	0.00		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	0.00		
4. Έσοδα από			

προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	0.00	153,504.25	
Μείον :			
1. Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα	6,344.22		
2. Έκτακτες Ζημιές	0.00		
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	<u>4,979.47</u>	<u>11,323.69</u>	<u>142,180.56</u>
Οργανικά & Έκτακτα Αποτελέσματα			(633,022.12)
ΜΕΙΟΝ :			
Σύνολο Αποσβέσεων Πάγιων Στοιχείων		446,290.19	
Μείον : Οι Ενσωματωμένες στο Λειτουργικό Κόστος		<u>446,290.19</u>	
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Κέρδη (Ζημιές) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ			(633,022.12)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	
	01/01/07 - 31/12/07	
Καθαρά Αποτελέσματα (ζημίες) Χρήσεως		(633,022.12)
(+) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών) Προηγούμενων Χρήσεων		(882,715.91)
(-) Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων		-
Ζημίες εις νέο		(1,515,738.03)

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2008

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/08 - 31/12/08		
	ΛΕΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΛΕΙΑ ΑΝΑΠ/ΣΤΗ
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
1. Έξοδα ιδρύσεως & εγκατ/σεως	30,710.50	14,380.94	16,329.56

4. Λοιπά Έξοδα εγκαταστάσεως	413,164.39	218,999.30	194,165.09
	<u>443,874.89</u>	<u>233,380.24</u>	<u>210,494.65</u>
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Ασώματες ακινητοποιήσεις			
1. Έξοδα ερευνών & αναπτύξεως	8,077.00	2,292.69	5,784.31
2. Παραχωρήσεις & δικαιώμ. Βιομ. ιδιόκτ	15,966.60	2,943.69	13,022.91
5. Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	<u>29,919.39</u>	<u>28,824.02</u>	<u>1,095.37</u>
Σύνολο Ασώματων ακινητ/σεων (Γ I)	53,962.99	34,060.40	19,902.59
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
1. Γήπεδα - Οικόπεδα	1,633,480.65	0.00	1,633,480.65
3. Κτίρια & Τεχνικά Έργα	3,740,199.41	3,001,127.00	739,072.41
4. Μηχανήματα - Τεχνικές Εγκ.			
& Λ. Μηχανολ. Εξοπλισμός	2,663,382.71	1,234,693.86	1,428,688.85
5. Μεταφορικά Μέσα	201,103.90	116,085.87	85,018.03
6. Έπιπλα & Λ. Εξοπλισμός	1,465,140.18	944,947.29	520,192.89
7. Ακινητοποιήσεις υπο εκτέλεση & προκαταβολές	38,409.50	0.00	38,409.50
Σύνολο Ενσώματων ακινητ/σεων (Γ II)	9,741,716.35	5,296,854.02	4,444,862.33

III. Συμμετοχές & μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
7. Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			16.480.41
Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού (Γ I + Γ II + Γ III)			4,481,245.33
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Αποθέματα			
1. Εμπορεύματα			16,585.98
2. Προϊόντα Έτοιμα & Ημιτελή			
Υποπροϊόντα & Υπολείμματα			361,661.63
4. Πρώτες & Βοηθητικές Ύλες			
Αναλώσιμα Υλικά - Αντ/κά και ειδη συσκ/σias			2,041,423.20
5. Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων			123,805.04
			2,543,475.85

II . Απαιτήσεις			
1. Πελάτες		2,147,323.15	
Μείον προβλέψεις		0.00	2,147,323.15
3α. Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)			114,722.07
10. Επισφαλείς - επίδικοι πελάτες & χρεώστες			2,043.43
11. Χρεώστες Διαφοροι			129,265.01
			2,393,353.66
IV. Διαθέσιμα			
1. Ταμείο			168.88
3. Καταθέσεις Οψεως & Προθεσμίας			135,100.09
			135,268.97
Συνολο Κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙV)			5,072,098.48
E. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ Λ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1. Έξοδα επομένων χρήσεων			4,083.70
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			0.00
			4,083.70
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β + Γ + Δ + Ε)			9,767,922.16
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
2. Χρεωστικοί Λογ/σμοί Εγγυήσεων και εμπράγματων Ασφαλειών			6,010.00
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως			650,297.39
Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως			656,307.39

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/08 - 31/12/08
Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
Ι. Κεφάλαιο μετοχικό (124.565 Μετοχές τών 30,00 Ευρώ)	
1. Καταβλημένο	3,736,950.00
II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	774,085.58
III Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιχ/σεις. Επενδύσεων	
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών & χρεογράφων	218,790.86

2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περ.στοιχείων	311,496.04
3. Επιχορηγήσεις επενδ. πάγιου ενεργητικού	
(1.318.321,05 μείον μειώσεις 636.825,36)	681,495.69
	1,211,782.59
IV. Αποθεματικά κεφάλαια	
1. Τακτικό Αποθεματικό	37,306.92
4. Εκτακτα αποθεματικά	125,471.11
5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	372,213.06
	534,991.09
V. Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο	(1,801,103.46)
	(1,801,103.46)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (AI + AII + AIII + AIV + AV)	4,456,705.80
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
2. Δάνεια Τραπεζών	-
8. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1,467.35
	1,467.35

II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
1. Προμηθευτές	700,341.30
2α. Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες)	643,971.68
3. Τράπεζες Λ. Βραχ/σμων Υποχρ.	3,836,564.25
5. Υποχρεώσεις απο Φόρους - Τέλη	26,632.28
6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	72,889.50
11. Πιστωτές Διάφοροι	29,350.00
	5,309,749.01
Σύνολο Υποχρεώσεων (ΓΙ + Γ ΙΙ)	5,311,216.36
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
2. Εξοδα χρήσεως δουλευμένα	-
	-
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α + Γ + Δ)	9,767,922.16
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
2. Πιστωτικοί Λογ/σμοί Εγγ.& εμπράγματων Ασφαλειών	6,010.00
4. Λοιποί Λογ/σμοί Τάξεως	650,297.39
Σύνολο Λογ/σμών Τάξεως	656,307.39

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ		ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/08-31/12/08	
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008 (1/1/ 2008 - 31/12/2008)			
Ι. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)			5,984,872.66
Μείον : Κόστος Πωλήσεων			5,111,197.08
Μικτά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιές) Εκμεταλλεύσεως			873,675.58
Πλέον : 1. Άλλα Έσοδα Εκμεταλλεύσεως			56,782.35
Σύνολο			930,457.93
Μείον : 1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας		410,539.44	
3. Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		1,035,321.99	1,445,861.43
Μερικά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιές) Εκμεταλλεύσεως			(515,403.50)
Πλέον : 4. Πιστωτικοί Τόκοι & Συν. Έσοδα		8.12	

Μείον : 3. Χρεωστικοί Τόκοι & Συν. Έξοδα		196,571.67	(196,563.55)
Ολικά Αποτελέσματα Κέρδη (Ζημιές) Εκμεταλλεύσεως			(711,967.05)
II. ΠΛΕΟΝ : ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
1. Εκτακτα & Ανόργανα Εσοδα	156,911.89		
2. Εκτακτα κερδη	14,134.51		
3. Εσοδα προηγούμενων χρήσεων	0.00		
4. Εσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	0.00	171,046.40	
Μείον :			
1. Εκτακτα & Ανόργανα Έξοδα	9,822.50		
2. Εκτακτες Ζημιές	0.00		
3. Εξοδα προηγούμενων χρήσεων	17,205.36	27,027.86	144,018.54
Οργανικά & Εκτακτα Αποτελέσματα			(567,948.51)
ΜΕΙΟΝ :			
Σύνολο Αποσβέσεων Πάγιων Στοιχείων		449,682.25	
Μείον : Οι Ενσωματωμένες στο Λειτουργικό Κόστος		449,682.25	-

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Κέρδη (Ζημίες) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ			(567,948.51)
--	--	--	--------------

ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ Λ/50	
* ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟ Λ/50	123,805.04
** ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΕΣ ΠΑΓΙΩΝ ΑΠΟ Λ/50	1,140.00
*** ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΑΠΟ Λ/54.00	93,918.08
	218,863.12

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/01/08 - 31/12/08
Καθαρά Αποτελέσματα (ζημίες) Χρήσεως	(567,948.51)
(+) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (ζημιών) Προηγούμενων Χρήσεων	(1,515,738.03)
(-) Διαφορές υπεραξίας αναπροσαρμογής ακινήτων	(282,583.08)
Ζημίες εις νέο	(1,801,103.46)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΝΙΚΗΤΑΣ Α. ΝΙΑΡΧΟΣ, Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων, Αθ. Σταμούλης, Αθήνα 2004 σελίδες: 47,48-50,51-62,69-70, 79-81, 83-88, 92-94, 99-103, 104-105, 143-147, 151-154, 157-164 , 170.
- Οργάνωση και Διοίκηση επιχειρήσεων- Χρηματοδοτήσεις- Πηγές, media.uoa.gr
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΙΚΑΣ, Δραματική επιδείνωση του ελλείμματος αγρο-διατροφικών προϊόντων, Περιοδικό Αγροτικός συνεταιρισμός, τεύχος Μάιου σελίδες 14-15
- Διαγράμματα σελ , www.diocles.civil.duth.gr/links/database/messinia
- ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ , Στρατηγικό Management του αγροτικού τομέα, www.mktaonuom.gr/assets/images/imerida5/presentation ,σελ: 4-10, 14-16, 19-23
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, Δελτίο Τύπου -Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί , www.statistics.gr Πειραιάς 3/6/2008
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, Δελτίο Τύπου- Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, www.statistics.gr , Πειραιάς 4/6/2009

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ , Δελτίο Τύπου- Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, www.statistics.gr , Πειραιάς 11/3/2009
- Ημερίδα ΥΠΕΞ-ΥΠΑΑΤ, Οι Παγκόσμιες Επιδόσεις του Ελληνικού Αγροτικού Τομέα, www.seve.gr , 16/9/2008
- Ακαθόριστο Εγχώριο Προϊόν , el.wikipedia.org/wiki/Οικονομία ,4/12/2009 11:29
- Περιφερειακό Ακαθόριστο Προϊόν , www.peloponnisos.gr
- Εικόνα σελ... www.balsamon.gr
- Βασικά Χαρακτηριστικά ν. Μεσσηνίας, www.peloponnisos.gr
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή , el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκή_Επιτροπή
- Παπαδημητρίου: η αξία της μεσογειακής διατροφής, www.italia.gr/admin/artview.php?articleid=10419 , 26/6/2009
- Πληροφορίες από το site της εταιρίας www.balsamon.gr
- Ευρωπαϊκή Ένωση, el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκή_Ένωση , τελευταία τροποποίηση 1/1/2010 11:07
- Νομός Μεσσηνίας , www.peloponnisos.gr , 3/3/2006
- Ελλάδα: Αντιμέτωπη με την ύφεση στο β' τρίμηνο , www.axiaplus.gr , 10/8/2009 16:52
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, Δελτίο Τύπου-Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, www.statistics.gr , Πειραιάς 12/8/2009
- Συνέδριο με θέμα : «Αγροτική ανάπτυξη- Δ' Προγραμματική Περίοδος», Εισήγηση Νομάρχη Μεσσηνίας», εισήγηση Νομάρχη Μεσσηνίας κ. Δημήτρη Μάρκου, www.ena.gr/docs/drakos

- Αποστολή πληροφοριών από τον προϊστάμενο λογιστηρίου της εταιρίας κ.Τσατσώνη Α.Γ σχετικά με τους ισολογισμούς, αριθμοδείκτες, το οργανόγραμμα και τις πληροφορίες που υπάρχουν στο κεφάλαιο 1.
- Το ΑΕΠ β' τριμήνου 2009 , www.in.gr
- ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΑΔΔΑ, ΕΣΥΕ Στο 3,5% το ελληνικό ΑΕΠ το β' τρίμηνο του έτους , www.makthes.gr , 4/9/2008
- Γ.ΔΑΡΑΤΑΣ, Συρρίκνωση 0,1% του ΑΕΠ το β' τρίμηνο, www.imerisia.gr , 13/8 12:58
- Ηλεκτρονική Έκδοση της εφημερίδας ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, Συρρίκνωση του ΑΕΠ το β' τρίμηνο 2009, www.enet.gr ,12/8/2009 12:38
- ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΕΝΑΤΟΣ, Ο αγροτικός τομέας στην Ελλάδα, neaagrokin.wordpress.com , 2/3/2007
- ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΥΔΗ, Παπαδημητρίου ΒALSAMON, www.nline.gr
- ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΠΙΟΓΛΗΣ, Μείωση της αγροτικής παραγωγής, www.tovima.gr, 9/9/2007
- Οριακή αύξηση 0,3% του ΑΕΠ το α' τρίμηνο του 2009, www.tovima.gr, 16/5/2009 11:33
- Στο 3,1% το ΑΕΠ το τρίτο τρίμηνο του ΑΕΠ, www.skai.gr , 8/1/2009
- Ορισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, observatory.eommex.gr/eommex/153_ELL_HTML
- ΚΑΠΑΝΤΑΙΔΑΚΗΣ, www.mbasociety.gr
- Κεφάλαιο, el.wikipedia.org/wiki/Κεφάλαιο

- Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση,
el.wikipedia.org/wiki/Ομοσποσπονδιακή_Κυβέρνηση
- Το πρώτο διεθνές πρότυπο για τη διαχείριση της ασφάλειας των τροφίμων που αντικαθιστά το HACCP,
www.project.eu/articles/iso2005
- ISO 22000:2005 – Σύστημα Διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων – Ανάλυση Κινδύνων και Κρίσιμα σημεία Ελέγχου (HACCP),
www.aqs.gr
- ISO 22000:2005, www.e-espa.gr/22000
- Κατάλογος χωρών ανά κατά κεφαλήν ΑΕΠ (Ισοτιμία Αγοραστικής Δύναμης),
el.wikipedia.org/wiki/Κατάλογος_χωρών_ανά_κατά_κεφαλην_ΑΕΠ
- Κατάλογος χωρών ανά ΑΕΠ (ονομαστικό),
el.wikipedia.org/wiki/Κατάλογος_χωρών_ανά_ΑΕΠ
- Κατάλογος ευρωπαϊκών χωρών ανά ΑΕΠ ,
el.wikipedia.org/wiki/Κατάλογος_ευρωπαϊκών_χωρών_ανά_ΑΕΠ
- Στρατηγικός σχεδιασμός, www.aqs.gr
- Προσδιορισμός και εκτίμηση μεγεθών κόστους,
www.publicprocurementguides.gov.
- ΠΑΥΛΑΤΟΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ, Λογιστική Κόστους,
www.teihal.gr/bus/downloads/2006/logistiki_kostous_2006.pdf
,σελ:4-17
- Αρχές Λογισμού του Κόστους , www.taxheaven.gr
- Υποτίμηση-Ανατίμηση , www.translatum.gr/forum
- ΠΑΛΑΣΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Ινστιτούτο Ελέγχου βιολογικών προϊόντων ΑΕ «ΒΙΟ ΕΛΛΑΣ», www.biocluster.gr

- Προστιθέμενη αξία, el.wikipedia.org/wiki/Προστιθέμενη_αξία
- www.asxetos.gr/calc/balance.asp
- Ευτύχιος Σαρτζετάκης , Το Νομισματικό Σύστημα, σελ 6,23, users.uom.gr/nesartz/teaching/macro/kef27
- www.neo.gr/website/.../html
- www.livepedia.gr/index.php/Μονοκαλλιέργεια
- Αχιλλέας Ζαπράνης, macedonia.uom.gr/zapranis